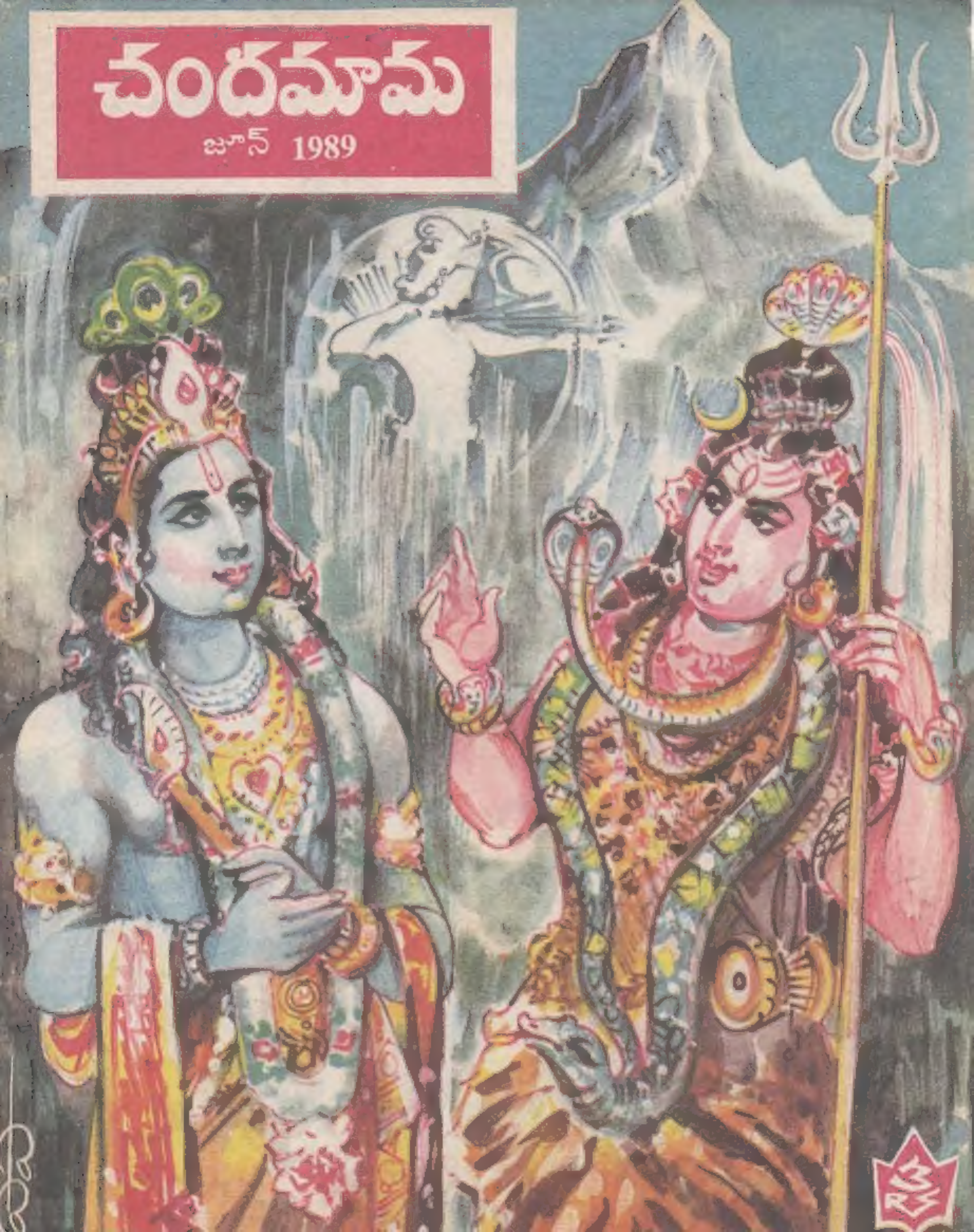

చంద్రమామ

జూన్ 1989

Copyright © 1981 Marvel Comics Group

అరింజన్, పైలెట్, రైస్, పిండి, సున్నం, కల, అల్లం, కూర, అన్నం, కేసరి, ఇల్లం, మసాలా, సోనా (జల్, జీరా), బాటీ, పూడి, మంగి, రైస్, గోధుమ

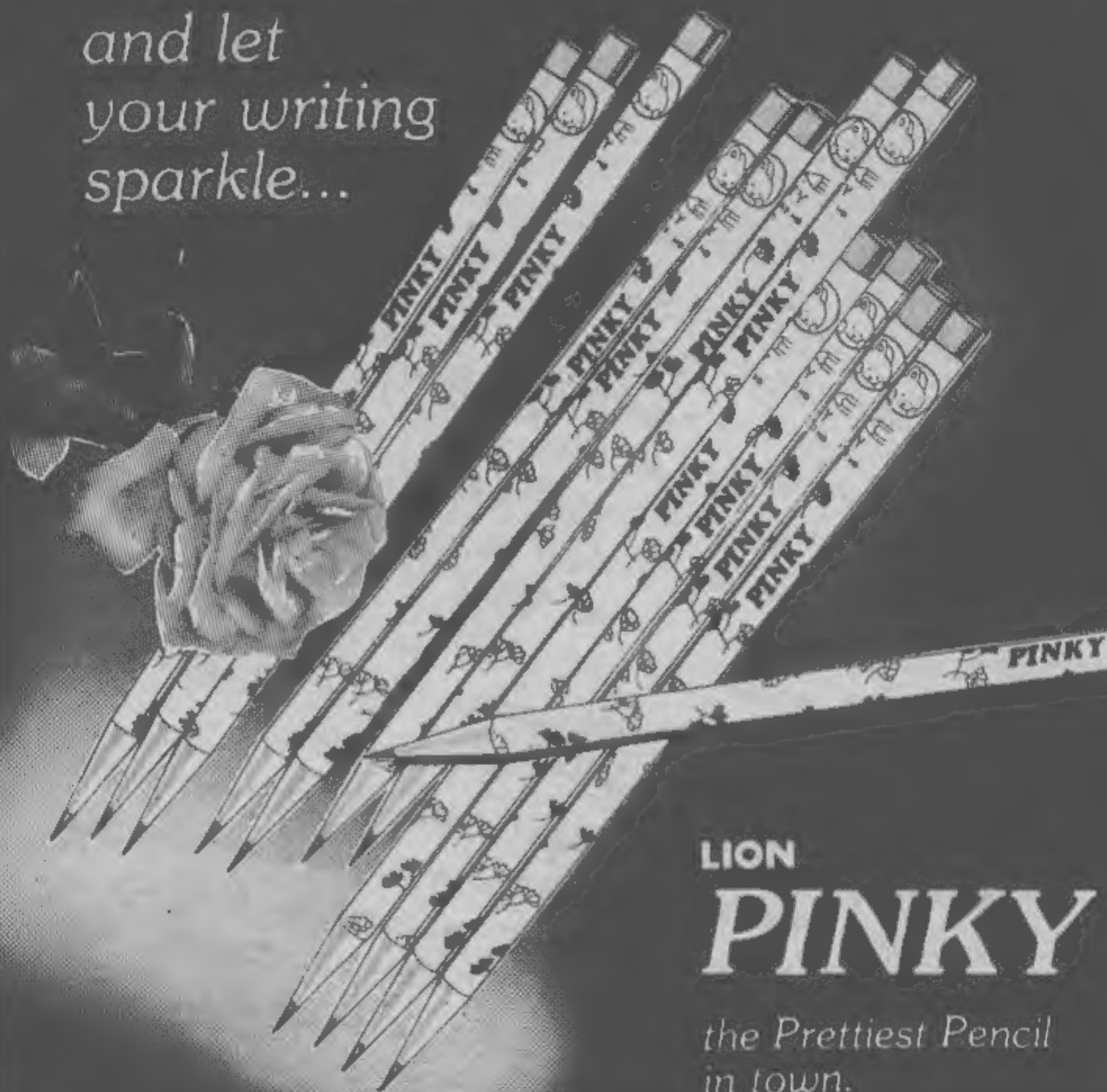
తాజాదనం చిందించే రన్న

11 పసందైన రుచులు సరసమైన ధరలో.

MudraA:EAMR:4570 Tel

Pick a PINKY...

and let
your writing
sparkle...

LION
PINKY

*the Prettiest Pencil
in town.*

Now from Lion Pencils, here's another Novelty...
the Pearl finished **LION PINKY** pencil, a pretty pencil to behold.
Superb in looks, super smooth in writing with its HB Lead
strongly bonded ■ give you unbreakable points.

Also available with rubber tip and hexagonal

Other popular brands of Lion Pencils are:

Lion **MOTO**, Lion **TURBO**, Lion **SWEETY**, Lion **CONCORD**,
Lion Hi-Tech **METALLIC**, Lion **MASH-HOOR**, Lion **EXECUTIVE**,
Lion **NOVELTY**, Lion **GEEMATIC** Drawing Pencils
and **RATTAN** Colour Pencils & Wax Crayons.

LION PENCILS PVT. LTD. 95 Parijat, Marine Drive, Bombay 400 002.

National-407

CHANDAMAMA PUBLICATIONS

188, N. S. K. SALAI, VADAPALANI, MADRAS - 600 026, INDIA.
Phone: 423423, 421778 Grams: "CHANDAMAMA" Telex: 041-347

ప్రియమైన పాఠకులకూ, శ్రేయోభిలాషులకూ—

నమస్కారం. చందమామను మీరు ఎల్లప్పుడూ ఎంతో ప్రేమాభిమానాలతో ఆదరిస్తున్నందుకు కృతజ్ఞతలు. యువహృదయాలలో అర్థగర్భకరమైన పఠనానర్థిని పెంపొందించడానికి మేము మా శాయశక్తులా కృషి చేస్తున్నాము. అద్భుతమైన మన సాహిత్య, నంస్కృతీ సంపదలపట్ల ఆనర్థి కలిగించే కథలను సులభమైన భాషలో అందజేస్తున్నాము. లోకజ్ఞానం పెంపొందించే విషయాలను వివిధ కీర్తికలలో అందజేస్తున్నాము. కథల ప్రమాణం విషయంలో మేమెన్నడూ రాజీపడలేదు. అయితే, ఇటీవల వాడుకూన్న కాగితం నాణ్యతలో వచ్చిన మార్పును మీరు గమనించి వుంటారు. దీనికి కారణం అకాశాన్నంటే కాగితం ధర. మన జాతీయజీవనంలో దేశభక్తి, నితి, నిజాయితీల విలువలు ఎంతవరకు పెరిగాయో తెలియదు గాని, కాగితం ధర మాత్రం విపరీతంగా పెరిగిపోయింది!

కొంత తక్కువ ధరకు, అవసరానికి తగినంతగా లభించే గ్లేజులేని స్టాండర్డ్ న్యూస్ప్రెంటు కాగితం ఉపయోగించడం మీకు కాస్త అశాభంగం కలిగించి వుండవచ్చు. అయినా, పత్రిక ధరను అదుపులో ఉంచడానికి ఈ మార్పు అనివార్యమయింది. ఇతర పత్రికల ధరలు ఎలా పెరిగాయో మీరు గమనించే వుంటారు. చందమామకు, మనం మళ్ళీ గ్లేజుపేపర్ ఉపయోగించాలంటే ధరను రెట్టింపు చేయవలసి వస్తుంది. అయితే, పైపై మెరుగులకన్నా, లోపలి విషయం ముఖ్యమని నా అభిప్రాయం. అందుకే, కథల నాణ్యతనూ, లోపలి విషయాలనూ మరింత మెరుగుపరచడంలో ఏమాత్రం ఉత్సాహం కోల్పోకుండా కృషి చేయగలమని మనవి చేస్తున్నాను. నా అభిప్రాయంతో మీరూ ఏకీభవించగలరని విశ్వసిస్తున్నాను.

తమ విశ్వసనీయమైన
B. Visweswaraiah
ప్రచురణకర్త

మేగీ క్లబ్ యీ ఏడాది మేగీ ప్రేమికులందరికీ కొత్త బహుమతులు తీసుకు వస్తోంది.

మీ బహుమతులను ఉచితంగా పొందండి!

5 లాశీ మేగీ నూడల్స్ సంపదన గం
యీ మేగీ క్లబ్ కిరింది. మీరు ఎంచుకున్న ప్రతి ఒక ఉచిత బహుమతి పొందెందుకు
వాలెన్ మాకు పంపించండి. అంతే. 6 నుంచి 31 మార్చి మేగీ క్లబ్ నుంచి మీరు గెలవండి.
ఉత్తేజం మీ బహుమతి మీకు అందుతుంది.

మరిచిపోకండి

మీరు మేగీ క్లబ్ సభ్యులైన సభ్యులలో, ప్రతిపాటి మాకు
షాతం వ్రాసేవారు. మీకు కావలసిన బహుమతి
పేరుకోలాట మీ పేరు, చిరునామా, సభ్యత్వపు
నంబరు పంపించండి.

మీరు మేగీ క్లబ్ సభ్యులు కాని సభ్యులలో మీరు మాకు
లేని వ్రాసేవారు మీకు కావలసిన
బహుమతి పేరుకోలాట మీ
పేరు, చిరునామా పంపించండి.

HTA 6320 TEL

మా చిరునామా : ర మేగీ క్లబ్ పి. బాక్స్ నం. 5788, న్యూ ఢిల్లీ 110055

మీ పాపాయికి అందించండి సెరిలాక్ లాభం

తొలిసారిగా ఘన పదార్థాలను ఇస్తూ

4 నెలల నుంచీ మీ పాపాయికి, పాంక్ట్‌లాలు మన పదార్థాలు
కావాలి. సెరిలాక్ లాభాన్నీ అందించండి.
పోషకాహార లాభం : సెరిలాక్ ప్రతి మాతాదుకోసూ మీ
పాపాయికి కావసిన పోషక పదార్థాలు, ప్రోటీన్లు,
కార్బోహైడ్రేట్లు, కొవ్వు పదార్థాలు, ఫిటమిన్లు, టిమిన్‌లు అన్నీ
వున్నాయి. అన్నీ సమ పోషక వున్నాయి.
రుచీ లాభం : పాపాయిలకు సెరిలాక్ రుచి ఇష్టం.
సమయం ఆదా లాభం : సెరిలాక్ ముందుగా వండినది.
డానిష్ పానీ, పంచదార వున్నాయి. డానిష్ పెచ్చటి నీటికొ
లిపిత వారు.
ఎంపిక లాభం : ఎంచుకునేందుకు మూడు రకాల సెరిలాక్
వుంది.
మీ పాపాయికి నమూనాకంలో పోషకాహారాన్నీ
అందించేందుకూ, తయారుచేయటంలో వేగశ్రద్ధకు
పాటించేందుకూ, డబ్బా మీద సూచనలను జాగ్రత్తగా
పాటించండి.

6 మాసాలు నించీ

4 మాసాలు నించీ

6 మాసాలు నించీ

ఉచితం
సెరిలాక్ బేబీ కేర్ బుక్
వ్రాయండి. సెరిలాక్
ప్లాస్ట్ లాక్స్ నెం 3
స్వా డిల్లీ 110008

సెరిలాక్ రక్షణ: పోషకాహారంతో పరిపూర్ణం-ఎంతో రుచికరం

చందమామ

వంస్థాపకుడు : 'చక్రపాణి'
సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

ఈ నెల బేతాళకథ ["బిచ్చన్నకథ"]కు ఆధారం, "వసుంధర" రచన. కొందరు స్వార్థపరులు తమ వాళ్ళాతుర్యంతో మంచిని చెడుగానూ, చెడును మంచిగానూ చూపి, ఆమాయకులైన సామాన్య ప్రజలను సులభంగా మెప్పించి తమ ప్రయోజనాలను సాధించుకోగలరు. ఇందుకు "కోలాహలుడి అత్త గౌరవం" కథ చక్కని ఉదాహరణ.

ఆమరవాణి

శాస్త్రాధ్యధీశ్యాపి భవంతిమూర్తా, యస్తుక్రియావాన్ పురుషః స విద్వాన్,
సుచింతికం చాపరమాతురాదాం, ననామ మాత్రేణ కరోత్య రోగమ్.

[శాస్త్రాలు ఎన్ని చదివినా, వాటి కనుగుణంగా నడుచుకోనివారు మూర్ఖులే. శాస్త్రజ్ఞానానికి అనుగుణంగా ప్రవర్తించేవాళ్ళే విద్వాంసులు. ఔషధ సేవద్వారా వ్యాధి నయమవుతుందిగాని, ఔషధం పేరు చెబుతూన్నంతమాత్రాన రోగం నయం కాదు కదా!]

సంపుటి 84

జూన్ '89

సంచిక 6

విడి ప్రతి : 3-00

::

సంవత్సర చందా : 36-00

హెచ్చరిక

చందమామ విజయా కంట్రైన్స్

మద్రాసు - 26

పై సంస్థ పేరిట 'చందమామ' పత్రికలో ప్రచురింపబడిన కథలను, సీరియల్స్ నూ తిసుకొని, విడియో పత్రికలుగానూ, టెలివిజన్ సీరియల్స్, టెలిఫిల్మ్స్ గానూ పలుభాషలలో నిర్మించడానికి—మేము 'చందమామ' పత్రిక నిర్వాహకుల వద్ద నుంచి సర్వహక్కులూ పొందియున్నాము. పథకాలను సిద్ధం చేసుకొని నిర్మాణం ఆరంభించబోతున్నాము. అందువలన, 'చందమామ' పత్రికలోని కథలనుగాని, సీరియల్స్ నుగాని, యధాతథంగా తిసుకోవడమో, అనుకరించడమో, వాటిల్లోని భాగాలను, లేదా సంఘటనలను లేదా పాత్రలను సంగ్రహించి, వాటిని సినిమాల్లోగాని, నాటకాల్లోగాని, విడియో, టి. వి. సీరియల్స్, టి. వి. నాటికల్లోగాని ఎవరైనా, ఏ రూపంలోనైనా ఉపయోగించినట్లయితే, చట్టప్రకారము మేము తిసుకునే చర్యకు బాధ్యులగుదురని, ఇతరుమూలంగా హెచ్చరిస్తున్నాము.

—ప్రాప్రయిటర్స్: చందమామ విజయా కంట్రైన్స్

"How do you get **100%**
in geometry, Ram."

"Simple, Rita! I use **100%** precise
OMEGA SONY Geometry Box."

OMEGA Sony *Geometry Box*

Also Available:

- ☐ Omega Glory
- ☐ Omega Liba
- ☐ Omega World Time

OMEGA - The ultimate in quality

Allied Instruments Pvt. Ltd.
30-CD, Govt. Industrial Estate,
Kandivli, Bombay-400 067.
Phone: 6050425, 6050721, 6050849, 6052188
Cable: ROTOFIL Telex: 011-78169 AIPL
Fax: 6052811

Winner of Top Plexconcil
Export Award— 1978-79-
80-81-82-83-84-85-86-87

Distributors: GREATER BOMBAY: **D. Jagjivandas & Company**, 177, Abdul Rehman Street, Bombay-400 003. Ph: 326524.
MAHARASHTRA: **A. Aalok & Company**, 107, Regal Industrial Estate, Acharya Donde Marg, Sewree (West) Bombay-400 015.
Ph: 4133295/4133215. GUJARAT AND RAJASTHAN: **N. Chimanlal & Co.**, 'Jesmin' Building, Near Firdaus Flats, Khanpur,
Ahmedabad-380 001. Ph: 350198/354579. DELHI, HARYANA, PUNJAB, J. & K. & HIMACHAL PRADESH: **Bharati Traders**,
C/o. Kripa Ram Sethi & Sons, 89, Chawri Bazar, Delhi-110 006. Ph: 262854. KARNATAKA, ANDHRA PRADESH & GOA: **Sanghvi**
Corporation, Surash Bldg., No. 17, 4th Cross, Kalasipalayam, New Extension, Bangalore-560 002. Ph: 235702. CALCUTTA &
WEST BENGAL: **Sanghvi Corporation**, 63, Radha Bazar Street, 2nd Floor, South Wing, Calcutta-700 001. Ph: 261052. UTTAR
PRADESH: **Sanghvi Corporation**, 7-A, Balmiki Marg, Lal Baulo, Lucknow-226 001. Ph: 46301. TAMILNADU: **Sanghvi Corporation**,
Belna Complex, 1st Floor, 35, Strotten Mulhia Mudaliar Street, Madras-600 079. Ph: 569304. MADHYA PRADESH, KERALA, BIHAR,
ORISSA, RAJASTHAN, ASSAM AND NORTH EAST INDIA: **Sanghvi Corporation**, 109, Regal Industrial Estate, Acharya Donde Marg
Sewree (West) Bombay-400 015. Ph: 4133295/4133215.

ప్రధానవక్త

ఒకసారి పాంచాలరాజు, పాండ్యరాజుకు తమ రాజ్యంలో జరిగే నభకౌక ప్రధానవక్తను పంప మని కబురు చేశాడు. అలా వచ్చే వక్తను చిన్నబుచ్చి పంపాలని, పాంచాలరాజు దురుద్దేశం.

ఇది గ్రహించిన పాండ్యరాజు, తన మంత్రిని, “ఎవరిని పంపితే బావుంటుంది?” అని అడిగాడు.

“ఇంకెవరు, మహారాజా! మన విదూషకుడే అందుకు నమర్చుడు,” అన్నాడు మంత్రి.

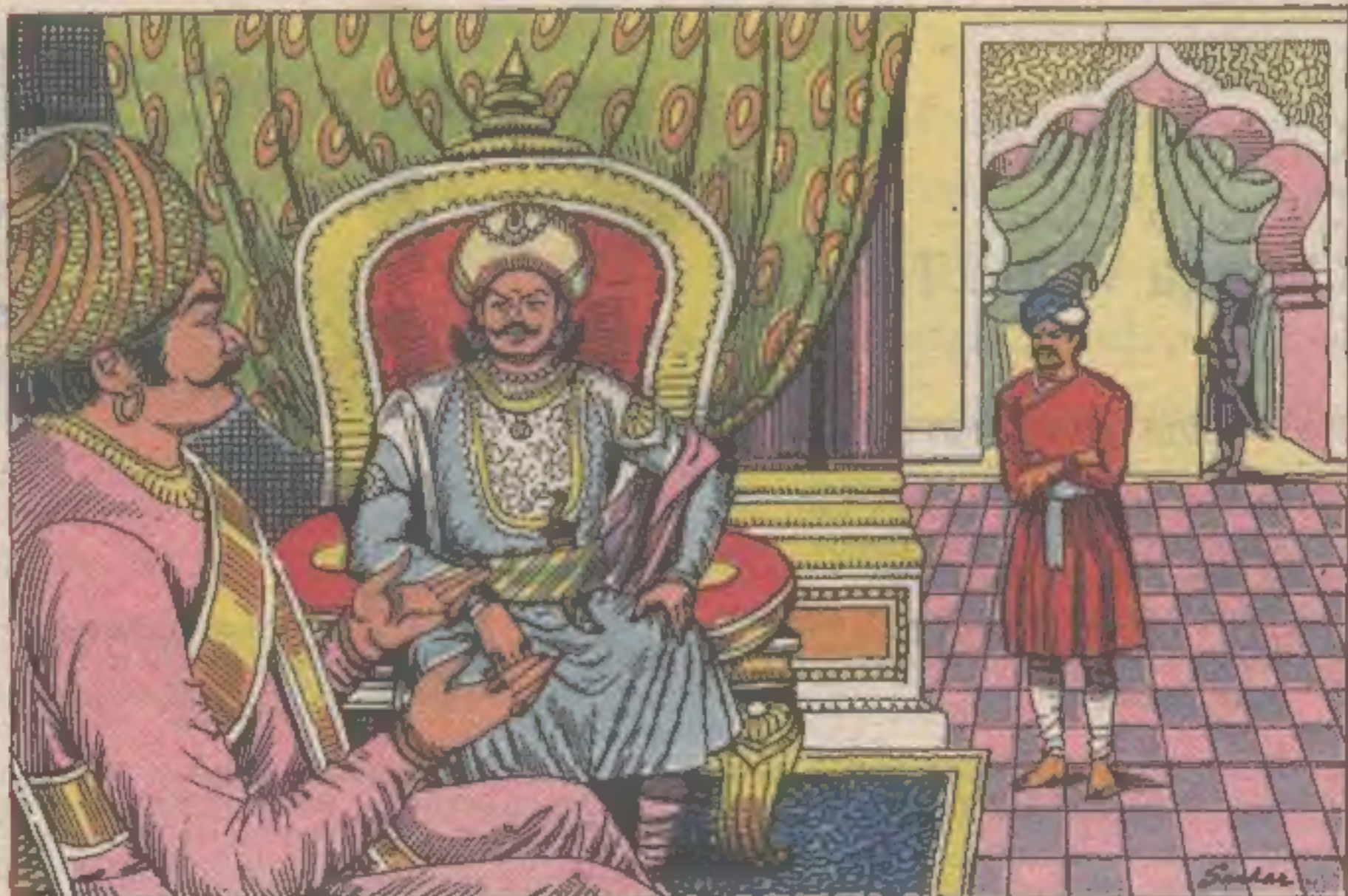
విదూషకుడు గొప్ప పండితుడు కాకపోయినా, ఎంతో నమయస్కూర్తికలవాడు; మంచి వక్త.

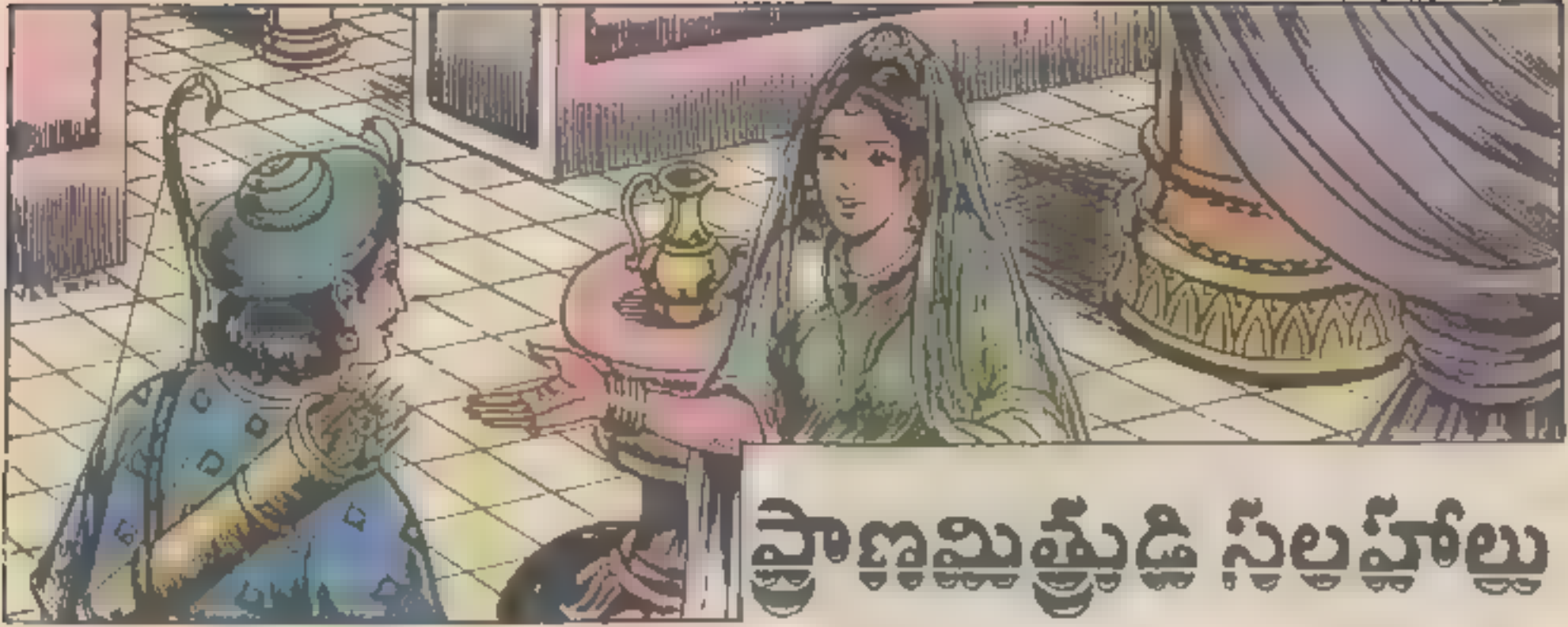
“మరేంలేదు, మహారాజా! ఆయన అవసరం అనుకుంటే, ఎదుట ఒక శ్రోత వున్నా లేక పోయినా, గంటలతరబడి మాట్లాడగలడు. అలా మాట్లాడడం, ఆయనకు చేతనయినంతగా, మన రాజ్యంలో మరెవరికీ చేతకాదు,” అన్నాడు మంత్రి తాపిగా.

విదూషకుడు పాంచాలరాజ్యానికి వెళ్ళి, తన వాగ్దోరణితో నభికులలేపాటు, రాజునూ అశ్చర్యంలో ముంచి తిరిగి వచ్చాడు.

అటు తర్వాత, అలాంటి అస్వనాల బెడద పాండ్యరాజుకు కలగలేదు.

—డా॥ కాటిచెర్ల గురురామప్రసాద్

ప్రాణమిత్తుడి సలహాలు

తొండ్రు మరణంతో యువకుడైన సూర్య కాంతుడు, స్వర్ణముఖ రాజ్యానికి రాజయ్యాడు. అతడు అతి స్వల్పకాలంలోనే మంచి పరిపాలకుడుగా పేరు తెచ్చుకున్నాడు. అతనికి సుమంతుడనే ప్రాణమిత్తుడుండేవాడు. సూర్య కాంతుడు పరిపాలన విషయాలలో మంత్రీ ధర్మచరణుడి సలహాలు తీసుకునేవాడు. సొంత విషయాలను మాత్రం సుమంతుడితో చర్చించి, అతడి సలహాలు పాటించేవాడు.

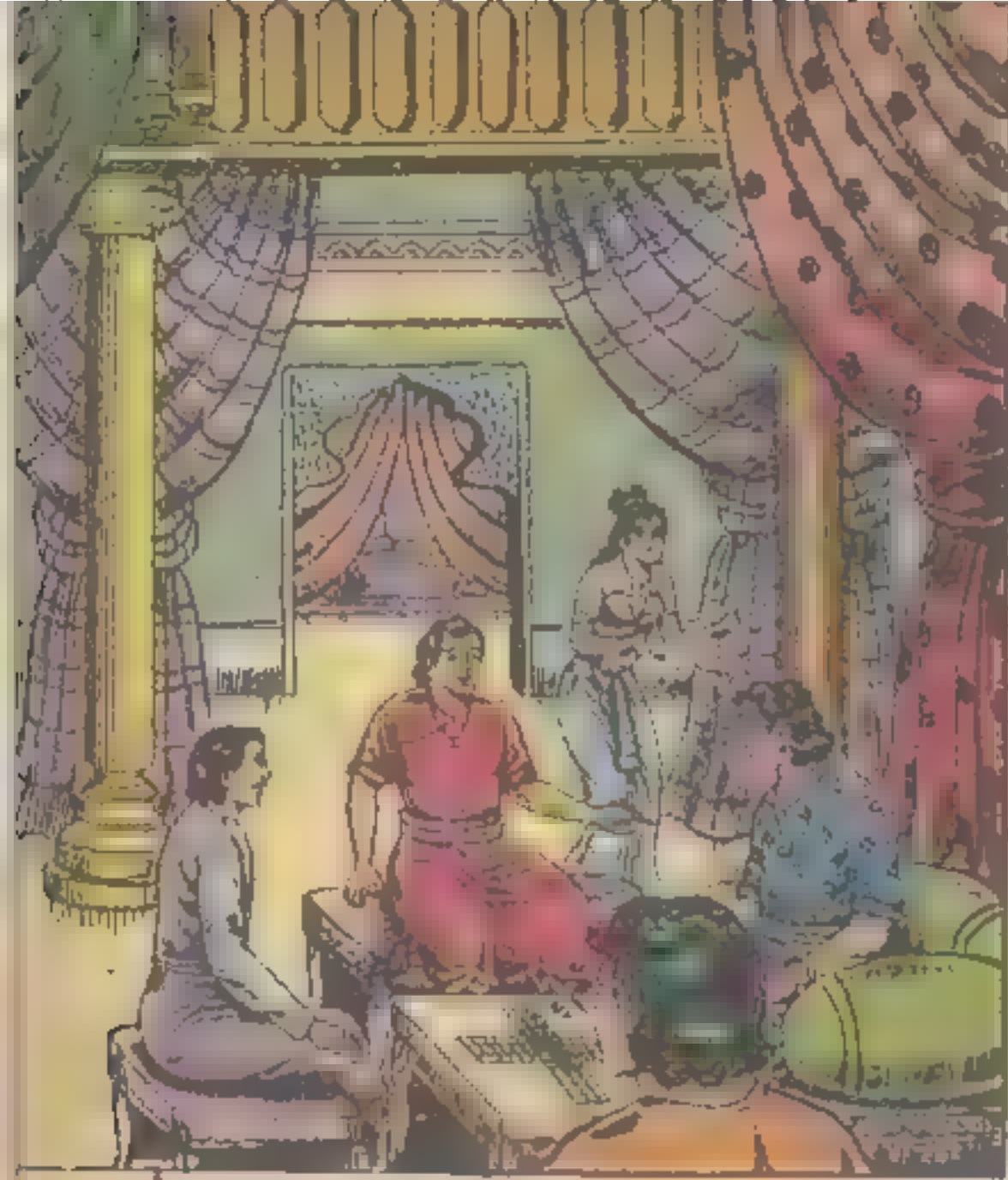
ఒకనాడు సూర్యకాంతుడు వేటకు బయలుదేరాడు. అ సమయంలో రాణి విద్యాధరి అతడితో, “ప్రభూ, యీ రోజు నా జన్మదినం. త్వరగా వచ్చేయండి!” అని ప్రత్యేకంగా చెప్పింది.

అయితే, వేట తమకంలో పడి సూర్య కాంతుడు, విద్యాధరి జన్మదినం గురించి మరచిపోయి, ఆలస్యంగా అంతఃపురం

చేరాడు. ఇందుకు విద్యాధరి భర్త మీద అలిగింది. ఏం చేయాలో తోచని సూర్య కాంతుడు, సుమంతుడిని సలహా అడిగాడు.

“మిత్రమా, స్త్రీలు అలకతో మగవాడి మీద అధిపత్యం సంపాదించాలని చూస్తారు. ఇటువంటి వాటిని మనం అదిలోనే అరికట్టాలి. అలా కాక మనం బ్రతిమిలాడడం ప్రారంభిస్తే, ప్రతి స్వల్ప విషయానికీ ఆలగడం మొదలు పెడతారు. నీవు మౌనంగా వూరుకో. దానితో రాణి తనంతటతానే దిగివస్తుంది. దీనితో నీ మనస్తత్వం గ్రహించిన రాణి, మరెన్నడూ ఆలగదు,” అని సలహా ఇచ్చాడు.

సూర్యకాంతుడికి, సుమంతుడి సలహా నచ్చింది. విద్యాధరితో మాట్లాడకుండా వూరుకున్నాడు. విద్యాధరి రెండు రోజులు చూసి, భర్తను పలకరించి, “మీ మనసు నొప్పించివుంటే క్షమించండి!” అన్నది.

సూర్యకాంతుడు, సుమంతుడు చెప్పినట్టి జరిగినందుకు చాలా సంతోషించాడు.

కొంతకాలం గడిచాక విద్యాధరి గర్భవతి అయింది. సూర్యకాంతుడు, ఆమెతో, "విద్యాధరి, యీ శుభసందర్భాన, నీకేం కావాలో కోరుకో!" అన్నాడు.

అందుకు విద్యాధరి, "అరుదుగా లభ్యమయ్యే వెలలేని వజ్రాలతో, ఒక హారం చేయించండి," అన్నది.

ఇందుకు సూర్యకాంతుడు సరేనన్నాడు.

ఇది విన్న సుమంతుడు, సూర్యకాంతుడితో, "అయితే, రాణి కోరినట్టు వజ్రాలహారం చేయించదలిచావా?" అని ప్రశ్నించాడు.

"మాట యిచ్చానుగదా, చేయిస్తాను," అన్నాడు సూర్యకాంతుడు.

"మిత్రమా, కోరికలకు ఒక హద్దంటూ వుండదని తెలిసిందేగదా! ఒక కోరిక తీరిస్తే, స్త్రీలు మరొక కోరిక కోరుతారు. అందువలన విలువైన వజ్రాలకోసం నువ్వు ప్రయత్నించడం వృథా. ఏదో మామూలు వజ్రాలతో హారం చేయించి యివ్వు. నీ మనసు గ్రహించిన రాణి, మరెన్నడూ యిటువంటి కోరికలు కోరదు," అని సలహా యిచ్చాడు సుమంతుడు.

సూర్యకాంతుడు అలాగే చేశాడు. విద్యాధరి మనసు చిన్నబుచ్చుకుని, భర్తను ఏ కోరికా కోరగూడదని నిశ్చయించుకున్నది.

ఒక పర్యాయం సూర్యకాంతుడు, కొందరు స్నేహితులతో కలిసి పాచికలాడుతూండగా, రాణి చెలికత్తె వచ్చి, "మహారాజా, రాణీగారు శిరోవేదనతో బాధపడుతున్నారు. మిమ్ములను రావలసిందిగా కోరారు," అని చెప్పింది.

ఇది విన్న సూర్యకాంతుడు వెళ్ళిపోతూండగా, సుమంతుడు అతడి చెవిలో, "మిత్రమా, స్త్రీలు తమమీద భర్తకున్న ప్రేమ ఏపాటిదో తెలుసుకోవడానికి, అప్పుడప్పుడూ యిటువంటి పరీక్షలు పెడుతుంటారు. కొంచెం సేపాగి వెళితే సరిపోతుంది," అని చెప్పాడు.

ఈ సలహా నచ్చిన సూర్యకాంతుడు, చెలికత్తెతో, "కొంచెం అగివస్తానని చెప్పు," అని పంపించివేశాడు.

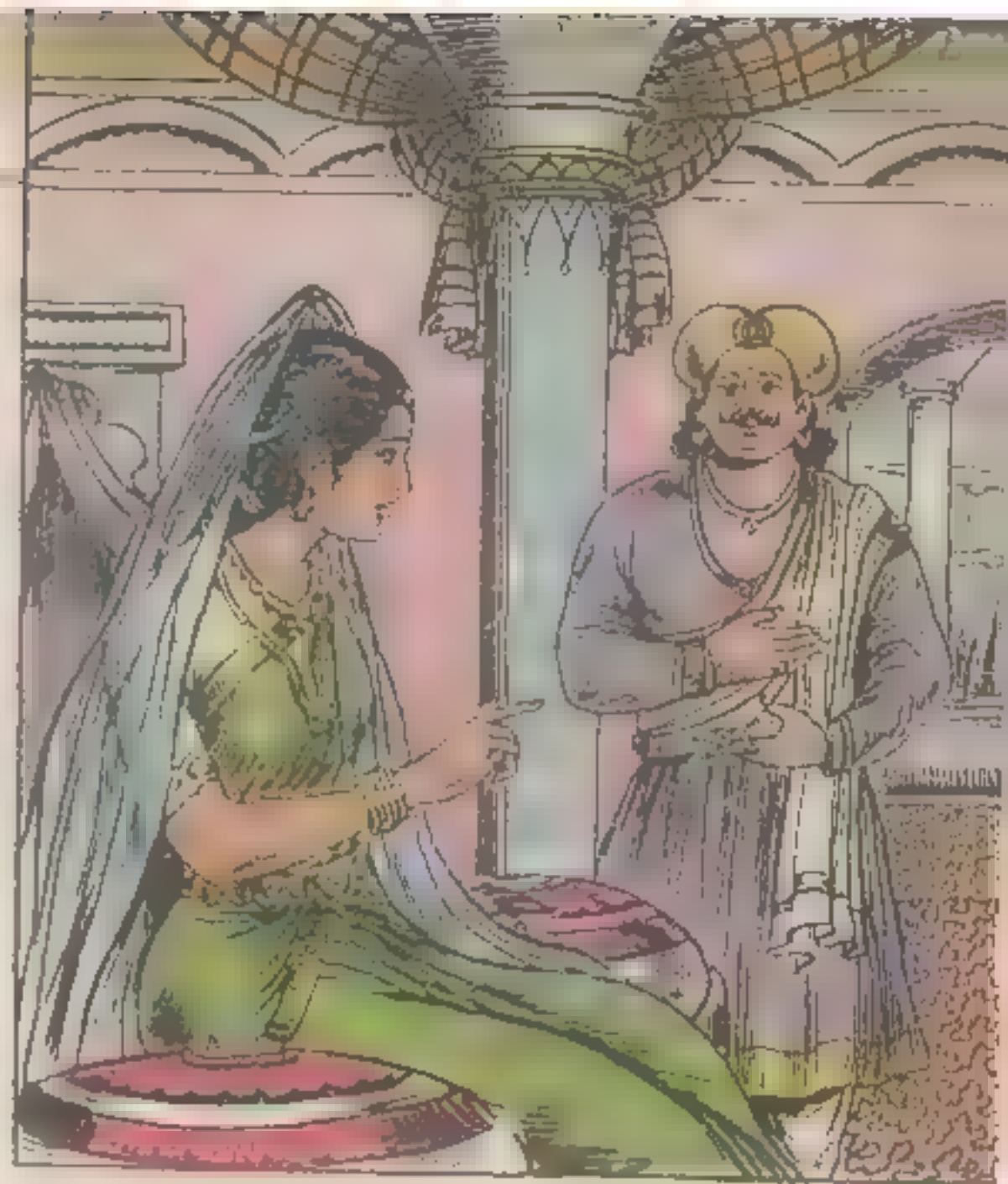
భర్త వెంటనే వస్తాడని భావించిన విద్యాధరి, చెలికత్తె చెప్పినది విని, తీవ్ర మైన మనస్తాపం చెందింది. ఆమె బాధ గమనించిన చెలికత్తె, "మహారాజీ! మహారాజు వెంటనే బయలుదేరబోయారు. అయితే, ఆయన మిత్రుడు సుమంతుడు చెవిదగ్గర ఏదో గుసగుసలాడడంతో, మహారాజు మనసు మార్చుకున్నారు," అన్నది.

చెలికత్తె యిలా చెప్పగానే విద్యాధరి, గతంలో జరిగిన సంఘటనలలో కూడా, సుమంతుడి ప్రమేయం వుండివుంటుందని భావించింది.

ఆమె వెంటనే మంత్రి ధర్మచరణుడికి కబురు పంపింది. అతడు రాగానే, "మంత్రివర్యా, మహారాజు స్వవిషయాలకు సంబంధించి మమ్ములను సలహా అడుగుతుంటారా?" అని ప్రశ్నించింది.

"అలాంటి దేమీ లేదమ్మా! మహారాజు తన మిత్రుడైన సుమంతుడితోనే స్వవిషయాలు చర్చిస్తారు; సలహాలు తీసుకుంటారు," అని చెప్పాడు, ధర్మచరణుడు.

దీనితో విద్యాధరికి, భర్త అర్థరహితంగా ప్రవర్తించడానికి కారణం, సుమంతుడని తెలిసిపోయింది.

విద్యాధరి, సుమంతుడి కుటుంబం గురించి వివరాలు సేకరించింది. సుమంతుడి భార్య పెంకెఘటం, భర్త మాటవినదు. ఆమెను సరైనదారిలో పెట్టడానికి సుమంతుడు, ఆమెతో కఠినంగా ప్రవర్తిస్తూంటాడు. సుమంతుడికి ఇద్దరు కొడుకులు. ఒకడు తుంటరి; మరొకడు మంచివాడు.

ఒకనాడు విద్యాధరి, భర్తతో, "ప్రభూ, నే నలిగితే బ్రతిమలాడాలనివున్నా, మీరు మౌనంగా వుండడానికి, నేనడిగితే గొప్ప విలువైన వజ్రాలహారం చేయిస్తానని మాటయిచ్చి కూడా, అతి సాధారణమైన హారం చేయించడానికి, నాకు ఆరోగ్యం బాగుండక పోతే మీరు ఆదుర్లాచెందినా, అది బయటికి

కనబరచకుండా వుండడానికి కారణం, ఎవరో మీకిచ్చిన సలహాలేనని, నా అభిప్రాయం. నిజమేనా?" అని అడిగింది.

ఆ మాటలకు సూర్యకాంతుడు ఆశ్చర్యపోయి, "నిజమే! ఎలా గ్రహించావు?" అని అడిగాడు.

"చాలా సులభం. నేను మీ మనస్తత్వం బాగా ఎరిగినదానిని. మీ చర్యలకూ, మనస్తత్వానికి ఎంతో భేదం కనబడుతున్నప్పుడు, అది ఎవరో యిచ్చిన సలహాలేనని ఊహించాను," అన్నది విద్యాధరి.

సూర్యకాంతుడు, భార్య తెలివిని మెచ్చుకుని, "నా ప్రాణమిత్రుడు సుమంతుడు యిచ్చిన సలహాలే, నా ప్రవర్తనకు

కారణం. అతనేం చెప్పినా, నా మంచికే అని, నా నమ్మకం," అన్నాడు.

"ప్రభూ, ఒక వ్యక్తి మీద నమ్మకం ఏర్పరచుకునేముందు, అతడు ఏ సమస్య నైనా పరిశీలించి పరిష్కారమార్గం చూపగల నమర్దుదే కాదో, ఆలోచించాలి. అలా కానప్పుడు మనకు కొత్త సమస్యలు ఎదురౌతాయి," అన్నది విద్యాధరి.

"నువ్వు చెప్పదలచినదేదో విపరంగా చెప్పు," అన్నాడు సూర్యకాంతుడు.

"అయితే, వినండి! ఈసారి కలిసి నప్పుడు సుమంతుణ్ణి యిలా అడగండి," అని, ఆ అడగవలసినదేమిటో సూర్యకాంతుడికి చెప్పింది విద్యాధరి.

ఆ సాయంత్రం సూర్యకాంతుడు ఉద్యానంలో వుండగా, సుమంతుడు అక్కడికి వచ్చాడు. సూర్యకాంతుడు, అతణ్ణి, "మిత్రమా, నీ కిద్దరు కొడుకులని, నాకు తెలుసు. వాళ్ళ గుణగుణాలు ఎటు వంటివి?" అని అడిగాడు.

"పెద్దవాడిలో అల్లరితనం ఎక్కువ; చెప్పినమాట వినదు. రెండోవాడు బుద్ధిమంతుడు; చెప్పినమాట వింటాడు," అన్నాడు సుమంతుడు.

"నువ్వు చెప్పినమాట యిద్దరూ వినలేదనుకో. అప్పుడేం చేస్తావు?" అని ప్రశ్నించాడు సూర్యకాంతుడు.

"ఎముంది, రెండు దెబ్బలుకొడితే, మొదటివాడు దారికొస్తాడు. రెండు మంచి మాటలు చెప్పి బుజ్జగిస్తే, రెండోవాడు దారికొస్తాడు," అన్నాడు సుమంతుడు.

సూర్యకాంతుడు ఒక్కక్షణం ఆగి, "నీవు నాకిస్తున్న సలహాల గురించి, నా భార్య ఊహించింది. నీ పిల్లల విషయంలో తెలివిగా వ్యవహరిస్తున్న నువ్వు, యితరుల విషయంలో మాత్రం తెలివితక్కువగా వ్యవహరిస్తున్నావట! దాన్ని చక్కదిద్దుకోమని చెప్పమన్నది," అన్నాడు.

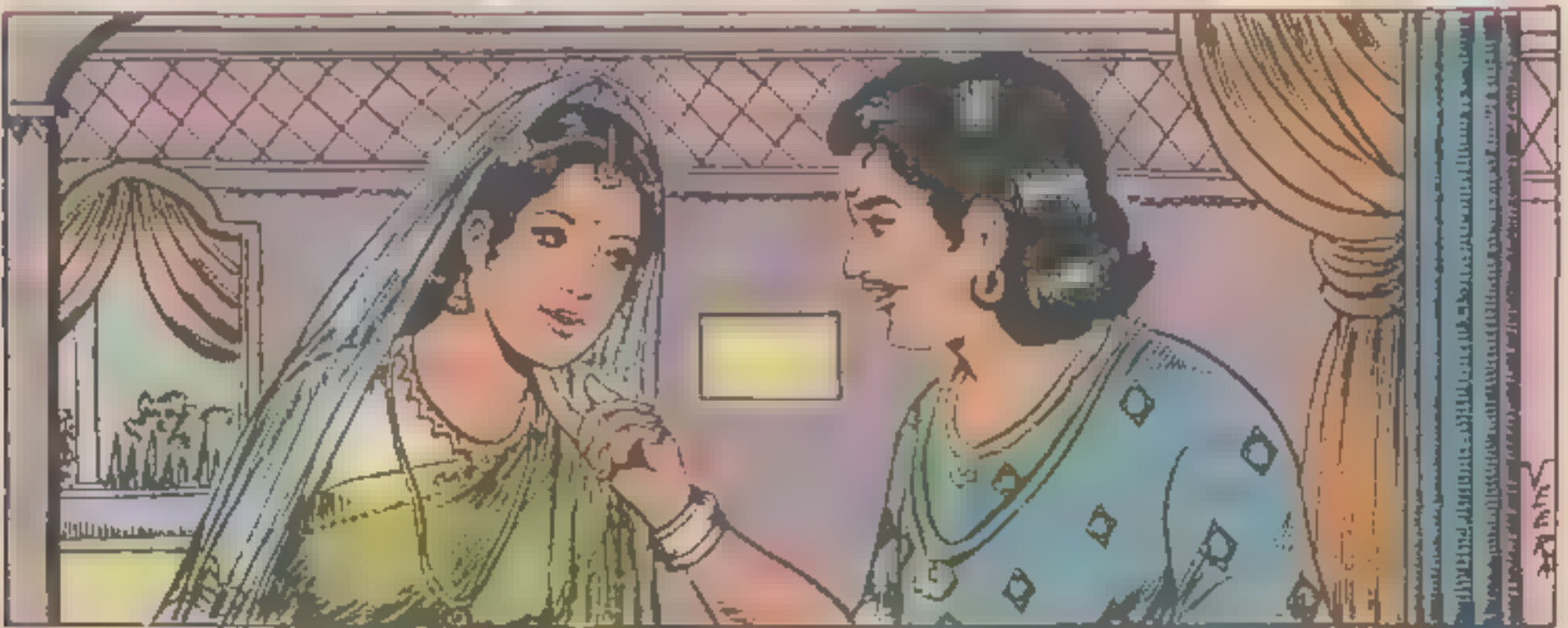
ఇది విన్న సుమంతుడు ఆశ్చర్యపోయి, "నిజమే, మహారాజా! మహారాణికి, నా క్షమాపణలు తెలియజేయండి. ఇక ముందు నన్ను సలహాలు అడగకండి. మహారాణి గొప్ప మేధావి, వినయశీలి. ఆమె సలహాలప్రకారం నడుచుకోండి," అని అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

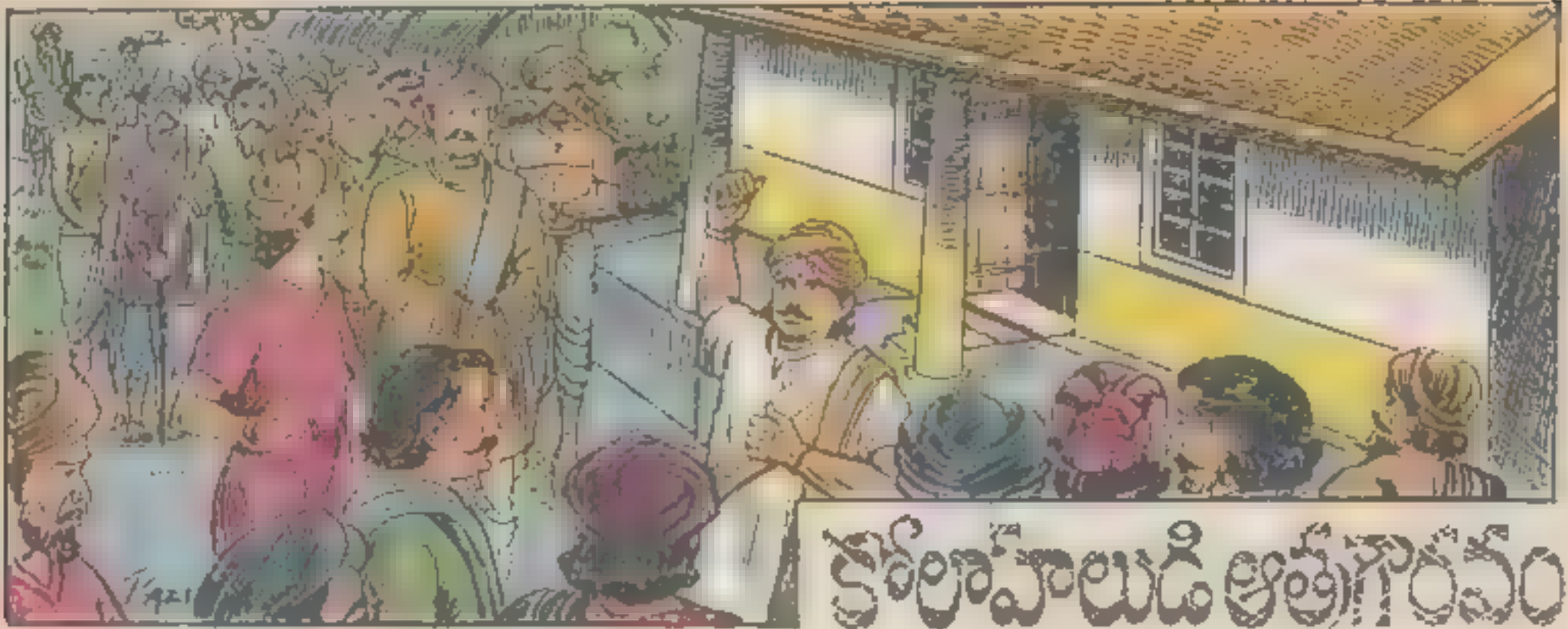
సూర్యకాంతుడు జరిగినదంతా, విద్యాధరికి వివరించి, "సుమంతుడు, నీకు క్షమాపణలు ఎందుకు చెప్పమన్నాడో, నీ

సలహా ప్రకారం ఎందుకు నడుచుకోమన్నాడో, నాకర్థం కాలేదు," అన్నాడు.

అందుకు విద్యాధరి చిన్నగా నవ్వి, "ప్రభూ, సుమంతుడి భార్య పెంకెఘటం. అతని మాటవినదు. ఆమెను దాధిలో పెట్టడానికి అతను, ఆమె అలిగినా బ్రతిమాలడు. నగలు అడిగినా చేయించడు. అనారోగ్యంగా వున్నా నమ్మడు. అలా చేస్తే, మరింత పెంకెతనం అబ్బుతుందేమో అని, సుమంతుడి భయం. తన భార్యవంటివారే, అందరి భార్యలూ అన్న అపోహతో, మీకలాంటి సలహాలిచ్చాడు. నా మాటగా మీరడిగిన ప్రశ్న విని, తన తప్పు గ్రహించి, నన్ను క్షమాపణకోరాడు, ఆ ప్రశ్న నేనే అతన్ని అడగవచ్చు. కాని, అభిమాన పడకాడన్న ఉద్దేశంతో, మీచేత అడిగించాను. అందుకే నన్ను వినయశీలి అన్నాడు," అని చెప్పింది.

సూర్యకాంతుడు చిరునవ్వు నవ్వి, "నువ్వు చాలా తెలివిగలదానివి సుమా!" అని భార్యను ఎంతగానో మెచ్చుకున్నాడు.

కోలాహలుడి ఆత్మగౌరవం

మాతంగదేశపురాజు, తన రాజ్యంలో కొత్త సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టాలనుకున్నాడు. అందుకాయన రాజ్యాన్ని పన్నెండు సమభాగాలుగా విభజించి, ఆయాభాగాల ప్రజల అవసరాలు తెలుసుకునేందుకు, పన్నెండుగురు రాజప్రతినిధులను నియమించాడు. ఇంద్రసేనుడు అటు వంటివారిలో ఒకడు. అందరిలోకి అతడు బద్ధకస్తుడు. మిగతా రాజప్రతినిధులందరూ ఊరూరూ తిరిగి ప్రజల అవసరాలు తెలుసుకుంటూంటే, అతడు సదుపాయాలు బాగా వుండే మల్లపురంలో మకాంపెట్టి, వివిధ గ్రామాల ముఖ్యులకూ తనను కలుసుకోవలసిందిగా కబురు పంపించాడు.

ఆ విధంగా సీతాపుర గ్రామానికి కూడా కబురు వెళ్ళింది. ఆ గ్రామంలో నలుగురు ముఖ్యులు కబురు వింటూనే మల్లపురానికి

ప్రయాణమయ్యారు. ఇది తెలిసిన వెంటనే, ఆ గ్రామంలోని కోలాహలుడనే వాడు పెద్ద గొడవ లేవదీశాడు.

“రాజప్రతినిధి స్వయంగా గ్రామాలకు వెళ్ళి, ప్రజల బాగోగులు విచారించాలి. మిగతా రాజప్రతినిధులందరూ, ఆ విధంగా చేస్తూంటే, ఇంద్రసేనుడు డొక్కడూ మల్లపురంలో మకాం పెట్టాడు. తానిక్కడికి రాకుండా మనల్నే మల్లపురం రమ్మనడం, ఇంద్రసేనుడి అహంకారం, ఆయన రమ్మనగానే వెళ్ళితే, అది మన గ్రామానికే అవమానం. ఇంద్రసేనుడు కదిలి ఇక్కడికి వచ్చేదాకా, మనమాయన్ని చూడవద్దు. ఆయనతో మాట్లాడవద్దు. ఈ విషయంలో తన వైఖరి మార్చుకోకపోతే, మనం ఇంద్రసేనుడి గురించి రాజుకు ఫిర్యాదు చేద్దాం,” అంటూ కోలాహలుడు గ్రామ ప్రజలందరినీ రెచ్చగొట్టాడు.

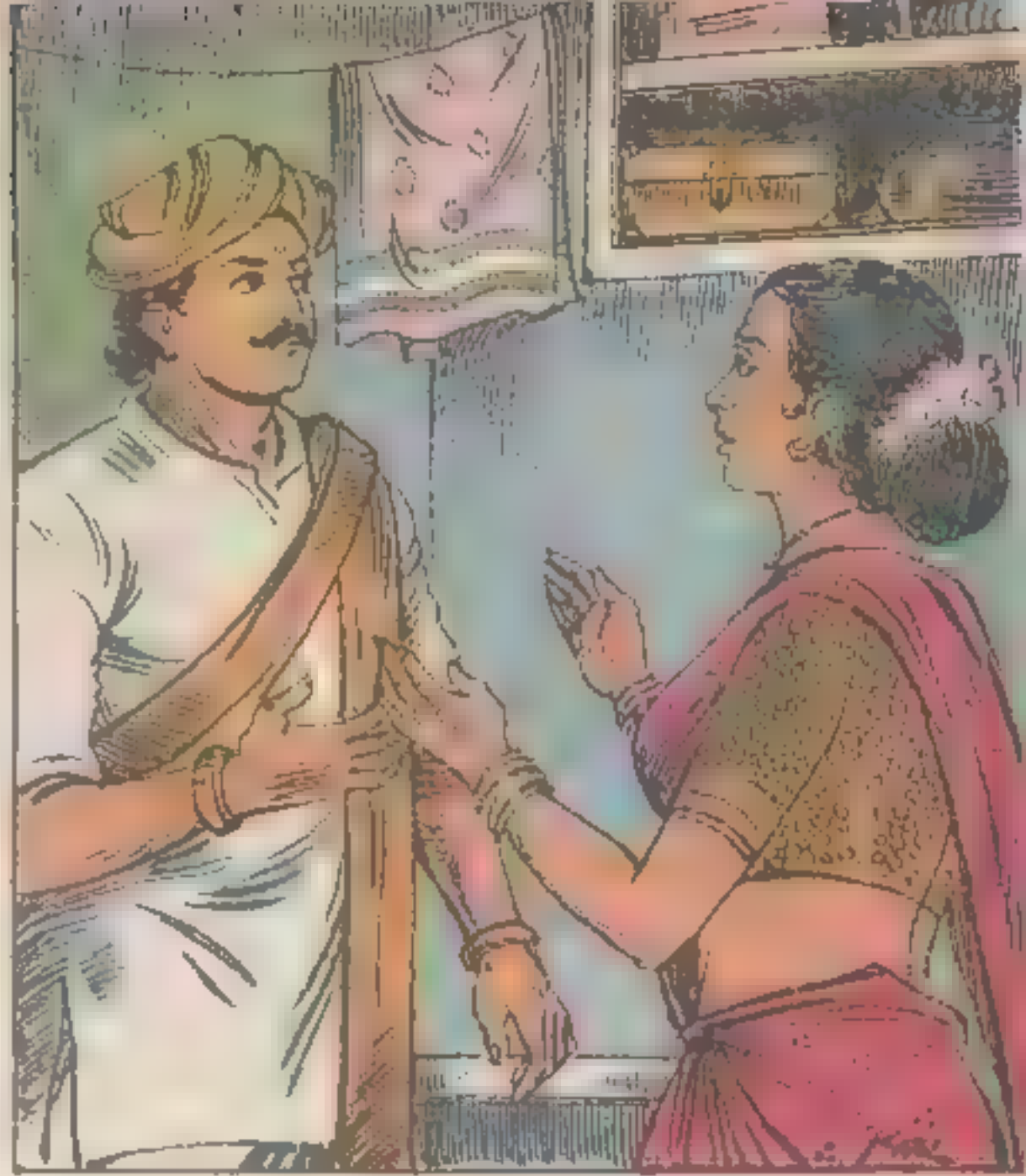
కోలాహలుడు ఆ గ్రామానికి కొత్తగా వచ్చాడు. వచ్చిన కొద్ది రోజుల్లోనే, మంచిపేరు సంపాదించుకున్నాడు. వాడి మాటలు విని గ్రామప్రజలందరూ ముఖ్యులను కలుసుకుని, ఇంద్రసేనుడి దగ్గరకు వెళ్ళి ప్రయత్నం మానుకోమన్నారు.

ముఖ్యులు నలుగురూ కలవరపడ్డారు. రాజప్రతినిధికి కోపం వస్తుండేమోనని వాళ్ళభయం. కానీ ప్రజలందరూ ఏకమై, తమకు అవమానం అంటే కాదనేదెలా?

వాళ్ళు రాజప్రతినిధి పంపిన మనిషికి, పరిస్థితి వివరించి కోలాహలుడి గురించి చెప్పి, "ఈ పరిస్థితుల్లో మేము చేయగలిగిందేమీలేదు. అన్యధా భావించవద్దని ఇంద్రసేనుడికి చెప్పి," అన్నారు.

జరిగింది విన్న కోలాహలుడి భార్య, అతడితో, "మీరు తిరికూర్చుని రాజప్రతినిధితో గడవ పెట్టుకుంటున్నారు. ఇంతకాలంగా యీ గ్రామంలో సుఖంగా వుంటున్నాం. ఇప్పుడేకష్టాలు పడవలసిందో ఏమిటో!" అన్నది.

"మనిషి పుట్టుకపుట్టినవాడు మనిషిలా బ్రతకాలి. అధికారంలో వున్నవాడికి బానిసలా ప్రవర్తిస్తే, అబ్రతుకు బ్రతుకు కాదు. ఇంద్రసేనుడి గ్రామానికి వచ్చి తిరాలి. అప్పుడే మన గ్రామం పేరు నిలబడుతుంది!" అన్నాడు కోలాహలుడు.

కోలాహలుడి అత్మాభిమానాన్ని, భార్య ఎంతగానో మెచ్చుకున్నది.

తర్వాత నాలుగు రోజులకు, మళ్ళీ ఇంద్రసేనుడి మనిషి వచ్చి, "ఇంద్రసేనుడి ఆరోగ్యం బాగోలేదు. ఆరోగ్యం బాగుండకపోయినా ఆయన మల్లపురంలో వైద్యం చేయించుకుంటూ, ప్రజల బాగోగులు విచారిస్తున్నాడు. ఆయన పరిస్థితిని అర్థం చేసుకుని, అన్ని గ్రామాల వాళ్ళూ వస్తున్నారు. ఇంద్రసేనుడు ప్రత్యేకంగా సీతాపురం గ్రామస్తులనేమీ అవమానించలేదు. అన్ని గ్రామాలవారినీ కోరినట్లే, సీతాపురం నుంచి కూడా ఆయన సహకారాన్ని కోరుతున్నాడు. ఈ విషయం

విపులంగా చెప్పడానికి కోలాహలుణ్ణి కూడా ముఖ్యులతోపాటు బయల్దేరి రావలసిందిగా కోరుతున్నాడు." అని చెప్పాడు.

ఈ వర్తమానం విని ముఖ్యులందరికీ, ఏం చేయాలో పాలుపోలేదు. తాము మల్లపురం వెళితామంటేనే కోలాహలుడు పెద్ద గొడవ చేశాడు. అతడినే మల్లపురం రమ్మంటే, అత్యగౌరవం దెబ్బతెన్నదని మరింత పెద్దగా గొడవ ప్రారంభించడా?

ఏది ఏమైనా తప్పనిసరి కావడంవల్ల, ముఖ్యులు నలుగురూ, కోలాహలుడికి కబురుపంపి రప్పించి విషయం చెప్పారు.

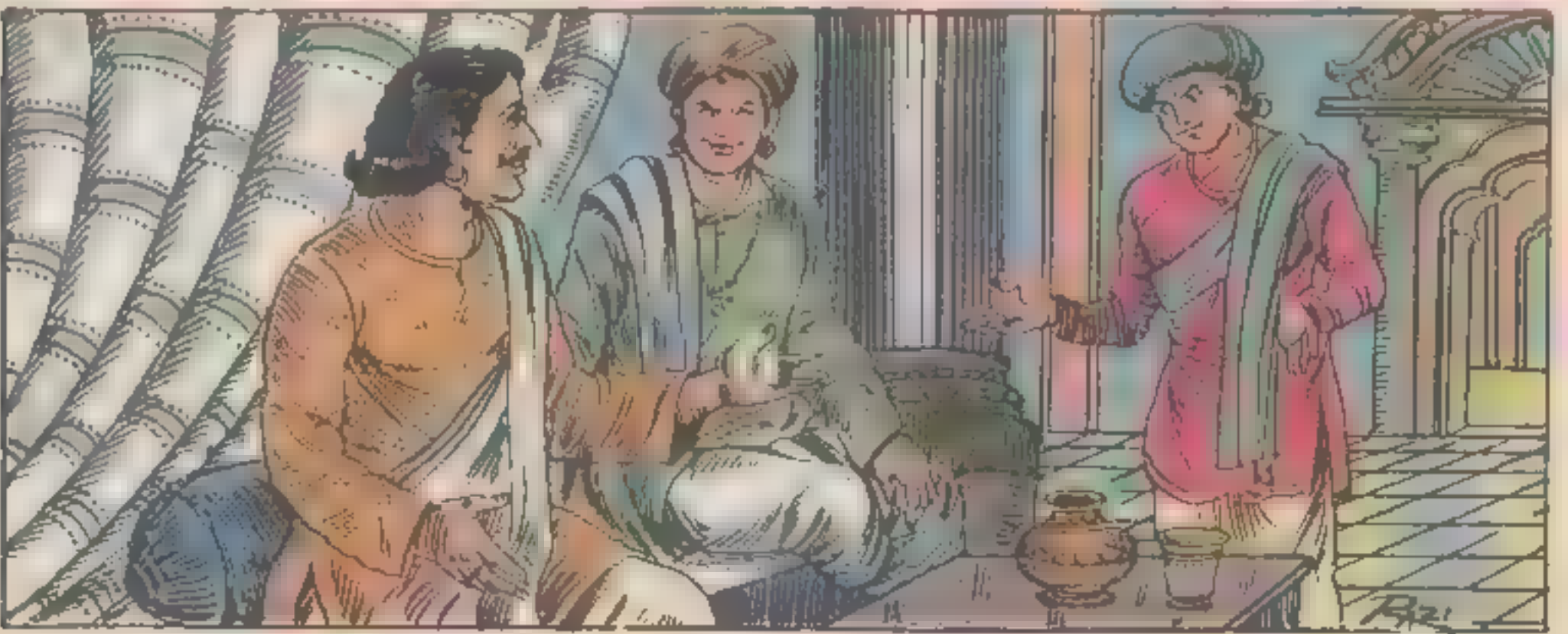
"అయ్యో, ఇంద్రసేనుడు అంత అనారోగ్యంగా వున్నాడని, నేను గ్రహించలేక పోయాను. అందువల్లనే, అన్ని గ్రామాల ముఖ్యులూ బయల్దేరి, ఆయన దగ్గిరకు వెళుతున్నారన్నమాట! రాజప్రతినిధి అనారోగ్యంగా వుంటే, అన్ని గ్రామాల వాళ్ళూ సహకరించి, మన గ్రామ మొక్కటే సహకరించకపోతే, అందరూ మనల్ని అనాగరికులకింద జమకట్టేస్తారు.

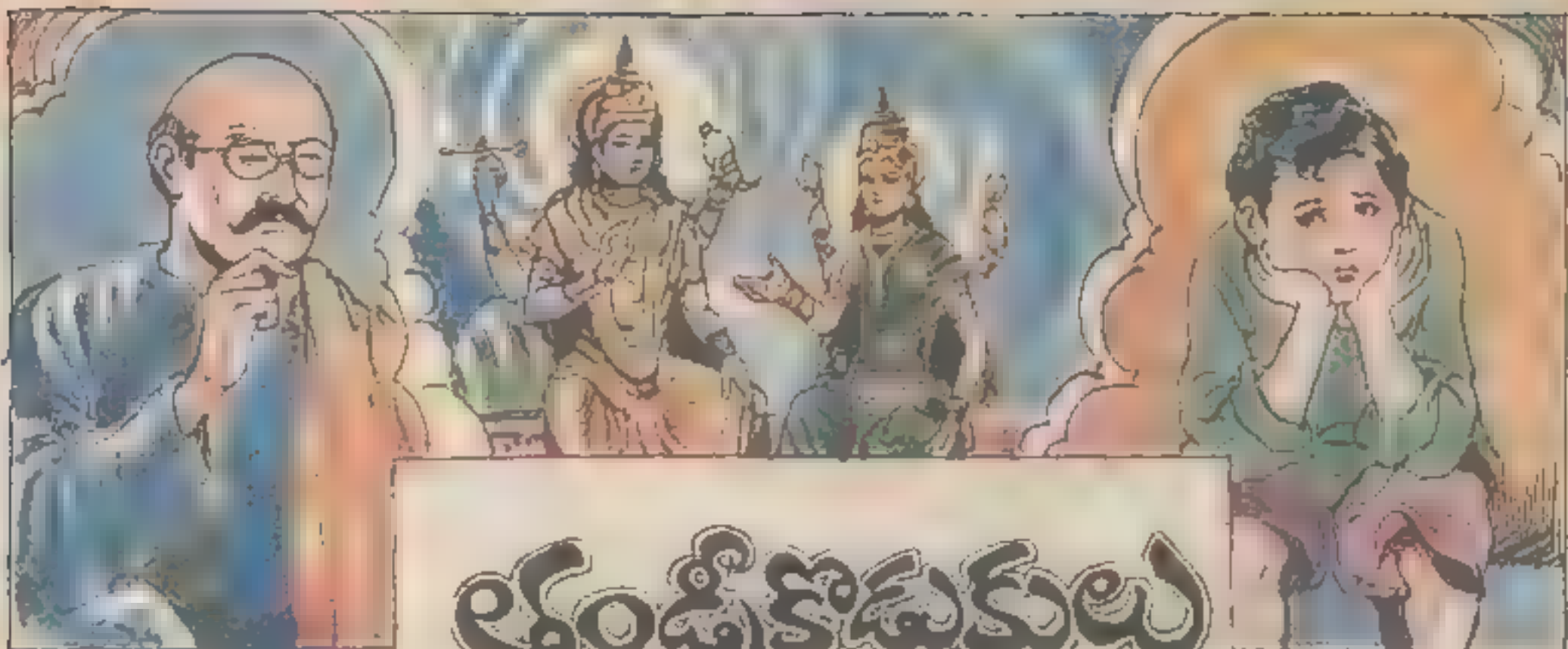
మనం ఐదుగురం కలిసి వెళ్ళి రాజప్రతినిధిని దర్శిద్దాం." అన్నాడు కోలాహలుడు వెంటనే.

ముఖ్యులు నలుగురూ తేలికగా నిట్టూర్చారు. కోలాహలుడు గ్రామస్థులందరినీ కూడా ఒప్పించగలిగాడు.

తను పంపిన మనిషి తిరిగివచ్చి, సీతాపురం గ్రామ ముఖ్యులతోపాటు కోలాహలుడు కూడా రేపు వస్తున్నాడని చెప్పగానే, రాజప్రతినిధి పెద్దగా నవ్వాడు. పక్కనే వున్న ఆయన సలహాదారు ఆశ్చర్యంగా, "అయ్యా, గ్రామానికి అవమానమంటూ గొడవ ప్రారంభించిన కోలాహలుడు, మీరు కబురంపగానే బయల్దేరడం చిత్రంగా వున్నది!" అన్నాడు.

అందుకు రాజప్రతినిధి, "తమ ప్రాముఖ్యతకోసం ప్రజల్ని రెచ్చగట్టి కోలాహలుడి వంటి స్వార్థపరులు ఏనాడూ వున్నారు. వాళ్ళక్కావలసింది ప్రజల మేలుకాదు, నాయకులుగా ప్రభువులగుర్తింపు పొందడం!" అన్నాడు.

అంత్రికొడుకులు

2

సూరయ్య బీరువా తాళాలకోసం వెత
కడం సత్యం చూస్తూ ఉరుకున్నాడు.

"బీరువా తాళాలు చూడలేదుగదా?"
అన్నాడు తండ్రి తల పైకెత్తి కొడుకును
చూసి.

"నేను తీసి దాచానులే." అన్నాడు
సత్యం.

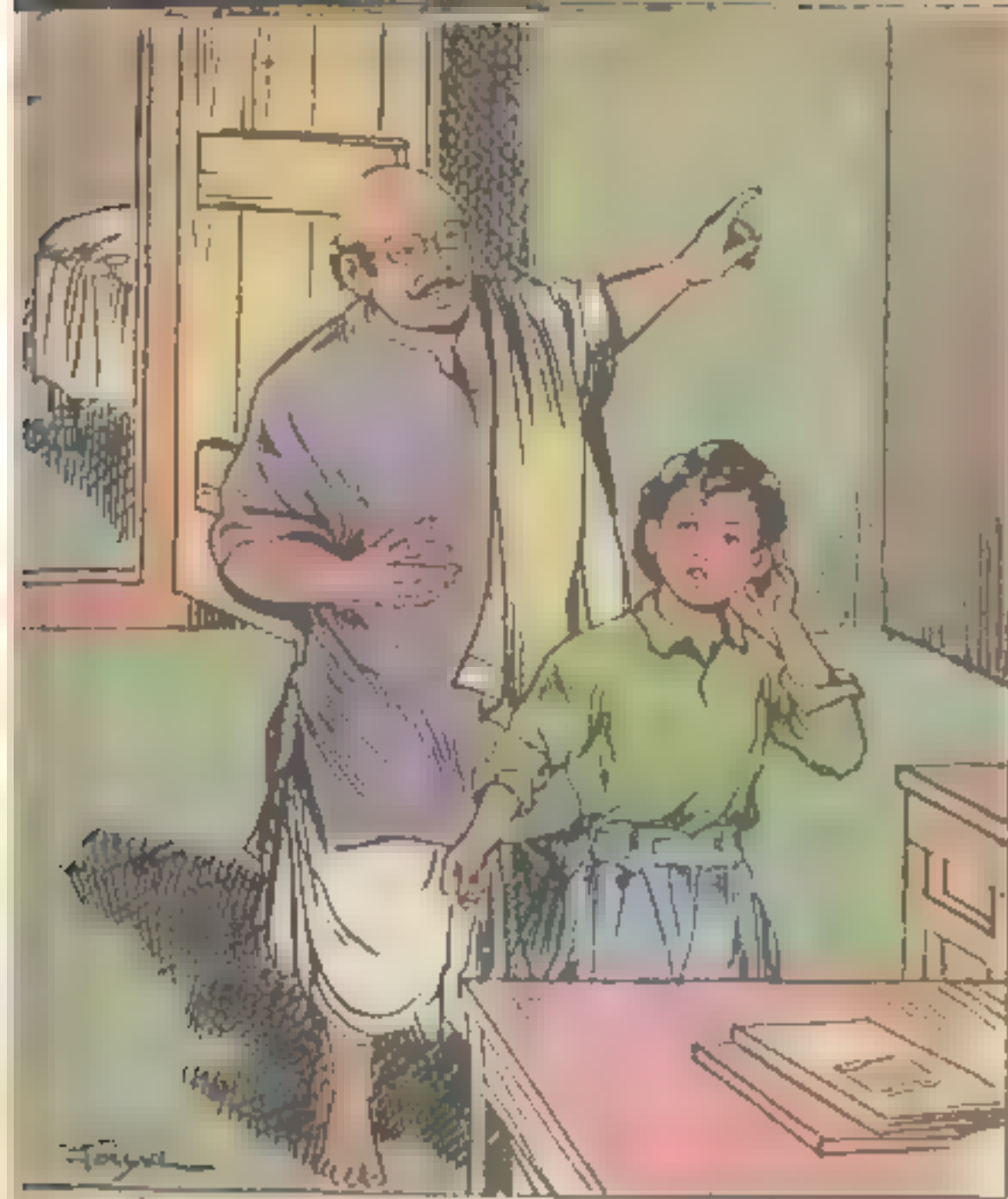
"నువు తీసి దాచటమేమిటి? నీ
మొహం! ఇట్లాతే." అన్నాడు సూరయ్య.

"నువు నాతో మర్యాదగా మాట్లాడటం
మంచిది. ఇదివరకల్లా నన్ను ఏమీ తెలి
యని వాజకింద కట్టేశావు. ఇకముందు
నాతో మర్యాదగా మాట్లాడకపోతే నేనూరు
కోను. పట్టుకు తన్నేస్తాను. తన్నటం ఇక

నావంతు. నా మర్యాద మాట ఎట్లా ఉన్నా.
ఇంతవాణ్ణి నన్ను పట్టుకుని నువు. "నీ
మొహం, నీమోర." అంటుంటే ఇంట్లో
వంటలక్క దగ్గర్నుంచి నా చెవులకు
పిడకలు కట్టేస్తారు. నేనది సహించను.
నా చేతనయినట్టు ఇంటి వ్యవహారాలు
నేనే చూస్తాను. నాకెన్నడూ ఒక్క ఎర్ర
విగానీ ఇచ్చి ఎరగవు. అదేమిటో ఇక
ముందు నీకే తెలిసివస్తుంది. రేపటి నుంచి
నా బదులు నువే బడికిపోయి చదువుకో
బడిపంతు లెటువంటివాడో అది కూడా
నీకు తెలిసివస్తుంది." అన్నాడు సత్యం.

ఈ మాటకు సూరయ్య భగ్గున మండి
పడ్డాడు.

"చందమామ"

“యాభైవిళ్ళొచ్చి నన్నిప్పుడు పాము
లెంత తరగతి చదువుకోమంటావురా?”
అన్నాడాయన.

“చదువురాని నాకన్న చదివిన నీకు
మరి సులభంగా?” అన్నాడు సత్యం.

“నేను బడికి పోను,” అన్నాడు
సూరయ్య ఖచ్చితంగా.

“పోకపోతే పంతులు పచ్చి పెద
లెక్కలు విరిచికట్టి లాక్కుపోతాడు,”
అన్నాడు సత్యం.

“అంతపని చేయిస్తావురా?” అన్నాడు
తండ్రి.

“నువు నన్ను చేయించినపనికావా?”
అన్నాడు కొడుకు.

కాస్త అలోచించి సూరయ్య, “పంతులు
బాగా కొడతాడా?” అని అడిగాడు.

“చచ్చేటట్టు కొడతాడు. పాఠం చది
వినా కొడతాడు, చదవకపోయినా కొడ
తాడు. ‘దండం దళగుణం భవేత్’ అని
అయన సిద్ధాంతం. మన మంచికోసం
కొడతాడు. తన చేతి తీట తీర్చుకోవటానికి
కొడతాడు. ఏమీ తోచకపోయినప్పుడు
కూడా కొడతాడు,” అన్నాడు సత్యం.

“నన్ను పంతులు కొడితే?” అన్నాడు
సూరయ్య దిగులుగా.

“నన్ను కొట్టినప్పుడో? మరి, దెబ్బలు
కొట్టటం దగ్గర వెనకాడవద్దని అయనతో
నువు చెప్పలా?” అన్నాడు సత్యం
రోషంగా.

రూపాలు మారటం అలుసు తీసుకుని
తన కొడుకు తన మీద ఇట్లా పగ తీర్చు
కోవటానికి ప్రయత్నించటం చూస్తే
సూరయ్యకు మండిపోయింది. కాని ఏం
చెయ్యటానికి పాలుపోలేదు.

“నీ వేషాలు నేను సాగనిస్తానను
కున్నావా? నేనెవరో నువ్వెవరో యిప్పుడే
అందరికీ చెప్పేస్తాను. సులభంగా
తప్పించుకుందా మనుకున్నావుగామాలు,”
అన్నాడు సూరయ్య రోషంతో.

సత్యం బిగ్గరగా నవ్వాడు. అతని
ధైర్యం హెచ్చుసాగింది.

"పిలుపు, యింట్లో వాళ్ళందరినీ
ఇప్పుడే పిలుపు. ఏం చెబుతావో చెప్పు.
నువు చెప్పిన నిజమంతా తేసేసి వాళ్ళం
దరూ నేను చెప్పే అబద్ధాన్ని నమ్ముతారు.
ఆ సంగతి నువ్వే కళ్ళారా చూద్దువుగాని,"
అంటూ సత్యం వంటలక్కని కేకపెట్టి
పిలిచాడు.

వంటలక్క వచ్చింది.

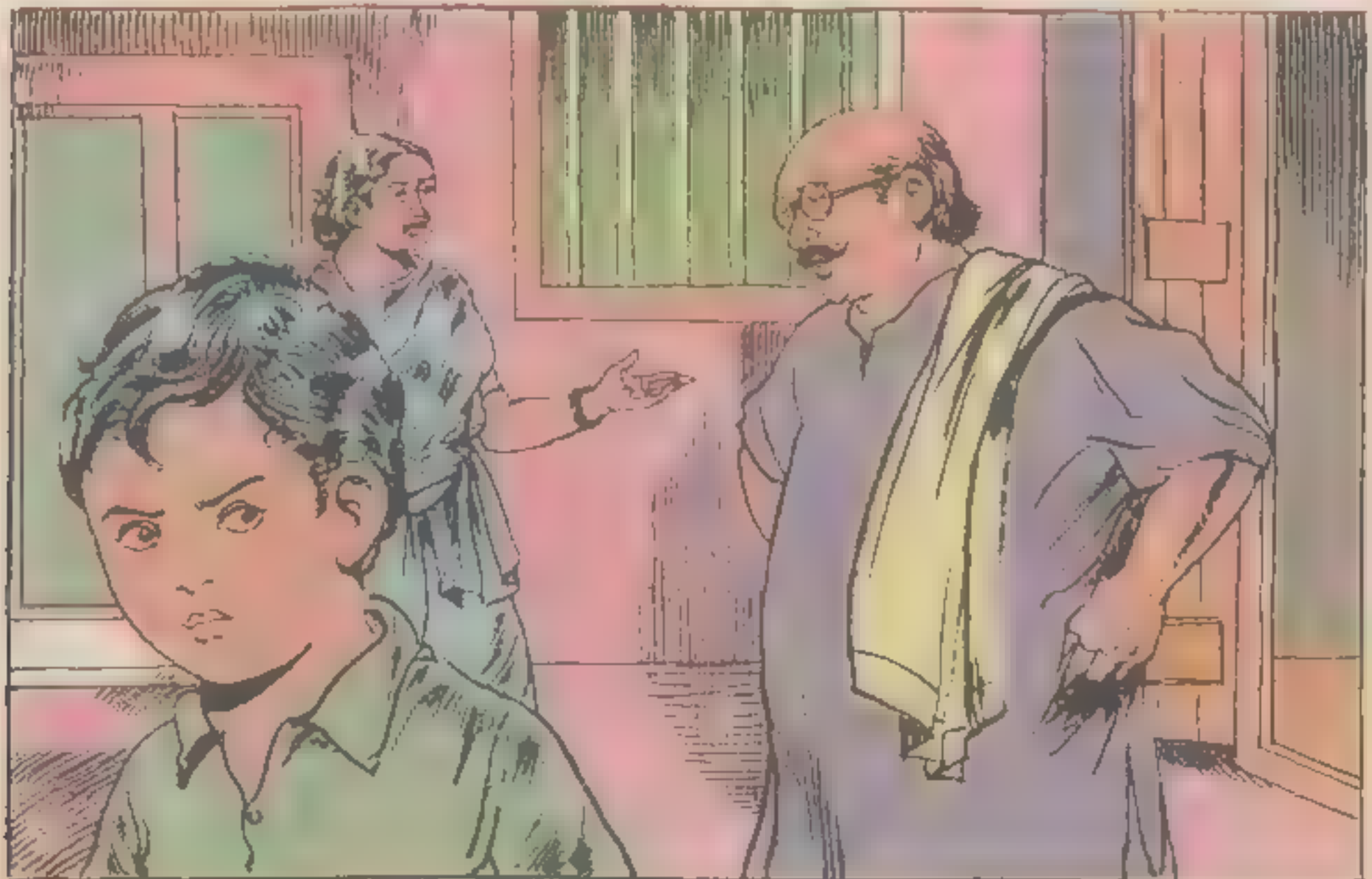
"చూడు, సీతారామమ్మా, నేను
సూర్యుని. ఇడుగో వీడు సత్యం. మా
ఇద్దరి శరీరాలూ మారాయి." అన్నాడు
సూర్యుడు వంటలక్కతో.

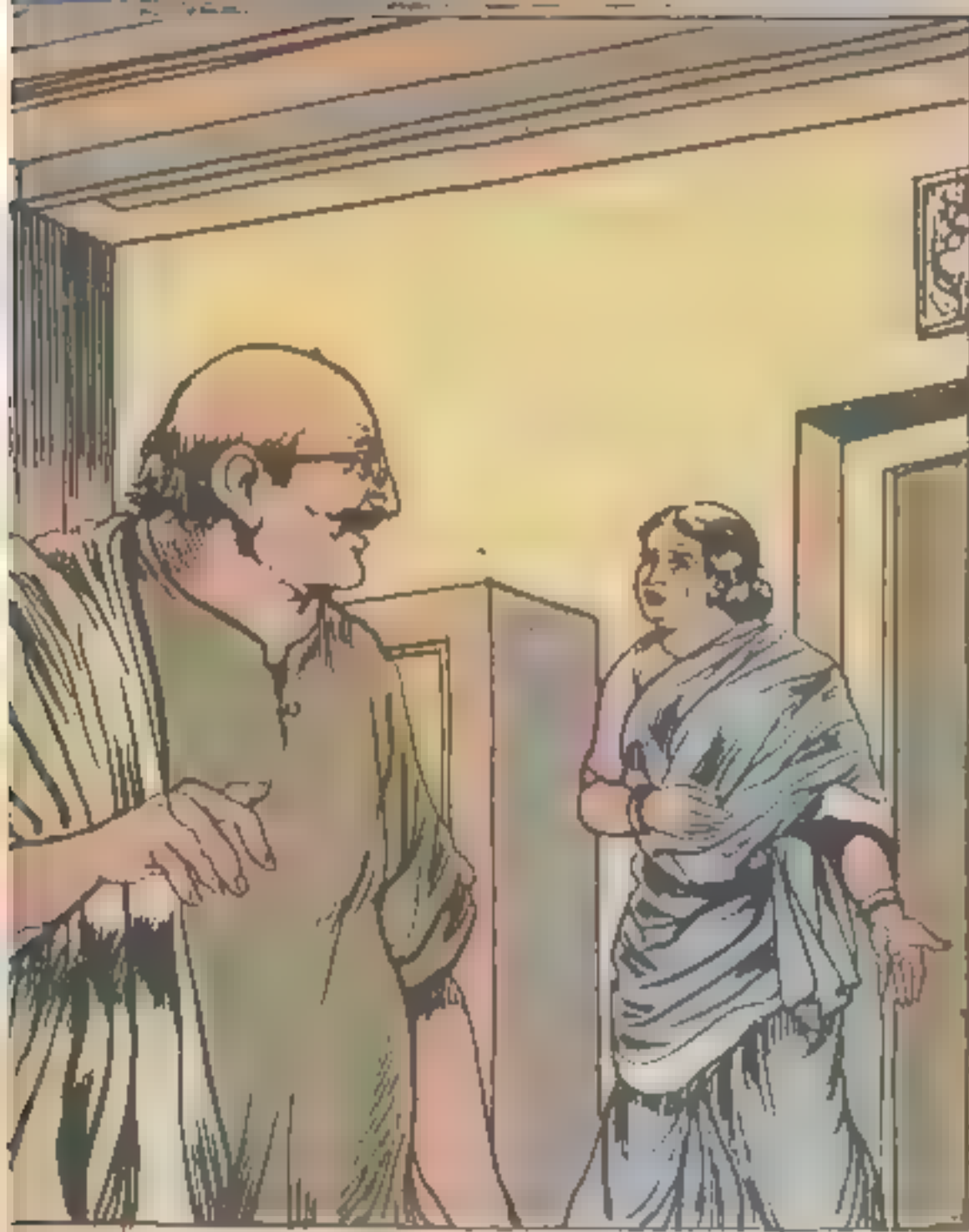
వంటలక్క ముక్కుమీద వేలేసుకుని,
"హరి విడుగా! నీకిదేం విపరీతబుద్ధి?"
అంటూ సత్యంకేసి చూసింది.

సత్యం వంటలక్కను చూసి నవ్వి.
"సత్యం, అకలేసి పైత్యాన పడ్డాడు.
తీసుకుపోయి తిన్నన్ని గారెలూ, అవడలూ
పెట్టు," అన్నాడు.

"కుర్రకుంక అట్లా పేలుతుంటే
మక్కెలు విరగదన్నక గారెలూ, అవడలూ
పెట్టమన్నారా? మీ అలుసే వాణ్ణింతపరకు
తెచ్చింది?" అంటూ వంటలక్క
సూర్యుని రెక్క పట్టుకుని తీసుకు
పోయింది.

వంట ఇంట్లో సూర్యుడు వంటలక్కకు
నిజం తెలియజేయాలని విశ్వప్రయత్నం
చేశాడు. కాని లాభం లేకపోయింది. ఆ
తరవాత ఇంట్లో పనిచేసేవాడితో కూడా
మాట్లాడాడు.

“ఒరే వీరాయ్, నేను మీ యజమానిని
రా. సూరయ్యను,” అన్నాడు సూరయ్య.
వీరాయి కన్నుమరిపి, “అందుకు
నందేహమేమిటి దొరా?” అన్నాడు.

“నిజంగారా!” అన్నాడు సూరయ్య.
వీరాయి మరింత విశాలంగా నవ్వి
వెళ్ళిపోయాడు.

సూరయ్యకు మతి పోయినట్టయింది.
ఎవరూ తనమాట నమ్మకపోగా తను
ఆన్న మాటలు తన కొడుకుతో చెప్పేశారు.

ఆ రాత్రి సత్యం సూరయ్యతో, “నువ్వు
తొందరపడి అందరితోటే జరిగింది
చెప్పేయ్యకు. వెర్రెత్తిందని అంధరూ
నిన్ను వైద్యశాలకు పంపమంటారు.

మాట్లాడకుండా ఊరుకో. జరిగేదేమిటో
జరగనీ,” అని సలహా చెప్పాడు.

వంటలక్కకి పిల్లవాడి మీద జాలి
కలిగింది. యిప్పుడా పిల్లవాడు తన యజ
మాని అయిన సూరయ్యనని అవిడకు
తెలిదు. “పాపం, పనివాడు కడుపునొప్పి
వంకపెట్టి బడి ఎగకొడితే తండ్రి వాడికి
ఫలహారం లేకుండా చెయ్యాలా? వాడి
కేదైనా ఒక ముక్క పెడదామన్నా పెద్దా
యన పెళ్ళికూతురల్లే పైకి వెళ్ళి కూచు
న్నాడు. బయటికిపోడు,” అనుకున్నది.

ఇంతలో వంటలక్కకు ఇంట్లో
బియ్యమూ, యితర సామానులూ కావా
లనేది జ్ఞాపకం వచ్చింది. అందుచేత
ఆవిడ పైకి వెళ్ళి తన యజమానితో,
“పొద్దుననగా బియ్యం తేవాలని చెప్పాను.
ఇంకా తీసుకురాలేదు. బియ్యంతోపాటు
మిగిలిన వస్తువులన్నీ తెచ్చి పడేయ్యండి.
ఇవాళో రేపో తేవలిననవే,” అన్నది.

ఈమాట విసగానే సూరయ్య రూపంలో
ఉన్న సత్యం, “హి, హి, హి,” అని
నవ్వాడు. తరవాత నవ్వు ఆపుకుని, “ఓ,
అలాగే తెస్తాను,” అన్నాడు. ఎంతో గంభీ
రంగా వుండే సూరయ్య ఇట్లా నవ్వుటమూ,
పనిపిల్లవాడల్లే మాట్లాడటమూ వంట
లక్కకు వింతగా తోచింది. కాని, దాన్ని
గురించి ఆవిడ ఆలోచించలేదు. సత్యం

కుర్చీలో నుంచి లేచి తన జేబులో వున్న తాళపుచెవులతో బీరువా తెరిచి అందులో వున్న డబ్బుంతా చాలాసేపు ఎంచుకుని, చాలా డబ్బు జేబులో పెట్టుకుని బయటికి బయలుదేరాడు.

తన యజమాని గడపదాటగానే వంటలక్క, "సత్యం, సత్యం!" అని పిలిచింది. కాని ఎక్కడా సత్యం అలికిడిలేదు. తండ్రి ఇంట్లోలేని సమయాల్లో సత్యం ఎక్కడున్నా చుట్టుపక్కల ఇళ్ళకు కూడా సందడిగా వుండేది. అటువంటిది ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది.

"సత్యం, సత్యం." అంటూ వంటలక్క యిల్లంతా వెతికింది. చివరకు సత్యం వాళ్ళ నాన్న గారి గదిలో బల్ల

ముందర పెద్ద కుర్చీలో కూర్చుని ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు.

"ఎన్ని పిలిచినా పలకవేం?" అన్నది వంటలక్క.

సూరయ్య ఉలిక్కిపడి, తల ఎత్తి చూసి, "నన్నిట్లా వేధిస్తావెందుకు? పోయి నీ పని చూసుకో." అన్నాడు.

"నే చెబుతున్నా, ఇది నీ మంచికి రాలేదు. రానురాను నీకు ఈడుమించిన మాటలూ, వేషాలూ వస్తున్నాయి." అంటూ వంటలక్క లోపలికి వెళ్ళి, ఒక పళ్ళెంలో గారెలూ ఆవడలూ తెచ్చి బల్ల మీద పెట్టింది.

వాటిని చూడగానే సూరయ్యకు మొదట భయం వేసింది. కాని కడుపులో దహం

చుకుపోతున్నట్టు అనిపించి ఆవురావురు
మని వాటిని ఫలహారం చేసేశాడు.
సూరయ్య నీరసమంతా పోయింది. కడు
పులో నొప్పి రాకపోగా వెంటో ఎంతో
ఉత్సాహం వచ్చింది.

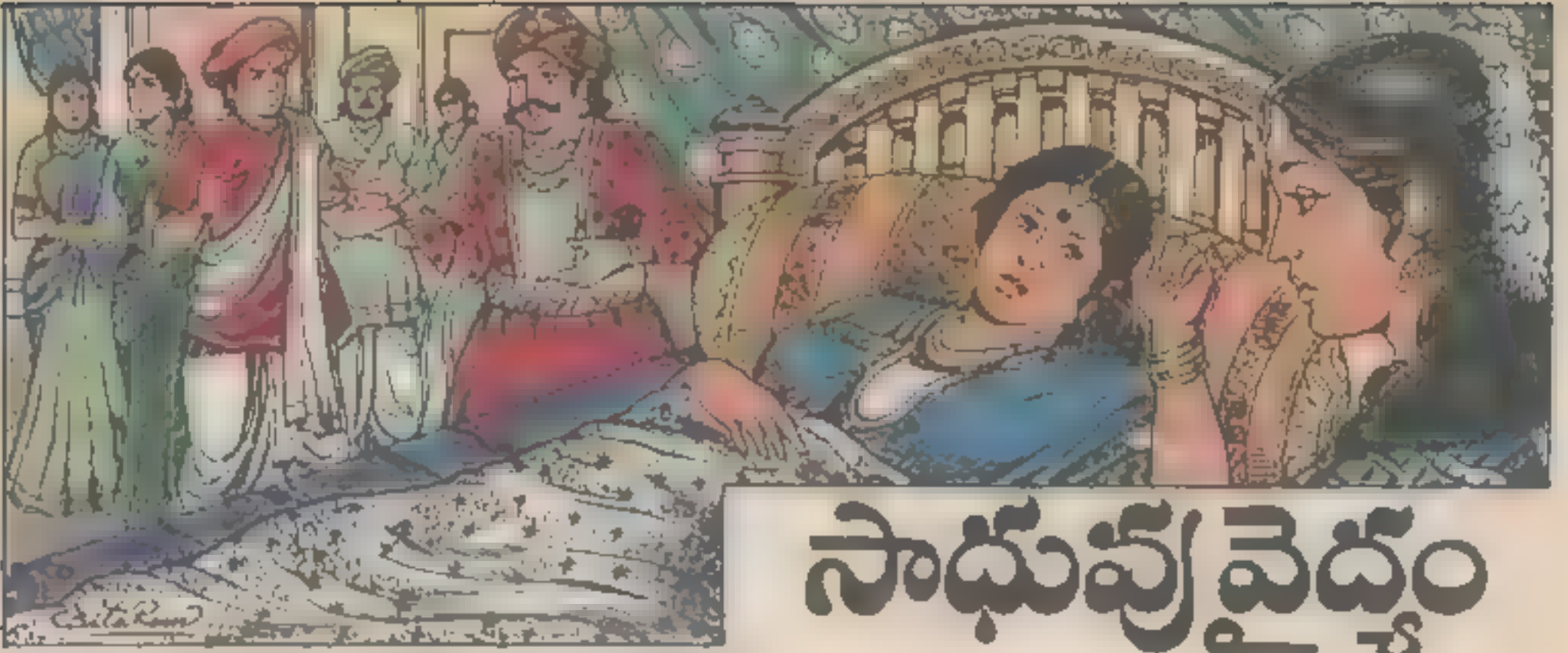
తనలో కలిగిన మార్పు గురించి ఈ
క్షణంవరకూ సూరయ్యకు విచారమే కలు
గుతూ వచ్చింది. కాని ఇప్పుడు ఇందువల్ల
కొన్ని మేళ్ళు కూడా కనిపించసాగాయి.
ఎన్నాళ్ళనుంచో బాధిస్తున్న అజీర్తి బాధ
విరగడయిపోయింది. కొంతకాలంపాటు
హాయిగా యిష్టం వచ్చినదల్లా తినవచ్చు.
శరీరం తేలికయింది. కనక చక్కగా
నిగరవచ్చు. కొంతకాలంపాటు వ్యవహార
చిక్కులు కూడా వదిలించుకుని తిరగ
వచ్చు. ఈ విషయాలన్నీ చూసుకుని
సూరయ్య కొంతవరకు సంతోషించాడు.

సత్యానికి కూడా తన స్వరూపం
మారటం గురించి విచారం తగ్గసాగింది.
వాడు దర్జాగా డబ్బు జేబులో పెట్టుకుని
తిన్నగా వెచ్చాల అంగడికి వెళ్ళాడు.

పావుకారు సుబ్బయ్యతో ఏ విధమైన
బేరమూ అడలేదు. వంటలక్క చెప్పిన
సరుకులన్నీ కూలివాడి నెత్తిన ఎత్తించు
కున్నాడు. సుబ్బయ్య చెప్పినంత డబ్బు
యిచ్చేశాడు. వస్తూ వస్తూ, దారిలో కొన్ని
గాజు గోలీలూ, ఒక దసరా కోతిబొమ్మ
కొనుక్కున్నాడు.

దారిలో అనేకమంది పెద్దవాళ్ళు కని
పించి, "నమస్కారం, పంతులుగారూ,"
అంటూ వచ్చారు. తనకే నమస్కారం
పెడుతున్నారని సత్యం మొదట గ్రహించ
లేదు. కాని, ఆ విషయం తెలుసుకున్నాక
చాలా సంతోషించాడు. వాళ్ళందరినీ
మోసపుచ్చగలిగినందుకు సత్యానికి నవ్వు
కూడా వచ్చింది. సత్యాన్ని పలకరించిన
వాళ్ళలో కొందరు వాడికి తెలిసినవాళ్ళే.
కాని, కొందరు బొత్తిగా కొత్తవాళ్ళు. వాళ్ళు
తనను నిలబెట్టి మాట్లాడిస్తారేమో నని
సత్యం చాలా భయపడ్డాడు. కాని అదృష్ట
వశాత్తూ ఆ పూటకు ఆటువంటిదేమీ జరగ
కుండానే వెళ్లిపోయింది. — (ఇంకావుంది)

సాధువు వైద్యం

కోసలదేశపు మహారాణికి, ఒక సారి జబ్బు చేసింది. రాజవైద్యులు ఎన్ని మందులిచ్చినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. మహారాజుగారి బంధుమిత్రులు, అన్నివేళలా రాణి దగ్గరే వుండి, ఆమెను ఓదార్చుతూండేవారు.

ఈ పరిస్థితుల్లో, హిమాలయప్రాంతాల నుంచి, ఒక సాధువు రాజధానికి వచ్చి నట్టు మహారాజుకు తెలిసింది. ఆయన సాధువును ఆహ్వానించి ఆతిథ్యమిచ్చాడు. తర్వాత తన భార్య దీర్ఘవ్యాధిగ్రస్తురాలయినట్టు, సాధువుకు వెన్నవించాడు.

సాధువు, మహారాణిని పరీక్షించి రాజవైద్యులతో మాట్లాడాడు. వాళ్ళు, రాణికి వాడిన మందులన్నీ పరీక్షించాడు. తర్వాత కొంత ఆలోచించగా సాధువుకు, రాణి జబ్బు తిరుగుముఖం పట్టకపోవడానికి మూలకారణమేమిటో అర్థమైంది.

ఆయన మహారాజుతో, "రాణికి స్వస్థత కలగకపోవడానికి కారణమేమిటో, నాకు బోధపడింది. ఆమెకు వచ్చిన వ్యాధి చాలా విచిత్రమైనది. పాపాత్ముల గాలి సోకుతూండడంవల్ల, ఆమెకు వ్యాధి తగ్గడం లేదు. అందువలన, అటువంటి వాళ్ళు, ఆమె దగ్గరకు వెళ్ళకుండా వుండేలా చూడండి. నేనిచ్చే మందుతో త్వరలోనే, ఆమె వ్యాధి తగ్గి కోలుకుంటుంది," అని చెప్పాడు.

సాధువు మాటలకు రాజు ఆశ్చర్యపోయాడు. రాణి మీద గల అభిమానం కొద్దీ, ఆమెను పరామర్శించిపోవడానికి వచ్చేవాళ్ళలో, పాపాత్ములెవరో తెలుసుకోవడం ఎలా సాధ్యమవుతుంది?

అయితే, సాధువు, రాజుతో చెప్పినది వెన్నబంధుమిత్రులందరూ, రాణి దగ్గరకు పోవడానికి భయపడ్డారు. రాజు కూడా,

ఈ పాపం గురించిన అపవాదు తన మీదికి వస్తుందేమో అన్న శంకతో, తరచు రాణి దగ్గరకు వెళ్ళడం మానుకున్నాడు.

ఆ విధంగా, సాధువు యిచ్చిన మందులు సేవించిన రాణి, వారం రోజుల్లోనే వ్యాధి తగ్గి, లేచి తిరగసాగింది.

రాజు సాధువుకు తన కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుని, "స్వామీ, నా ఆస్థానంలో ఎందరో ఘనవైద్యులున్నారు. రాణికి పచ్చినది అతి విచిత్రమైన వ్యాధి అని, ఆమెకు పాపాత్ముల గాలి తగలగూడదనీ, వారు గ్రహించలేకపోయారు!" అన్నాడు.

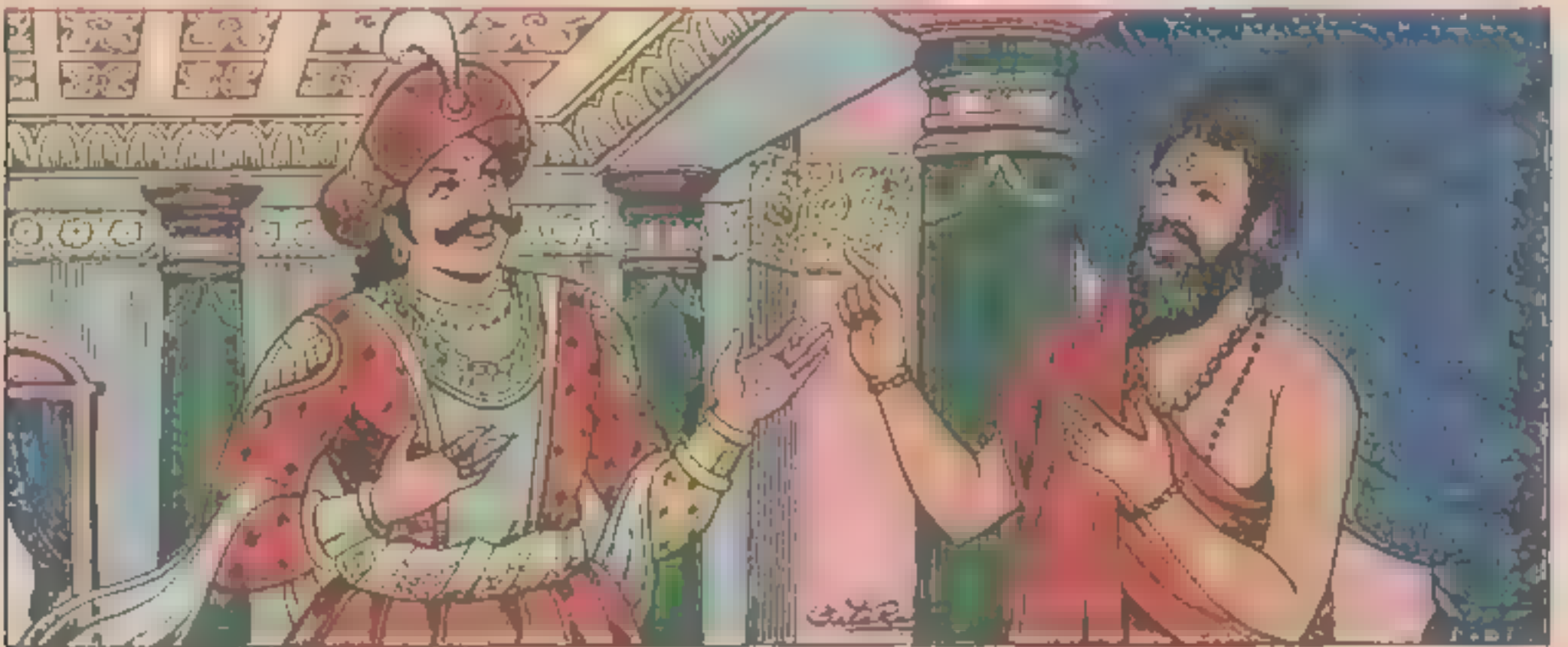
అందుకు సాధువు నవ్వి, "మందులు వాడడంలో, మీ ఆస్థానవైద్యులు చేసిన పొరబాటుమీలేదు. రాణిగారికి వారు యిచ్చిన మందులే, నేనూ యిచ్చాను. పాపాత్ముల గాలి సోకగూడదనడం మాత్రం, నేను చేసిన ప్రత్యేకచికిత్స!" అన్నాడు.

రాజుకు, సాధువు మాటలు అర్థం కాక, ఆయనకేసి ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

అప్పుడు సాధువు, "మహారాజా, ఏ రోగి కైనా మందులతోపాటు, విశ్రాంతి కూడా అవసరం. ఎల్లవేళలా బంధుమిత్రులందరూ, రాణిగారి చుట్టూచేరి సానుభూతి కనబరుస్తూ, ఆమెకు విశ్రాంతి లేకుండా చేయడమేగాక, తానేదో భయంకర వ్యాధికి గురి అయ్యానన్న అనుమానం కూడా, ఆమెకు కలిగించారు. అందుకే నేను మర్మంగా, ఈ పాపాత్ముల గాలి సంగతి చెప్పడం జరిగింది. నిజానికి అలాంటిదేమీ లేదు," అన్నాడు.

"ఈపాపాత్ముల గాలి సోకగూడదన్నది, తమ కల్పన అన్నమాట," అన్నాడు రాజు.

"అవును. దానితో ఎవరికివారు, రాణిగారి కేమైనా కీడు జరిగితే, అందుకు తాము కారణం అనుకుంటారని, ఆమె దాపులకు వెళ్ళడం మానేశారు. అవిధంగా రాణిగారికి అవసరం అయిన విశ్రాంతి దొరికి, నేనిచ్చిన మందులు పని చేసినై. ఆమె అతి సామాన్యమైన వ్యాధికి గురి అయింది. అంతే!" అన్నాడు సాధువు.

బిచ్చన్నకథ

పట్టువవలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు
 తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని
 దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే
 మౌనంగా శ్మశానం కని నడవసాగాడు.
 అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా,
 ఇంత అర్థరాత్రివేళ, భయంకరమైన
 ఈ శ్మశానంలో, నువ్వు పడుతున్న శ్రమ
 చూస్తూంటే జాలి కలుగుతున్నది. నువ్వు
 దేనిని సాధించ గోరి యిన్ని యిక్కట్లకు
 గురి అవుతున్నావే, నాకు తెలియదు.
 అయితే, స్వబుద్ధితో కాక, ఇతరుల
 సలహాలవల్ల, కార్యం సాధించాలనుకుంటే
 మాత్రం, నీకు తప్పక ఆశాభంగం కలిగి
 తీరుతుంది. అప్పుడు, నీకు సలహా
 యిచ్చినవాడు, నువ్వు అనర్హుడివని ఆత్మ
 తృప్తి పొందుతాడు. బిచ్చన్న అనే పేద
 వాడి విషయంలో ఇలాగే జరిగింది.
 వాడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియ

బేతాళ కథలు

కుండా, విను," అంటూ ఇలా చెప్ప సాగాడు :

నాగపుర రాజధాని నగరంలో వుండే ధర్మయ్య, స్వయంకృషితో పైకి వచ్చిన వాడు. ఆయన వృద్ధాప్యంలో ఒకసారి, తన నలుగురు కొడుకులను దగ్గరికి పిలిచి, "మీరు వేర్వేరు విద్యల్లో ప్రావీణ్యం సంపాదించారు. అది నాకు చాలా సంతోష కారణం. అయితే, మీ దగ్గరకు వచ్చి సలహాలడిగే వాళ్ళకు, మీరిచ్చే కొన్ని సలహాలలో సందర్భశుద్ధి లోపిస్తున్నది. అనర్హులకు సలహా యివ్వక పోతే, జీవితంలో మీకే లోటూ వుండదు," అని చెప్పాడు.

ధర్మయ్య పెద్దకొడుకు రామయ్య తప్ప, మిగిలిన ముగ్గురూ, తమ తమ ఉద్యోగ బాధ్యతల కారణంగా నగరంలో వేరు వేరు చోట్ల నివసిస్తున్నారు.

ధర్మయ్య పెద్దకొడుకు న్యాయశాస్త్రం చదువుకున్నవాడు. వాడికి రాజు కొలువులో న్యాయాధికారి సలహాదారు ఉద్యోగం వచ్చింది. ఎంతో సమర్థవంతంగా, వాడు తన ఉద్యోగాన్ని నిర్వహిస్తున్నాడు.

ఒక రోజున రామయ్య దగ్గరకు, బిచ్చన్న అనేవాడు వచ్చి తన కథ చెప్పుకున్నాడు.

బిచ్చన్న పేదవాడు. చిన్న పెంకుటిల్లు మినహా వాడికేమీలేదు. అందులో భార్య, ఒక కూతురుతో ఎలాగో కాలం వెళ్ళ బుచ్చుతున్నాడు. అయితే, ఇప్పుడు నగరంలోని గొప్ప భాగ్యవంతులలో ఒక డైన ధనగుప్తుడు, వాడి ఇల్లు కొంటా నంటున్నాడు. నేనా ఇల్లు అమ్మను మొర్రో అని వాడంటూంటు వినకుండా, "నీకు నాలుగు రోజులు గడువిస్తున్నాను. ఇల్లమ్మావా, సరేసరి! లేదా, వస్తాదుల్ని పిలిపించి నిన్నూ, నీ కుటుంబాన్ని ఇంట్లోంచి తరిమేస్తాను," అని ధనగుప్తుడు బెదిరించి వెళ్ళాడు.

బిచ్చన్న కంచేయాలో తోచడంలేదు.

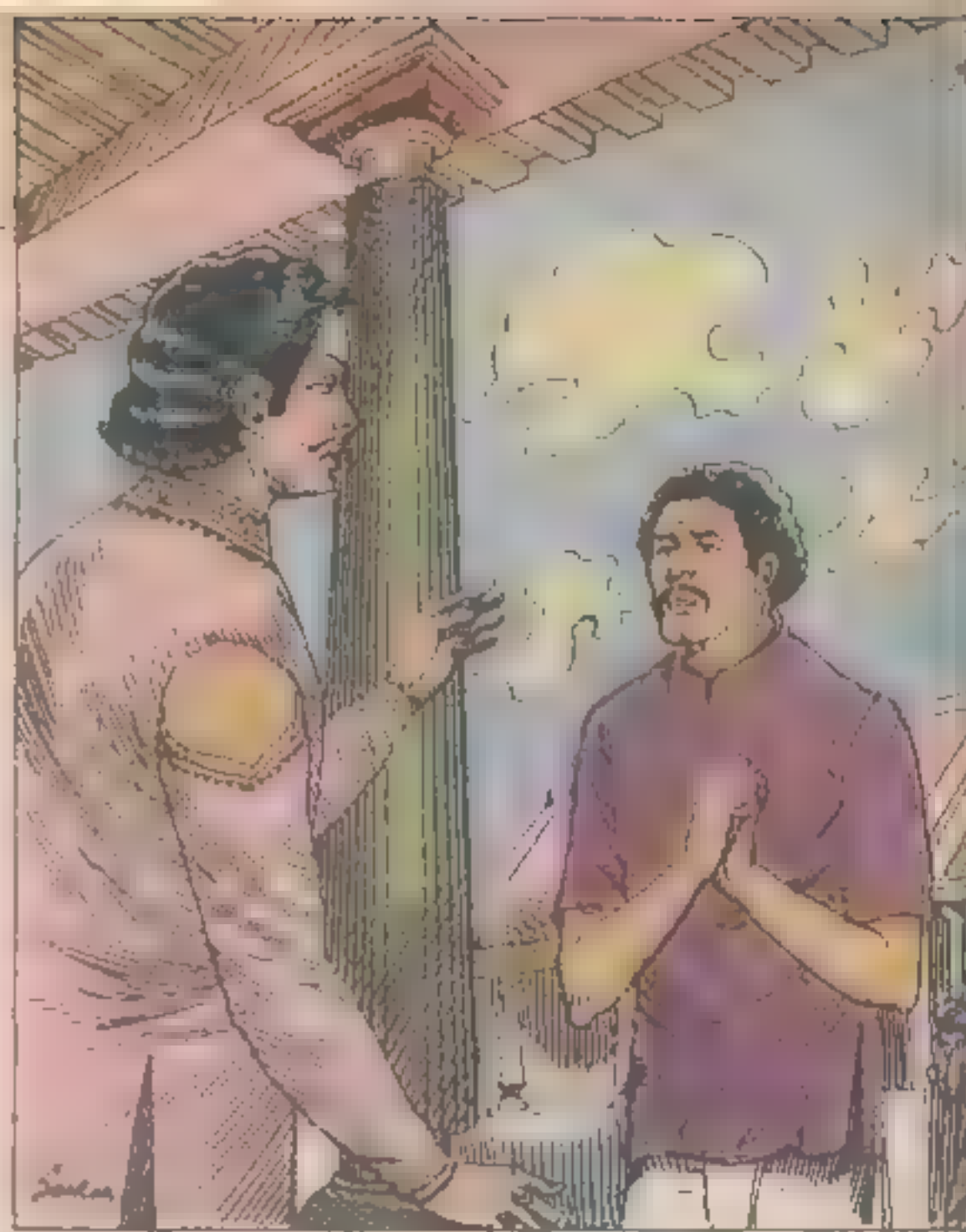
"న్యాయాధికారికి ఫిర్యాదు చెయ్యి," అని సలహా యిచ్చాడు రామయ్య.

"న్యాయాధికారికి, ధనగుప్తుడికి మంచి స్నేహముంది. నాకు న్యాయం జరగదని అంటున్నారు. నువ్వే ఏదైనా ఉపాయం చెప్పి నన్ను కాపాడాలి." అన్నాడు బిచ్చన్న దీనంగా.

రామయ్యకా సేపాలోచించి, "న్యాయాధికారి నీకు న్యాయం చేయడనిపిస్తే, ఒక సులభమార్గమున్నది. ప్రతి మంగళవారం ఉదయం, మహారాజు సామామ్యుల గోడ వింటాడు. రేపే మంగళవారం వెళ్ళి ఆయన్ని దర్శించుకో, నీకు న్యాయం జరుగుతుంది," అన్నాడు.

"నాకు ధనగుప్తుడి మీద ఉగ్రలేపు. పెద్దవాళ్ళతో లేనిపోని గొడవలు పెట్టుకోవడం, నాకిష్టముండదు. ఒకసారి ధనగుప్తుణ్ణి బెదిరించి చూస్తాను. ఫలితం లేకపోతే, అప్పుడే రాజు దగ్గరకు వెళతాను. రాజు దగ్గరకు వెళతానంటే, ధనగుప్తుడు బెదరకపోడు," అన్నాడు బిచ్చన్న.

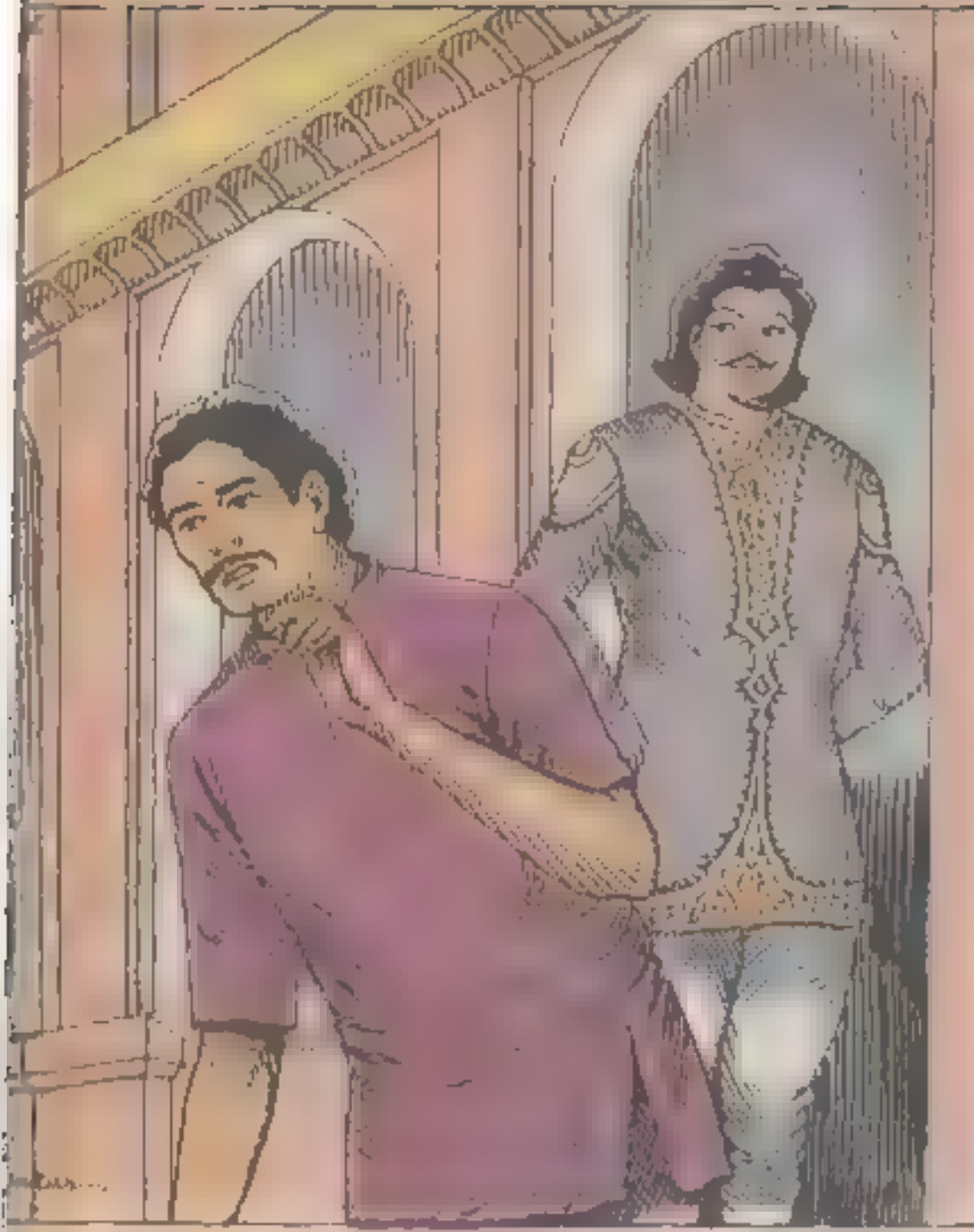
"అలా ఆయితే సరే! కానీ ఈ రోజే న్యాయమందిరానికి వెళ్ళి, అక్కడి పుస్తకంలో నీఫిర్యాదు వ్రాయి. ఫలితం కనిపించకపోతే, మహారాజును కలుసుకుంటానని కూడా, ఆ పుస్తకంలో వ్రాసి, నీ చిరునామా యివ్వు. ఆ తర్వాత న్యాయాధికారి నుంచి, నీకు కబురొస్తుంది. ఆయన చెప్పే తీర్పుకోసం ఎదురుచూడు.

ఒకవేళ ఫలితం అనుకూలంగా లేకపోతే, రాజుగారిని దర్శించవచ్చు," అన్నాడు రామయ్య.

బిచ్చన్న, రామయ్యకు కృతజ్ఞతలు చెప్పకుని, అక్కణ్ణించి తిన్నగా, ధర్మయ్య రెండో కొడుకు వీరయ్య దగ్గరకు వెళ్ళి, తన సమస్య చెప్పకుని, "నేను, నీ అన్న దగ్గరకు వెళితే న్యాయానికి సంబంధించిన సలహా యిచ్చాడు. కానీ యీలోగానే వస్తాదులు, నా ఇంటి మీదపడితే ఏం చెయ్యాలో తెలియడం లేదు," అన్నాడు.

వీరయ్య వెంటనే, "వస్తాదుల గురువు భీమరాజు వద్ద, సింహబలుడనే శిష్యుడున్నాడు. వాడికి నిండా ఇరవైఏళ్ళు లేవు

కానీ, ఎలాంటి వస్త్రాదునైనా మట్టికరిపించ గలదు. ఒక్కడూ ఒకేసారి పదిమందిని నేలకు విసరగలదు. వాడికి ధర్మం, న్యాయం అరోప్రాణంగా వుంటున్నాయి. నువ్వడిగా వంటే చాలు, వాడు నీకు సాయపడతాడు. వాడు మంచివాళ్ళకే సాయపడతాడని, మన మహారాజుకూడా నమ్మకమున్నది," అని చెప్పాడు.

"నువ్వు రాజుగారి సైన్యాధిపతి వద్ద కొలువు చేస్తున్నావు కాబట్టి, ఈ సంగతి నీకు తెలుసు. నీకు తెలిసిన సంగతి చెప్పి, నాకెంతో ఉపకారం చేశావు, నీకు నా కృతజ్ఞతలు," అని బిచ్చన్న, రత్నయ్య దగ్గరకు వెళ్ళాడు.

రత్నయ్య, ధర్మయ్యకు మూడో కొడుకు. వ్యాపారంలో నగర ప్రముఖుల్లో వాడూ ఒకడు. విదేశీవ్యాపారులు రాజధానికి వస్తే, రాజు వాడికి కబురు పెడతాడు. సరుకుల నాణ్యతను నిర్ణయించడంలో, లాభనష్టాలు బేరీజు వేయడంలో, మంచి చెడ్డలు నిర్ణయించడంలో, ఎదుటి వారితో తెలివిగా మాట్లాడడంలో వాడి ప్రావీణ్యత మీద, మహారాజుకు అంతులేని నమ్మకమున్నది.

ఒచ్చన్న వాడితో జరిగింది చెప్పి, "నీ అన్నలు నాకు మంచి సలహాలే యిచ్చారు. కానీ బలవంతుడితో విరోధం పెట్టుకుంటే, న్యాయం మన పక్షాన వున్నప్పటికీ, ఫలితం అన్ని సమయాల్లోనూ మనకు అనుకూలంగా వుండకపోవచ్చు. అంతాకలిసి, ఆ స్థలాన్ని ధనగుప్తుడికి అమ్మమని నన్ను ప్రోత్సహించవచ్చు. ధనగుప్తుడు నాకు ఆయిదువేల వరహా లిస్తానంటున్నాడు. నా స్థలం ఎంత విలువ చేస్తుందో, నువ్వు చెప్పగలవు. అందుకే నీ దగ్గరకు వచ్చాను," అన్నాడు.

అందుకు రత్నయ్య వాడికి, "నీ స్థలం రాజధానీనగరం మధ్యలో వున్నది. అధమ పక్షం యాభై వేల వరహాలు చేస్తుంది. వరాహశ్రేష్ఠి, నీ స్థలాన్ని అరవైవేలవరహాలకు కొంటాడు. ఆయన తన అల్లుడి

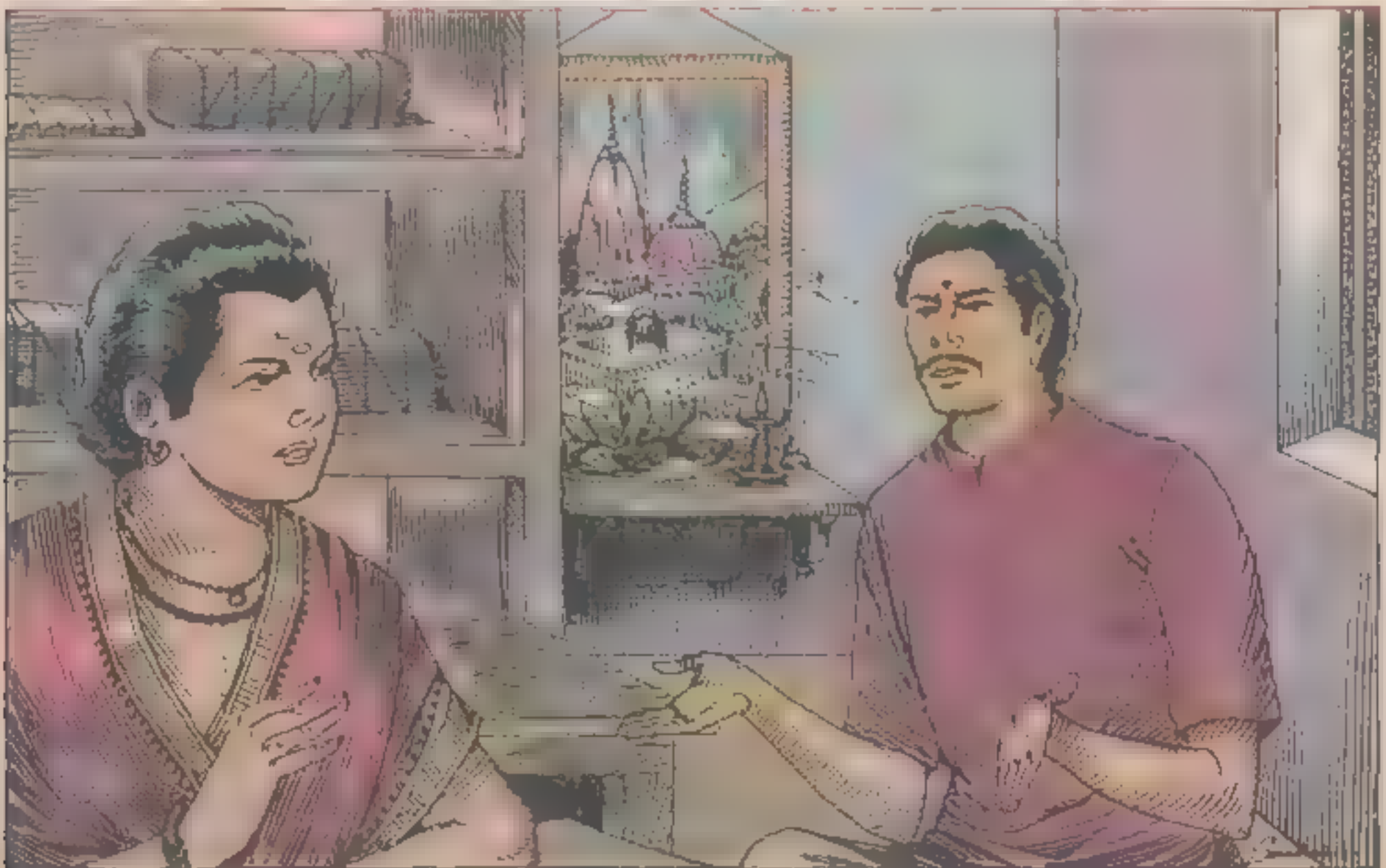
కోసం. ఆ ప్రాంతాల స్థలం కొనాలని చూస్తున్నాడు." అని చెప్పాడు.

బిచ్చన్న వాడికి కృతజ్ఞతలు చెప్పకుని, బ్రహ్మయ్య దగ్గరకు వెళ్లాడు. బ్రహ్మయ్య, ధర్మయ్య నాలుగో కొడుకు. వాడు వేదాలనూ, కావ్యాలనూ బాగా అకళింపు చేసుకున్నవాడు. మహారాజు వాడిని భక్తికి సంబంధించిన సందేహాలడిగి తీర్చుకుంటూంటాడు. రాజు కొలువులో వాడు, దేవాలయాలకు సంబంధించిన వ్యవహారాలు చూస్తూంటాడు.

బిచ్చన్న, బ్రహ్మయ్యకు తన కథ అంతా చెప్పకుని, "నా స్థలం నాకు వారసత్వంగా సంక్రమించింది. పోయేటప్పుడు మా నాన్న, ఆ స్థలాన్ని నా కూతురు పేర

వ్రాశాడు. నాకు ఒక్కగా ఒకే ఒక్క కూతురు. దానికి మంచి సంబంధం చూసి పెళ్ళి చేయాలనుకుంటున్నాను. ధనగుప్తుడు, నా స్థలం మీద కన్ను వేశాడు. ఆ స్థలం తనదిగా చేసుకునేందుకు మరేమార్గమూ లేకపోతే, అయిన తన కొడుక్కు, నా కూతురితో పెళ్ళి జరిపించాలనుకుంటున్నాడు. ధనగుప్తుడి కొడుకు అనాకారి. అలాంటివాడికి నా కూతుర్నిలా యివ్వగలను? కానీ, యీ పెళ్ళి తప్పేలా లేదు. నువ్వేదైనా ఉపాయం చెప్పగలవని యిలా వచ్చాను." అన్నాడు.

బ్రహ్మయ్య ఆలోచించి, "రాజధానిలో ఏ వివాహం జరిగినా దానికి రాజాస్థాన పురోహతుడు సోమయాజులుగారి అమోద

ముద్ర వుండాలి. మామూలుగా అయితే ఆయనకు శుభలేఖ పంపడం ఆచారం. అహ్వానిస్తే ఆయన, ఏ పెళ్ళికైనా వస్తాడు. ఆయనకు నీ సమస్య చెప్పుకున్నావంటే, పెళ్ళి ఆపుచేస్తాడు." అన్నాడు.

బిచ్చన్న, బ్రహ్మయ్యకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకున్నాడు.

ఆ తర్వాత కొద్దిరోజులకే బిచ్చన్న తన కూతురిని ధనగుప్తుడి కొడుక్కిచ్చి పెళ్ళి చేశాడు. వాడు నగరానికి చివర చౌకగా స్థలం కొనుక్కుని, అందులో పాకవేసుకుని వుంటున్నాడు.

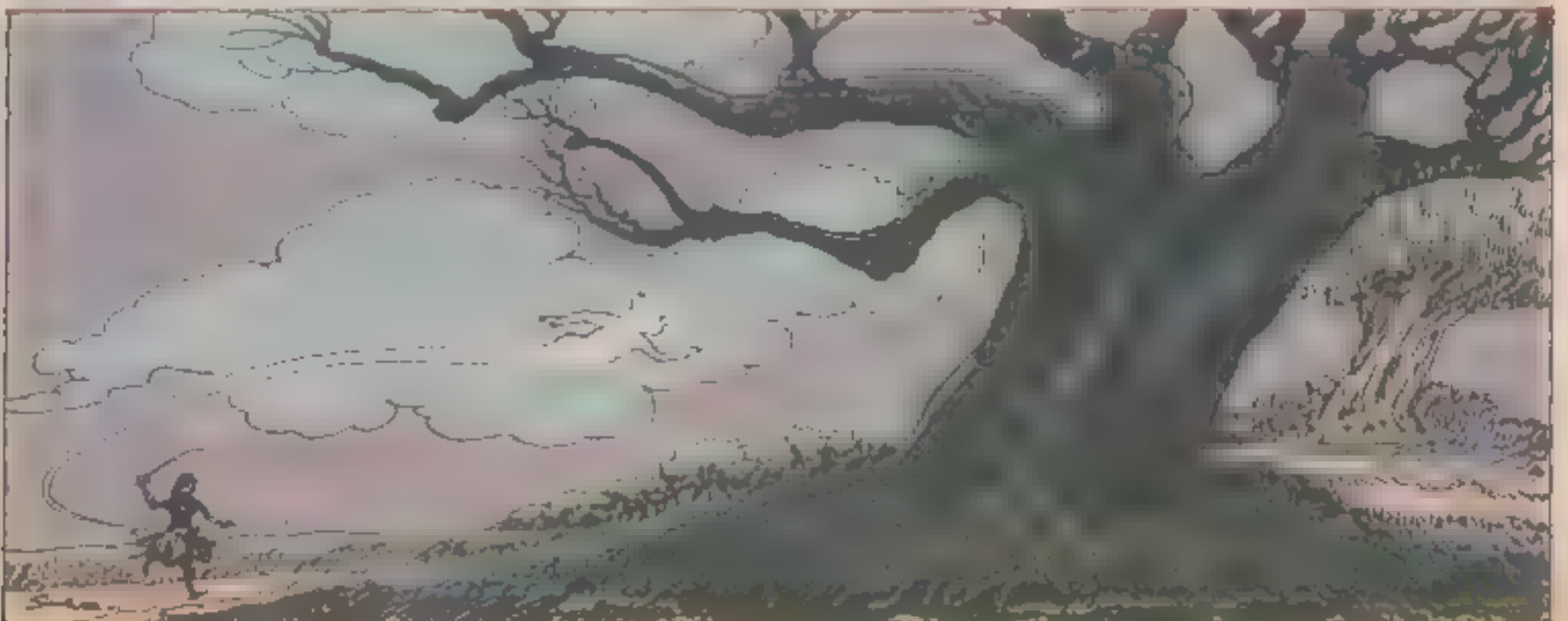
ఈ సంగతి తెలిసి ధర్మయ్య కొడుకులు నలుగురూ, ఎంతో సేపు చర్చలుజరిపి, తాము ఒక అనర్హుడికి సలహాలిచ్చామని అత్మతృప్తి చెందారు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా, ధర్మయ్య కొడుకులు, తాము అనర్హుడికి సలహాలిచ్చామనుకోవడం అర్థరహితం కాదా? బిచ్చన్న వాళ్ళ సలహాల గురించి ధనగుప్తుడికి చెప్పి, బెదిరించాడు. అయినా

ధనగుప్తుడు లొంగిరాలేదు. అంటే, ఆ సలహాలు కార్యసాధనకు పనికిరాలేదనే గదా? ఈ సందేహానికి సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పగిలి పోతుంది." అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "ధర్మయ్య కొడుకులు, బిచ్చన్న లాంటి అనర్హుడికి సలహాలిచ్చారనేదాంట్లో సందేహానికి తావు లేదు. వాడు, రామయ్య సలహాప్రకారం రాజును దర్శించినా, వీరయ్య సలహా ప్రకారం భీమరాజు శిష్యుడైన సంహ బలుడి సాయంకోరినా, అలాగే రత్నయ్య, బ్రహ్మయ్య సలహాలను పాటించినా, ధన గుప్తుడు లొంగి వచ్చేవాడు. కాని, బిచ్చన్నకు వాళ్ళిచ్చిన సలహాలను అమల్లో పెట్టే ధైర్యం లేదు. వాడి యీ బలహీనతను గుర్తించిన ధనగుప్తుడు లాభం పొందాడు." అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగ గానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. —(శల్పితం)

రాజు దిగులు

మరిగధదేశాన్ని ఏలే జయసింహుడు, ఒక నాటి రాత్రి అలవాటు ప్రకారం తన సలహాదారుడైన గుణనిధితోమారు వేషంలో సంచరిస్తూండగా, నగరం శివార్లలో, కొందరు బందిపోటు దొంగలు వాళ్ళను అటకాయించారు.

రాజు, సలహాదారు దొంగల మీద కత్తులు దూశారు. అయితే, దొంగలు వాళ్ళను చుట్టుముట్టి నిరాయుధుల్ని చేశారు. వాళ్ళవద్ద ఎలాంటి ధనం లభించకపోవడంతో, దొంగలు కోపగించుకుని, దుర్భాషలాడి వదిలివేశారు.

ఆ మర్నాడు జయసింహుడు కొలువు తీరిన సభలో, దొంగలు చేసిన అపమానం తలుచుకుని దిగులుగా కూర్చున్నాడు. కొంతసేపు తర్వాత రాజు సభికులతో, "ఈ సభలో ఎందరో మేధావులు వున్నారు. నాకొక సందేహం కలిగింది. దానికి మీరే

సమాధానం చెప్పాలి: ఒక మనిషి విలువ, అతడి రూపం, వేషంబట్టి వుంటుందా? ఒకచోట గౌరవింపబడిన మనిషి, మరొక చోట అవమానింపబడతాడు. దీనికి కారణం ఏమిటి?" అన్నాడు.

ఒక పావుగంటకాలం గడిచినా, సభికులెవ్వరూ రాజు సందేహానికి సమాధానం చెప్పేందుకు లేవ లేదు. రాజు దిగులు పోగొట్టడానికి యిదే మంచి సమయమని భావించిన గుణనిధి లేచి, "మహారాజా, వివ్యక్తి విలువ అయినా, అతడు అలంకరించిన స్థానం, అతడి వేషంబట్టి మారు తూంటుంది," అన్నాడు.

"మారుతూ వుంటుందని ఊరికే చెప్పడం కాదు; దృష్టాంతం చూపి నిరూపించగలరా?" అని ప్రశ్నించాడు, రాజు.

"నిరూపించగలను, మహారాజా!" అని గుణనిధి ఒక పస్తాన్ని తీసుకుని

తలకు చుట్టుకుని, సభలో ఒకరిని,
“ఇదేమిటి?” అని అడిగాడు.

“తలపాగా!” అన్నాడు సభికుడు.

అదే వస్త్రాన్ని గుణనిధి, భుజం మీద
వేసుకుని, అదే సభికుణ్ణి, “ఇదేమిటి?”
అని ప్రశ్నించాడు.

“ఉత్తరీయం!” అన్నాడు సభికుడు.

గుణనిధి, ఆ వస్త్రాన్ని చేతితో పట్టుకుని,
“ఇదేమిటి?” అని ప్రశ్నించాడు.

“తుండుగుడ్డ!” అన్నాడా సభికుడు.

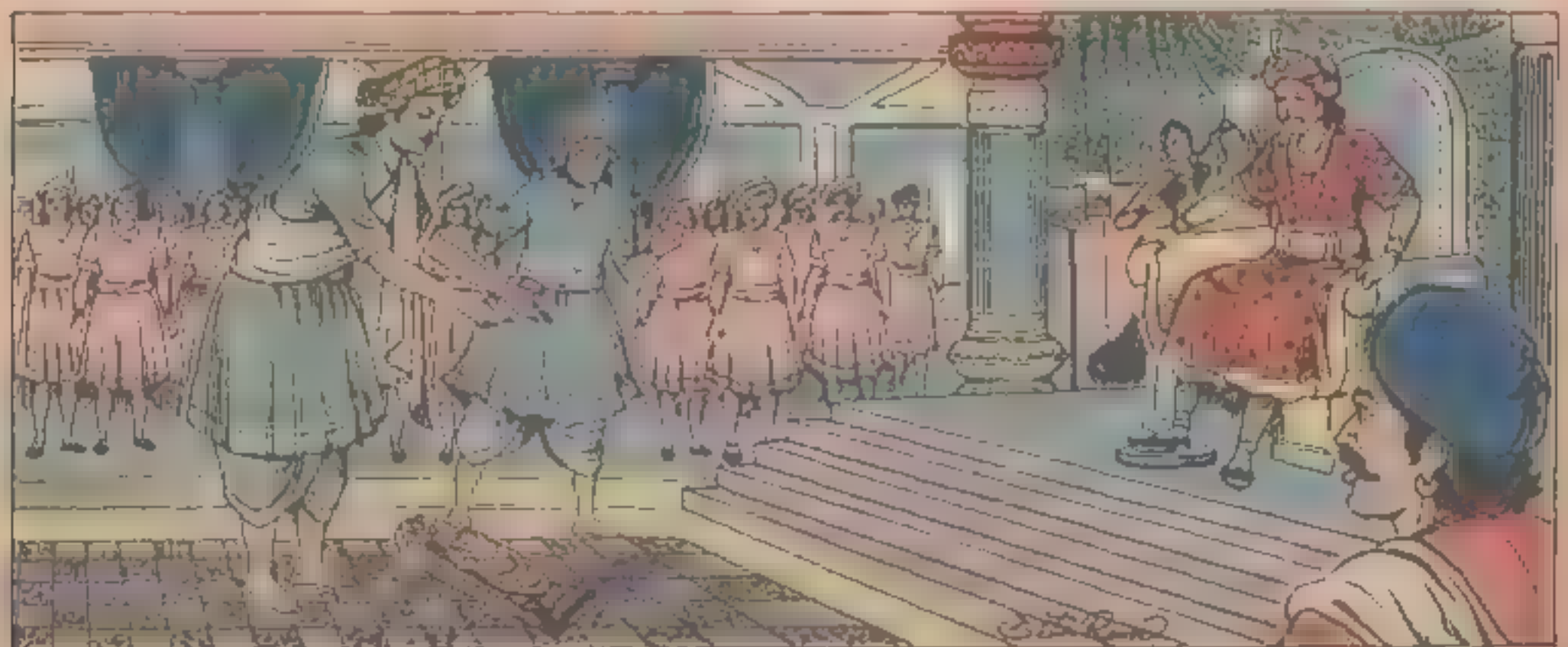
అప్పుడు గుణనిధి, రాజుతో, “చూశారా,
మహారాజా! నిజానికి నా చేతిలో వున్నది
వస్త్రం. కాని, అది స్థానం మారినప్పుడల్లా,
తన పేరు మార్చుకుంటూ పోయింది.
మరొక నిదర్శనం చూపిస్తాను చూడండి,”
అని సభలో నుంచి బయటికి పోయి, ఒక
కొయ్యముక్కను పట్టుకుని తెరిగివచ్చాడు.

అతడు, ఆ కొయ్యముక్కను, ఒక
సభికుడి ముందు పెట్టి, కాలితో తన్ను
మన్నాడు. సభికుడు అలాగే చేశాడు.
తర్వాత గుణనిధి, ఆ కొయ్యముక్కను,

అక్కడే వున్న అస్తాన శిల్పిచేత, దేవుడి
విగ్రహంలా చెక్కించాడు. ఆ పని ముగి
శాక, అతడు, అదే సభికుడి ముందు,
ఆ కొయ్య విగ్రహాన్ని పెట్టి, కాలితో తన్ను
మన్నాడు. కాని, సభికుడు లెంపలు
వాయించుకుని, భక్తితో ఆ విగ్రహానికి
నమస్కరించి దూరంగా వెళ్ళిపోయాడు.

గుణనిధి, రాజుతో, “గమనించారా,
మహారాజా! దేవుడు లేనిచోటంటూ వుండ
దంటారు. అంటే, కొయ్యముక్కలో కూడా
దేవుడున్నట్టేగదా. కాని, ఆ కొయ్యముక్క
దేవుడిరూపం ధరించాకే, దాన్ని ఎవరైనా
దేవుడిగా గుర్తించి పూజిస్తారు. అలాగే,
రాజలాంఛనాలతో వున్న మిమ్మల్ని మహా
రాజుగా గుర్తించి గౌరవించే ప్రజలే,
సామాన్యుడిలాగా వున్న మిమ్మల్ని గుర్తించ
లేక అగౌరవపరచవచ్చు!” అన్నాడు.

గుణనిధి మాటలు, అర్థం చేసుకున్న
జయసింహుడు, తృప్తిగా చిరునవ్వు
నవ్వాడు. ఆయన మనసులోని దిగులు,
ఆ క్షణంలోనే మటుమాయమైంది.

మన విజ్ఞాన సంపద

మహానీయులు:

గురు హరగోవింద్

సంతాలు అమృతసర్ డిల్లా నగరంలో 1595 వ సంవత్సరం జూన్ 14 న జన్మించిన హరగోవింద్, తన వదకొండవ యేటే శిట్టలకు గురువయ్యాడు. అయినా, ఆయన నిరయాల రీసుకోవడంలోనూ, ప్రవర్తనలోనూ ఎంతో పరిపక్వతనూ, వివేకాన్ని కనగరచాడు.

తొలిక, ఆధ్యాత్మికశక్తులకు ప్రరీకలుగా ఆయన ఎప్పుడూ రెండు అర్థాలను రరించేవారు. మొగలు చక్రవర్తితో తరమా ఆయనకు పురణ ఏర్పడేది. ఆయన్ను గ్వాలియర్ కోటలో కొన్నాళ్ళపాటు బంధించి, ఆపైన వదిలిపెట్టారు.

1628 సంవత్సరంలో ఒకనానాయన అమృతసర్ సమీప అరణ్యంలో వేటాయున్నప్పుడు, షాజహాన్ వేటకు వచ్చాడు. ఇరు వజ్రలకు మాటా మాటా పెరిగి యుద్ధానికి దారితీసింది. షాజహాన్ వృందం పరాజయం పొందింది. మొగల్ సేనలు తమపై వగ సారించడానికి మళ్ళీ రాగలవని గురు గ్రహించారు. తన సేనను బలపరిచాడు. రెండుమూడు సార్లు మొగలుల నెదుర్కొని ఓడించాడు. ఆ తరువాత ఆయన తన నివాసాన్ని హిమాలయ పాదతలంచోని కిరాత్ పూర్కు మార్చాడు. ఇక్కడలో ఐతిమత్యాన్ని పెంపొందిస్తూ, జీవిత తత్వాన్ని ప్రోత్సహించాడు కాలం గడిచి 1644 మార్చి 3 వ తేదీ ఆయన కీర్తిరేఖవయ్యాడు.

ఎవరాయన?

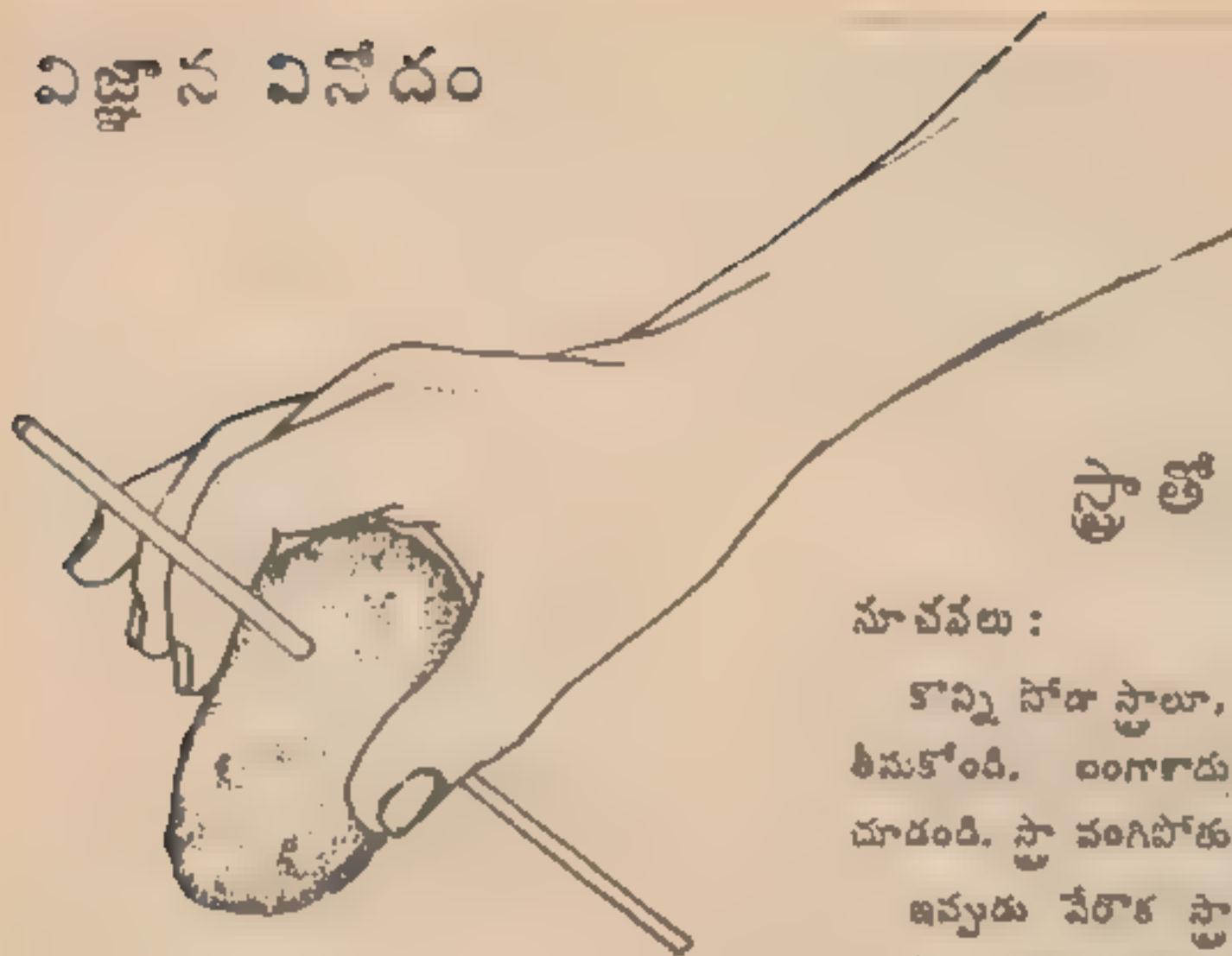
గొప్ప దేవాలయ నిర్మాణానికి రాజు ఆజ్ఞాపించాడు. పన్నెండు వందలమంది శిల్పులు, పన్నెండేళ్ళు శ్రమించి ఆ దేవాలయాన్ని అద్భుత కళాఖండంగా రూపొందించారు. అటు పోటుల సమయంలో నమిష సముద్రం ఆ అలయాన్ని చుట్టుముట్టింది.

ఒక్క గోపుర కలశం మాత్రమే అమర్చవలసి వున్నది. దానిని ఒక ప్రత్యేక విధానంలో అమర్చాలని బావించారు. అయినా, దురదృష్టవశాత్తు ప్రధానశిల్పి, దానిని అమర్చే సూత్రం మరిచిపోయాడు.

ప్రధాన శిల్పి కొడుకు అక్కడికి వచ్చాడు. అతడు పన్నెండేళ్ళవాడే అయినప్పటికీ, శిల్పశాస్త్రాన్ని, ముఖ్యంగా ఆలయ నిర్మాణ విషయాలను క్షుణ్ణంగా అభ్యసించాడు. అందువల్ల అతడు గోపురకలశం అమర్చే పద్ధతిని శిల్పులకు తెలియజెప్పాడు. అదేవిధంగా కలశ ప్రతిష్ఠ జరిగింది. అయినా, కొందరు శిల్పులు, “మనవల్ల చేతకాని పనిని, ఆ కుర్రవాడు చేశాడన్న విషయం తెలిస్తే రాజుగారు ఏమంటారో కదా,” అని మాట్లాడుకోవడం ఆ పనివాడి చెవిని పడింది. అతడు బాధపడ్డాడు. అనాటి పున్నమిరేయి, అతడు ఆలయగోపురం మీదికి ఎక్కి, అలలతో ఘోషించే సముద్రంలోకి దూకేశాడు!

ఈ ఉదంతంలోని కుర్రవాడెవరో మీకు తెలుసా? (VIII పేజీ చూడండి)

విజ్ఞాన వివేచన

స్త్రాతో 'కొరత'

నూచపలు :

కొన్ని సోదా స్త్రాలూ, తాళా బంగాళాదుంప ఒకటి తీసుకోండి. బంగాళాదుంపలోకి 'స్త్రా'ను దించి చూడండి. స్త్రా వంగిపోతుంది కదూ ?

ఇప్పుడు వేరొక స్త్రాను తీసుకుని, కింది కొసను బల్లమీద వుంచి, దానిని ఒకచేత్తో నిటారుగా పట్టుకుని, రెండవచేత్తో బంగాళాదుంపను తీసుకుని, స్త్రా పైకొస మీద గట్టిగా కొట్టండి. స్త్రా మీ అరచేతిలోకి దిగిపోతుందా జాగ్రత్తవడండి సుమా !

ఏం జరుగుతుంది ? ఎలా జరుగుతుంది ?

స్త్రాను నిటారుగా నిలబెట్టి బంగాళాదుంపతో కొట్టేప్పుడు 'స్త్రా' బంగాళాదుంపలోకి చొచ్చుకుని పోతుంది. ఆ దెబ్బ చదునుగా పడనట్టయితే స్త్రా వంగిపోతుంది. కాస్త అభ్యసించి నట్టయితే, స్త్రా పూర్తిగా లోపలికి వెళ్ళి దాని రెండవ కొన బంగాళాదుంప రెండవ వైపుకు వస్తుంది.

దెబ్బ నమతలంగా పడేప్పుడు స్త్రాకు చాలినంత బలం వుంటుంది. అదుగున బల్ల ఉండడం పల్ల, స్త్రా జరగడానికి సాధ్యపడదు. స్త్రాకన్నా నున్నితంగా వున్న బంగాళాదుంపను దానిమీద గట్టిగా కొట్టేప్పుడు, స్త్రా అందులోకి జొరబడుతుంది.

రెండు బంగాళాదుంపలు తీసుకుని, ఒకదాన్ని బల్లమీద వుంచి, దానిమీద స్త్రాను నిటారుగా పట్టుకుని, రెండవ బంగాళాదుంపను స్త్రా పైకొసమీద బలంగా కొట్టి, ఒకేసమయంలో రెండు దుంపలలో స్త్రాను దించడానికి సాధ్యపడుతుందేమో ప్రయత్నించి చూడండి.

ఇదేవిధంగా, బంగాళాదుంపను స్త్రాతో కొట్టడం ద్వారా స్త్రాను అందులోకి దించడానికి సాధ్యపడుతుందేమో ప్రయత్నించి చూడండి !

సపంచపు ఆద్యుతాలు

చీనామహాకుడ్యం

వ్యోమగాములు ఆకాశంలోకి దూసుకు వెళ్ళేప్పుడు, భూమిమీది కొండలూ, సముద్రాలూ, నగరాలూ పట్టణాలూ లీలగా కనిపిస్తూ, క్రమక్రమంగా కనుమరుగవుతాయి. బహుశా అలా చిట్టచివరిగా కనుమరుగయ్యే మానవ నిర్మిత కట్టడం చీనాకుడ్యం. 1,500 మైళ్ళ పొడవు (అంటే భూమి చుట్టుకొలతలో ఇరవయ్యోవంతు) గల ఈ మహాకుడ్యమే మనిషి నిర్మించిన కట్టడాలలో కెల్లా బ్రహ్మాండమైనది. దీనిలో 24,000 ద్వారాలూ, శిఖరాలూ ఉన్నాయి. దీని సగటు ఎత్తు 25 అడుగులు. కిందిభాగంలో 20-30 అడుగులూ, పైన 15 అడుగులూ వెడల్పు గల ఈ గోడమీద ఒకేసారి పలువురు రౌతులు గుర్రంమీద స్వారి చేయవచ్చు. క్రీ. పూ. 3 వ శతాబ్దంలో షన్ హ్వంగ్ టీ చక్రవర్తి ప్రారంభించిన దీని నిర్మాణం, 1,700 సంవత్సరాలపాటు కొనసాగింది. మింగ్ వంశపు రాజుల కాలం (1368-1644)లో దీనికి తుది మెరుగులు దిద్దారు.

గొప్ప చారిత్రక ఘట్టాలు

శాంతికి నవచైతన్యం కలిగించిన యుద్ధం

క్రీస్తు జననానికి మూడువందల సంవత్సరాలకు పూర్వం చంద్రగుప్తుడు మౌర్య వంశం స్థాపించాడు. ఆయన తదనంతరం కుమారుడు చింద్రసారుడు రాజయ్యాడు. ఆ తరువాత ఆయన కుమారుడు అశోకుడు మౌర్య సింహాసనం అధిష్టించాడు. మౌర్య సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరింపజేయాలన్న ఉత్సాహంతో యువకుడయిన అశోకుడు అనేక యుద్ధాలు చేసి, క్రమక్రమంగా అనేకానేక రాజ్యాలను వశపరచు కున్నాడు.

విజయోత్సాహంతో అశోకుడు కళింగదేశం (ఈనాటి ఒరిస్సా) మీదికి దండెత్తాడు. అనాడు కళింగ దేశాన్ని పాలించిన రాజువరో తెలియదుగాని, దేశంలోని ప్రజలందరూ ఐకమత్యంగా వాడిని ఎదుర్కొన్నారనడంలో మాత్రం సందేహం లేదు. అయినా, అశోకుడికి బలమైన సైన్యం వున్నది; ఉభయపక్షాల మధ్య ఘోర సంగ్రామం జరిగింది. ఫలితంగా లక్షమందికి పైగా హతమార్చబడ్డారు. రక్తం కాలువలుగా ప్రవహించింది. లక్షయాభై వేలమంది యుద్ధ ఖైదీలుగా పట్టుబడ్డారు. వేలాదిమంది ప్రజలు గాయపడ్డారు.

ఘోరమైన రక్తపాతం, దినుల అర్తనాదాలు యుద్ధభూమిలోని శోకభీకర దృశ్యాలు అశోకుడి హృదయాన్ని ద్రవంపజేశాయి. ఆ తరువాత ఆయనెన్నడూ యుద్ధానికి పూనుకోలేదు. పైగా బౌద్ధ మతం స్వీకరించి బుద్ధదేవుడు ప్రబోధించిన శాంతి, అహంసల ప్రచారానికి అంకితమయ్యాడు. ఆయన కారణంగానే బౌద్ధమతం దేశవిదేశాలలో వ్యాప్తి

చెందింది. సుప్రసిద్ధ రచయిత హెచ్. జి. వెల్స్, కళింగ యుద్ధం, భువనేశ్వర్ నగర సమీపం
 "చరిత్రపుటలనిండా ఎందరో, ఎందరెందరో దయానదీతీరంలో ధౌలి అనే చోట జరిగింది.
 రాజులు రాజులు వున్నారు. వారి మధ్య అక్కడ వున్న ఒక చిన్న కొండమీద విశ్వమానవ
 అశోకచక్రవర్తి నామం నక్షత్రంలా, ఏకైక ప్రేమను ప్రబోధించే అశోకుడి శాంతి సందేశం
 నక్షత్రంలా ప్రకాశిస్తున్నది" అన్నాడు. లిఖించబడి వున్నది.

**గత
చరిత్రజేసి
చూద్దాం**

1. సుప్రసిద్ధ వనితలు ముగ్గురుని గుర్తు చేసే త్రిలింగమైన కోట ఏది ?

2. వారెవరు ?

3. అతిరికి మీరాబాయి ఏమయింది ?

4. మరొక తత్తురారికి కూడా అలాగే జరిగింది. ఆమె ఎవరు ?

5. గౌరమణ్ణుడికి పూర్వం, రాజ్యాన్ని త్యజించి అహింసను తోడించే గొప్ప మతాన్ని పునరుద్ధరించిన యువరాజు ఎవరు ?

6. ఆయన జన్మస్థల మేది ?

7. అతనితో మరణించిన ప్రసిద్ధ రాజెవరు ?

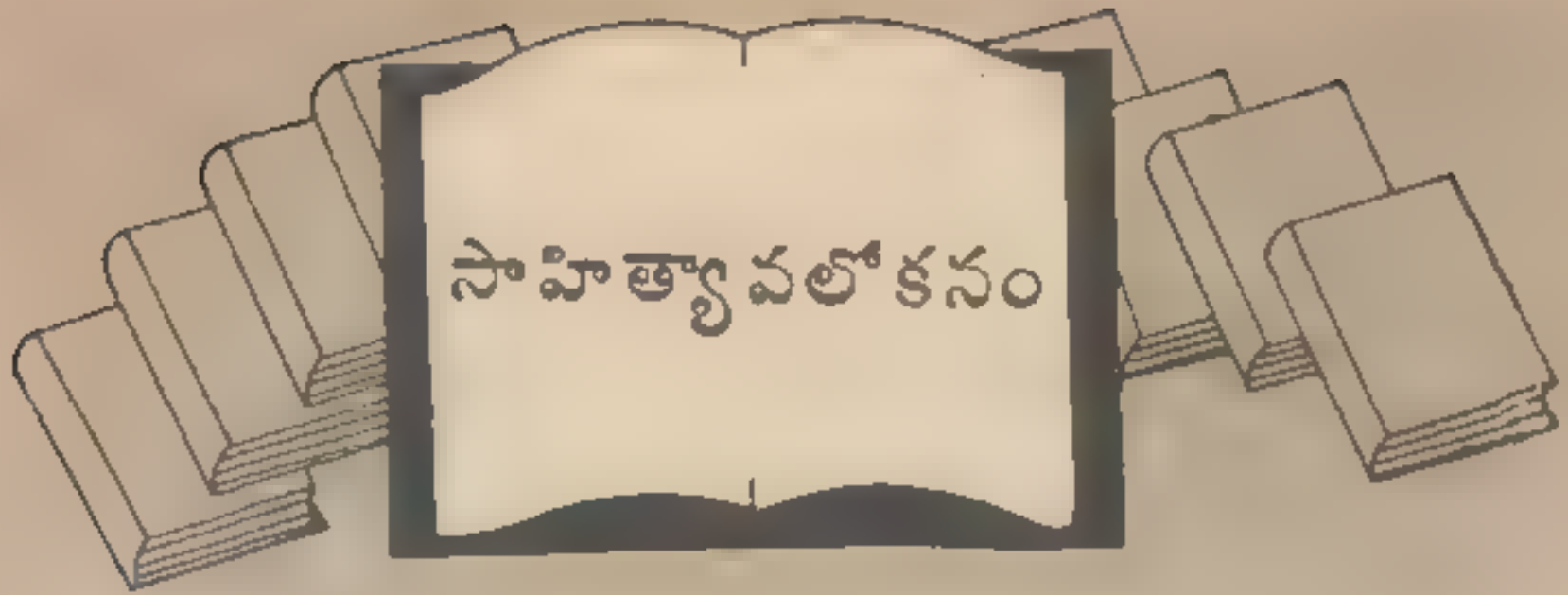
8. ఆయన్ను ఆ గతికి గురిచేసిన వారెవరు ?

(VIII పేజీ చూడండి)

మన లోకజ్ఞానం పరీక్షించుకుందాం

1. ఉనరవెల్లి నాలుక ఎంత పొడవు వుంటుంది ?
2. ప్రపంచంలో ఎక్కువగా ఉపయోగించే కాయగూర ఏది ?
3. ప్రపంచంలో కెల్లా చాలా అరుదయిన మొక్క ఏది ?
4. మనకు తెలిసిన జంతువులలో పూర్తిగా మూగ జంతువు ఏది ?
5. అంగ్లభాషలో ఎక్కువగా ఉపయోగించబడే అక్షరం ఏది ?
6. మన శరీరంలో ఎన్ని ఎముకలు ఉన్నాయి ?
7. నాడి నిమిషానికి ఎన్నిసార్లు కొట్టుకుంటుంది ?
8. వినుగుల నాడి వేగమెంత ?
9. ధ్రువాలలో నివసించే ఎలుగుబంటి బరువెంత ?
10. నాలుగుకాళ్ళ జంతువులలో కెల్లా అతి వేగంగా పరిగెత్తే జంతువు ఏది ?

(VIII పేజీ చూడండి)

1. భారతీయ మతగ్రంథాలలో పాండిత్యం గడించిన మొగల్ యువరాజు ఎవరు ?
2. శివాజీ గురువయిన రామదాసు రచించిన గ్రంథం ఏది ?
3. అతిప్రాచీనమైన సంస్కృత నిఘంటువు పేరేమిటి ?
4. శిక్తుల మత గ్రంథం పేరేమిటి ?
5. దానిని సంకలనం చేసినవారెవరు ?
6. అందులో గల విషయమేమిటి ?
7. భారతీయ జ్ఞానపీఠ అవార్డు ప్రథమ గ్రహీత ఎవరు ?
8. ఆయన ఏ భాషలో రచన చేశాడు ?
9. నాలుగేళ్ళ ప్రాయంలో తన దృష్టిని కోల్పోయిన సమకాలీన భారతీయ రచయిత ఎవరు ?

(VIII పేజీ చూడండి)

భారతీయ భాషలన్నిటిలోనూ ఒక మాట నేర్చుకుందాం
ఈ నెల మాట: దక్షిణము

అస్సామీ : దక్షిణ
గుజరాతీ : దక్షిణ
కాశ్మీరీ : జూనూబ్
ఒరియా : దక్షిణ
సింధి : దఖ్ఖు

బెంగాలీ : దక్షిణ
హిందీ : దక్షిణ
మలయాళం : తెక్కు
వంజానీ : దక్షిణ
కమిళం : తెర్కు

ఇంగ్లీష్ : సాత్
కన్నడం : తెంకు
మరాఠీ : దక్షిణ
పంజాబీ : దక్షిణ, అబాచి
ఉర్దూ : జూనూబ్

మీరు నవంబరు తారా ?

- * అదివారం అందరికీ సెలవురోజు?
- * పౌరస్థమి లేకుండా ఒక్క నెలకూడా గడవదా?
- * ఆతిపెద్దదయిన పిరమిడ్ ఈజిప్టులోనే ఉన్నదా?

కానీ కాదు!

- * గ్రీకులకు సోమవారం, పర్షియనులకు మంగళవారం, మహమ్మదీయులకు సూమారులుగా శుక్రవారం, యూదులకు శనివారం సెలవు రోజులు.
- * 1986 ఏప్రిల్ 1 నెల పౌరస్థమి లేకుండానే గడిచిపోయింది. ఇటువంటి స్థితి ఇరవై అయిదు లక్షల సంవత్సరాల తరవాత మళ్ళీ ఒకసారి ఏర్పడవచ్చు.
- * మొదటి శతాబ్దంలో మెక్సికోలో ఇటుకలతోనూ, మట్టితోనూ నిర్మించబడిన పిరమిడ్ వైశాల్యం 45 ఎకరాలు. దీని ఎత్తు 177 అడుగులు. ఈజిప్టులోని ఖియోప్స్ పిరమిడ్ చాలా ఎత్తయినదే (480 అడుగులు) కాని, దాని విస్తీర్ణం 13 ఎకరాలు మాత్రమే.

సమాధానాలు

ఎవరాయన ?	రోకజ్ఞానం	సాహిత్యం
ధర్మపాదుడు.	1. దాని కిరణం పొడవంత. ఇంకా ఎక్కువ కూడా.	1. దారాముకో.
చరిత్ర	2. ఉల్లిపాయ.	2. దానబోద.
1. నిక్టేడమర్.	3. హవాలోని ఒక దీవిలో తల్లారిన అగ్ని పర్యవేక్షణముఖద్వారం వద్దకవిపించే 'నిల్వర్సార్ట్' అనే ఒకరకం మొక్క.	3. అమరకోశం.
2. రాణి పద్మిని, మారాణాయి, దాశివన్నా.	4. జిరాఫ్.	4. అదిగండ్.
3. ద్వారకలోని కృష్ణ విగ్రహంలో ఐక్య మైనట్టు విశ్వవిస్తాడు.	5. 'ఇ'	5. ఐదవ గురువయిన అద్వైతమూర్తి.
4. తమిళనాడుకు చెందిన అండాళ్. అమె త్రిరంగంలోని తంగనాథ స్వామి విగ్రహంలోలీనమైపోయినట్టు చెబుతారు.	6. రెండువందలా అడు.	6. గురునానక్, అతని వాటిసులు ముగ్గురు రచించిన గీతాలు; మరికొన్ని భాందూ, జైన తత్తుల గీతాలు.
5. మహావిరుడు; క్రీ. పూ. 3 వ శతాబ్దంలో జైనమతాన్ని ప్రసరుద్ధరించాడు.	7. నిమిషానికి 75 సార్లు.	7. జి. కంకరకురుప్ కవి.
6. వైకారి.	8. నగటు అరోగ్యవంతుడికి నిమిషానికి 25 సార్లు.	8. మలయాళం.
7. మగధరాజు చిందిసారుడు.	9. 1000 పౌండ్ల వరకు బరువు వంటుంది.	9. వేదమహతా. అయిన అమెరికాలో ఉంటున్నాడు.
8. అయిన భుమారుడు అజాతశత్రువు.	10. చిరుతవరి. గంటకు 70 మైళ్ళు పరిగెత్తగలడు.	

నెహ్రూ కథ-6

1920 వ సంవత్సరం కలకత్తాలో కాంగ్రెస్ మహాసభ జరిగింది. అమెరికాలో చాలాకాలం గడిపి, అప్పుడే మాతృదేశానికి తిరిగి వచ్చిన లాలా లజపతిరాయ్ ఆ మహాసభకు అధ్యక్షత వహించాడు.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంతో అన్ని విధాలా సహాయ నిరాకరణ చేయవలసిందిగా కాంగ్రెస్ ప్రకటించాలని గాంధీజీ ఆశించాడు. అయినా పలువురు నాయకులు అందుకు సుముఖత చూపలేదు. మోతీలాల్ నెహ్రూ మాత్రం గాంధీజీకి మద్దతు తెలియజేశాడు.

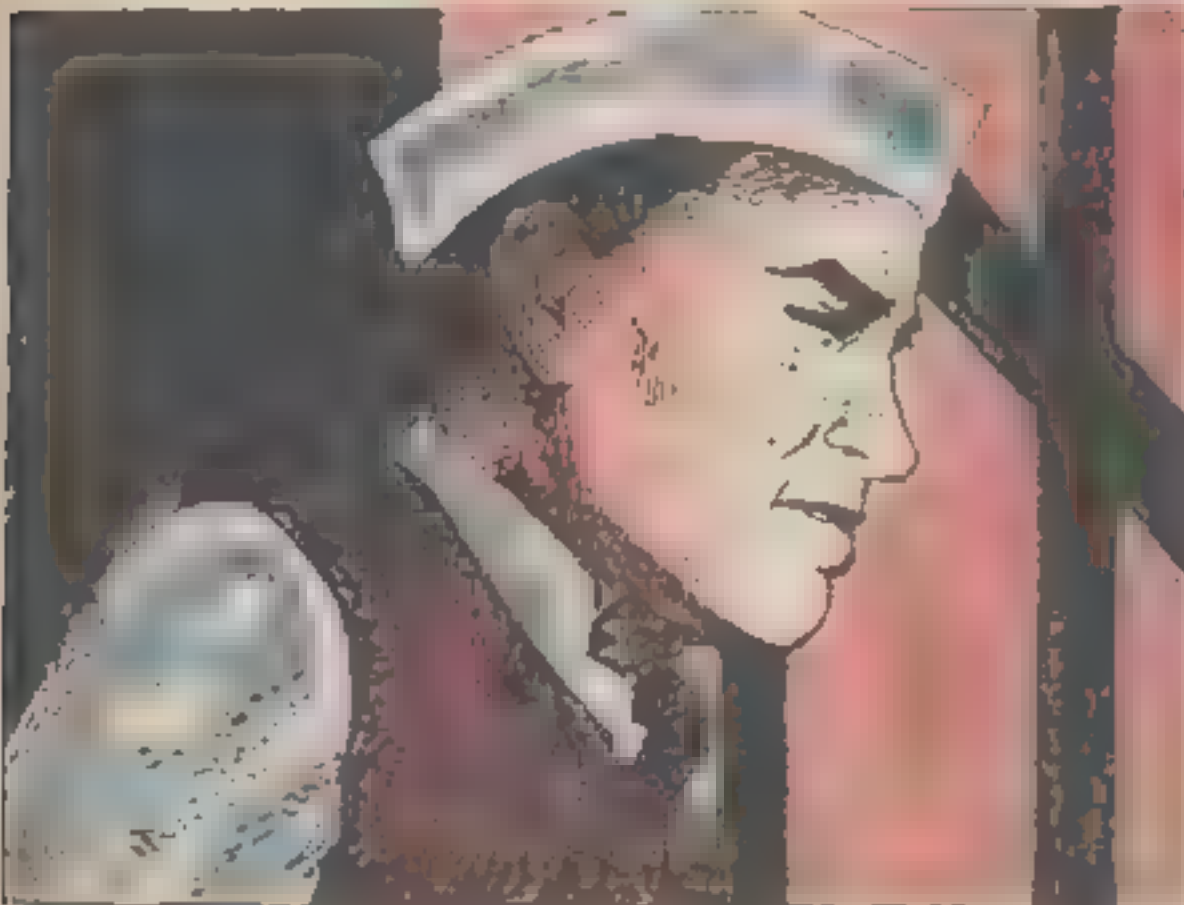

కాంగ్రెస్ స్వరూపలక్షణాలు వేగంగా మార్పు చెందసాగాయి. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ కేవలం గొప్పవాళ్ళకే పరిమితమయిన సంస్థ కాదు. మధ్యతరగతి నుంచి, కింది తరగతి నుంచి ప్రతి నిధులు ఖాదీ ధరించి కాంగ్రెస్లో సభ్యులు కాసాగారు. వాళ్ళందరూ సహాయ నిరాకరణకు అంగీకారం తెలిపారు.

కాంగ్రెస్లో వస్తూన్న ఈ కొత్త మార్పును
జబ్బందికరంగా భావించిన వాళ్ళలో
మహమ్మదాలీజిన్నా ఒకడు. కాంగ్రెస్లో
చోటు చేసుకుంటూన్న నవచైతన్యానికి
భిన్నమైన మన స్తత్వం కలవాడాయన.

కాంగ్రెస్ మహానథ ముగిసిన తరువాత,
జవహర్లాల్, గాంధీజీని కాంతినికేతనకు
తీసుకువెళ్ళాడు. గాంధీజీ—రవీంద్ర
నాథటాగూర్ల మధ్య జరిగిన సమావేశం
చిరస్మరణీయమైన సంఘటన. గాంధీజీ,
టాగూర్ను (టోరోదాదా) 'అన్నయ్య'
అని సంబోధించాడు!

సహాయ నిరాకర తోడ్పాటు నలు
దిశలా వ్యాపించింది. రెండే నెలలలో
అంటే 1921 డిసెంబర్లోనూ, 1922
జనవరిలోనూ దాదాపు 30,000
మంది జైళ్ళపాలయ్యారు. జవహర్లాల్
కూడా ఖైదు జేయబడ్డాడు. అదే ఆయన.
మొట్టమొదటి జైలు అనుభవం!

మునుముందు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య చక్రవర్తి కానున్న వేల్స్ యువరాజు భారతదేశ వర్యునిగాను విచ్చేశాడు. ఆయన కార్యక్రమాలను బహిష్కరించాలని కాంగ్రెస్ తీర్మానించి ప్రజలకు పిలుపు నిచ్చింది. బొంబాయి, కలకత్తా పంటి నగర వీధులలో యువరాజు తూరేగింపు జరిగినప్పుడు వీధులు నిర్మానుష్యంగా కనిపించాయి.

ఆ సమయంలోనే, పోలీసులు వేధించారన్న ఆగ్రహంతో చౌరీచౌరా గ్రామం పోలీస్ స్టేషన్ ను గ్రామస్థులు కొందరు తగలబెట్టారు. మంటలలో కొందరు పోలీసులు మరణించారు. ఎలాంటి హింసనూ నహించలేని గాంధీజీ, బాదలే జాతీయ ఉద్యమాన్ని ఆపమని ఆదేశించారు.

ఎక్కడో ఒక హింసాత్మకచర్య జరిగిందని, జాతీయ ఉద్యమాన్ని ఆపడం జవహర్లాల్ కు బుద్ధం లేదు. ఇతర నాయకులు కూడా గాంధీజీ పోకడను అంగీకరించలేదు. అయినా గాంధీజీ తన అభిప్రాయాన్ని మార్చుకోలేదు. కొన్నాళ్ల తరవాత గాంధీజీ ఖైదు జేయబడ్డారు.

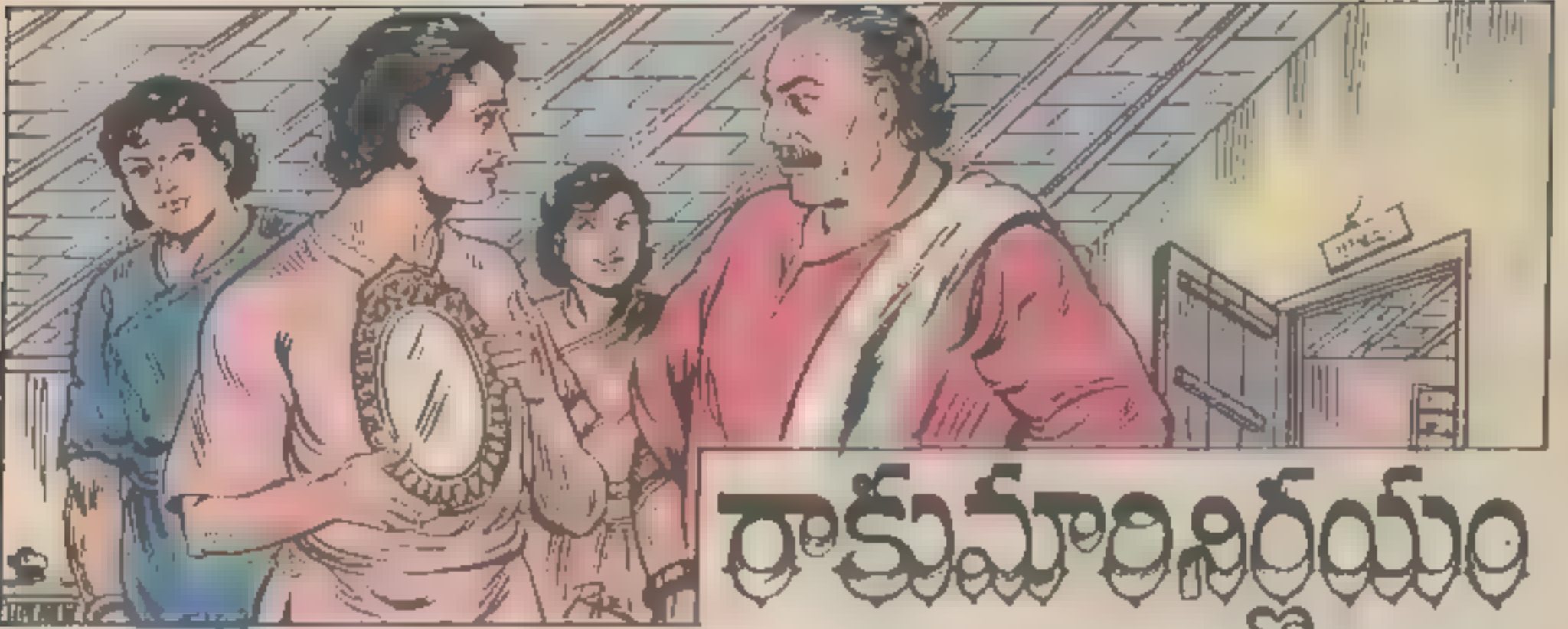
జవహర్లాల్ పరుసగా రెండుసార్లు జైలు పాలయ్యాడు. మన భారత రాష్ట్రాలలో చట్టం అమలయ్యే విధానం 1923 వ సంవత్సరంలో ఆయన దృష్టిని ఆకర్షించింది. పంజాబులో నాభా మహారాజా బ్రిటిష్ వారిచేత తలగించబడ్డాడు. ఓకె. ఐ. సి. యస్. అధికారి నిర్వహణా బాధ్యత చేపట్టాడు. జైల్లో శిక్షల మత సంప్రదాయ ఉత్సవం జరగడాన్ని ఆయన నిషేధించాడు.

దానిని వ్యతిరేకించి శిక్షలు కొందరు తమ మత సంప్రదాయాన్ని కొనసాగించడానికి జైల్లోకు వెళ్ళారు. వాళ్ళకు అడ్డుపడి, పోలీసులు కొట్టారు. జవహర్లాల్, ఆతని మిత్రులు—కె. సంతానం, గిద్వానీలతో కలిసి అక్కడి పరిస్థితిని పరిశీలించడానికి వెళ్ళాడు.

జవహర్లాల్, సంతానం ఇరువురి చేతులకూ సంకెళ్ళు తగిలించి, పట్టణ ఏదులగుండా నడిపించుకుని వెళ్ళారు. జవహర్లాల్ చీకటికొట్టు లాంటి జైలు గదిలో సంకెళ్ళు విప్పకుండా తెల్లవార్లు గడిపాడు. చీకట్లో ఎలుక ఒకటి ఆయన ముఖాన్ని గాయపరచింది!

—(ఇంకా వుంది)

రాక్షసిని నిర్మూలించు

శిల్పంగేరి గ్రామంలో గోపయ్య అనే, ఒక రైతుండేవాడు. అతడికి ముగ్గురు కొడుకులు: రాజయ్య, భీమయ్య, సోమయ్య. తన కొడుకులు, తనలాగే సామాన్య రైతుల్లా జీవించడం, గోపయ్యకు యిష్టంగా వుండేదికాదు. ఆ కారణంవల్ల, అతను తన ముగ్గురు కొడుకులకూ, తలా వంద బంగారునాణ్యాలిచ్చి, పట్నం వెళ్ళి వ్యాపారమో మరేదైనానో చేసి, ధనం సంపాదించుకు రమ్మన్నాడు.

ముగ్గురూ ఆరు నెలలు గడిచాక గ్రామానికి తిరిగి వచ్చారు.

గోపయ్య తన కొడుకులు బాగా ధనం సంపాదించుకు వచ్చారనుకుని, పెద్ద కొడుకు రాజయ్యను, "నీవెంత సంపాదించుకుని వచ్చావు? పట్నంలో ఏం వ్యాపారం చేశావు?" అని అడిగాడు ఎంతో సంతోషంగా.

రాజయ్య సంచితించి, ఒక అద్దం బయటికి తీసి, "నాన్నా, దీనిని ఎంతో కష్టపడి సంపాదించాను. ఇది మామూలు అద్దం కాదు. ప్రపంచంలో ఎప్పుడు, ఎక్కడ ఏం జరుగుతున్నది, దీని సాయంతో తెలుసుకోవచ్చు. అయితే, అందుకు అవసరం అయినశక్తి, నా కొక్కడికే వున్నది," అన్నాడు.

గోపయ్య, తన రెండో కొడుకు భీమయ్యను, రాజయ్య నడిగినట్టే అడిగాడు.

భీమయ్య తన పక్కన వున్న, ఒక పంచకళ్యాణి గుర్రాన్ని అతడికి చూపి, "నాన్నా, నేనీ గుర్రాన్ని సంపాదించాను. ఇది మామూలు గుర్రం అనుకునేవు. ఇది నన్ను ఎక్కడికి కోరితే అక్కడికి సునాయాసంగా, ఒక్కక్షణంలో తీసుకు పోగలదు. ఇది నేలపైనే కాక, నీటిపైనా,

అకాశంలో కూడా ప్రయాణించగల శక్తి గలది. కానీ, యిది నా కొక్కడికే చెప్పి నట్టు చేస్తుంది." అన్నాడు.

మూడో కొడుకు సోమయ్య, నక్షత్రంలా తళతళ మెరుస్తున్న తన వేలి ఉంగరాన్ని తండ్రికి చూపి, "నాన్నా, ఈ ఉంగరానికి ఒక అద్భుతశక్తి వున్నది. ఈ ఉంగరం నన్ను ఇతరుల కళ్ళ బడ కుండా అద్భుతంగా, నేను కోరినచోటుకు తీసుకు పోగలదు," అని చెప్పాడు.

తన కొడుకులు, అద్భుతశక్తులుగల వస్తువులను సంపాదించుకువచ్చినా, వాటి ఉపయోగం ఏమిటో, గోపయ్యకు అర్థం కాలేదు. ఆయన, యీ సంగతి

తన కొడుకులతో చెపుతూండగా, ఆ దేశపు రాజభటులు గ్రామానికి వచ్చి, ఒక చాటింపు వేశారు.

అదేమంటే—వసంతసేన, ఆ దేశపు రాజుకు ఏకైక కుమార్తె. అద్భుత సౌందర్యవతి. ఆమె రాజ్యానికి వారసు రాలు. ఆమెను కొద్ది రోజులక్రితం, ఒక దుష్టమాంత్రికుడు ఎత్తు కు పోయాడు. ఆమె ఆచూకీ తెలుసుకుని, ఆమెను మాంత్రికుడి నుంచి రక్షించి తెచ్చిన వారికి, ఆమె నిచ్చి వివాహం చేయడమే కాక, రాజపదవిని కూడా యిస్తారు.

ఈ చాటింపు విన్న గోపయ్య కొడుకులు, తాము సంపాదించిన అద్భుత వస్తువుల సాయంతో రాకుమార్తెను రక్షించవచ్చని సంతోషించారు.

రాజయ్య అద్దం సాయంతో, మాంత్రి కుడు రాకుమార్తెను ఎక్కడ దాచాడో తెలుసుకున్నాడు. వాదామెను సముద్ర మధ్యంలో వున్న, ఒక చిన్న ద్వీపంలోని గృహంలో దాచివుంచాడు. ఆ గృహాన్ని రకరకాల ఆయుధాలు ధరించిన, యమ కింకరుల లాంటివాళ్ళు కాపలా కాస్తున్నారు.

భీమయ్య తన గుర్రం పైన, తమ్ముడు సోమయ్యను ఎక్కించుకుని, ద్వీపంలోని గృహానికి కొంతదూరంలో గుర్రం దిగాడు. సోమయ్య తన ఉంగరం ప్రభావంతో,

అదృశ్యంగా రాజకుమార్తె వున్న గదిలో ప్రవేశించి, మంత్రదండాన్ని గాలిలో తిప్పుతూ ఆమెను బెదిరిస్తున్న మాంత్రికుడిని సమీపించి, ఒక్క కత్తివేటుతో వాడి తలను తెగవేశాడు.

తర్వాత సోమయ్య, రాజకుమార్తెతో పాటు గుర్రందగ్గిరకు వచ్చాడు. ముగ్గురూ దాన్ని ఎక్కి, అకాశమార్గాన క్షణాల్లో వచ్చి, వాళ్ళ ఇంటిముందు దిగారు.

గోపయ్యకు తన కొడుకుల అద్భుత శక్తులు చూసి అనందం కలిగింది. కానీ, వాళ్ళ సంతోషం చూస్తూంటే, ఎవడికి వాడుగా తను రాజకుమార్తెను వివాహం ఆడి, దేశానికి రాజు కావాలనుకుంటున్నాడేమో అన్న అనుమానం కలిగింది.

గోపయ్య ముగ్గురినీ, "మీలో రాజకుమార్తెను వివాహమాడే అర్హత ఎవరి కున్నదనుకుంటున్నారు?" అని అడిగాడు.

ముగ్గురూ ఒకరి ముఖం కేసి ఒకరు చూసుకున్నారు తప్ప, గోపయ్యకు జవాబివ్వలేదు.

ఇది చూసి, తన కొడుకుల మనస్సులో దురాశా, స్వార్థబుద్ధీలాంటివి చోటు చేసుకున్నవని గ్రహించిన గోపయ్య, వాళ్ళతో, "నాయనలారా, మీ ముగ్గురూ ఒకరితో ఒకరు సహకరించి, రాజకుమార్తెను మాంత్రికుడి బారినుంచి రక్షించారు. ఇది సాధించిన తర్వాత, ఇప్పుడు మీలో రాజకుమార్తెను వివాహమాడి, దేశానికి రాజు కావాలన్న స్వార్థచింతన బయలు

దేరింది. రాజుగారు తన కుమార్తెను, మీలో ఎవరికిచ్చి వివాహం చేయమంటారు, అని అడిగితే—అప్పుడు నేనే అర్హుణ్ణంటే, నేనేనని. మీరు ఒకరితో ఒకరు పోట్లాడు కునే ప్రమాదం వున్నది. అందువల్ల మీరు సాధించినదంతా నిరర్థకమైపోతుంది!" అన్నాడు.

తండ్రి చేసిన ఈ హితబోధతో ముగ్గురు కొడుకులూ గోపయ్యను, "నాన్నా, మాలో అర్హులెవరో మీరే నిర్ణయించండి," అని కోరారు.

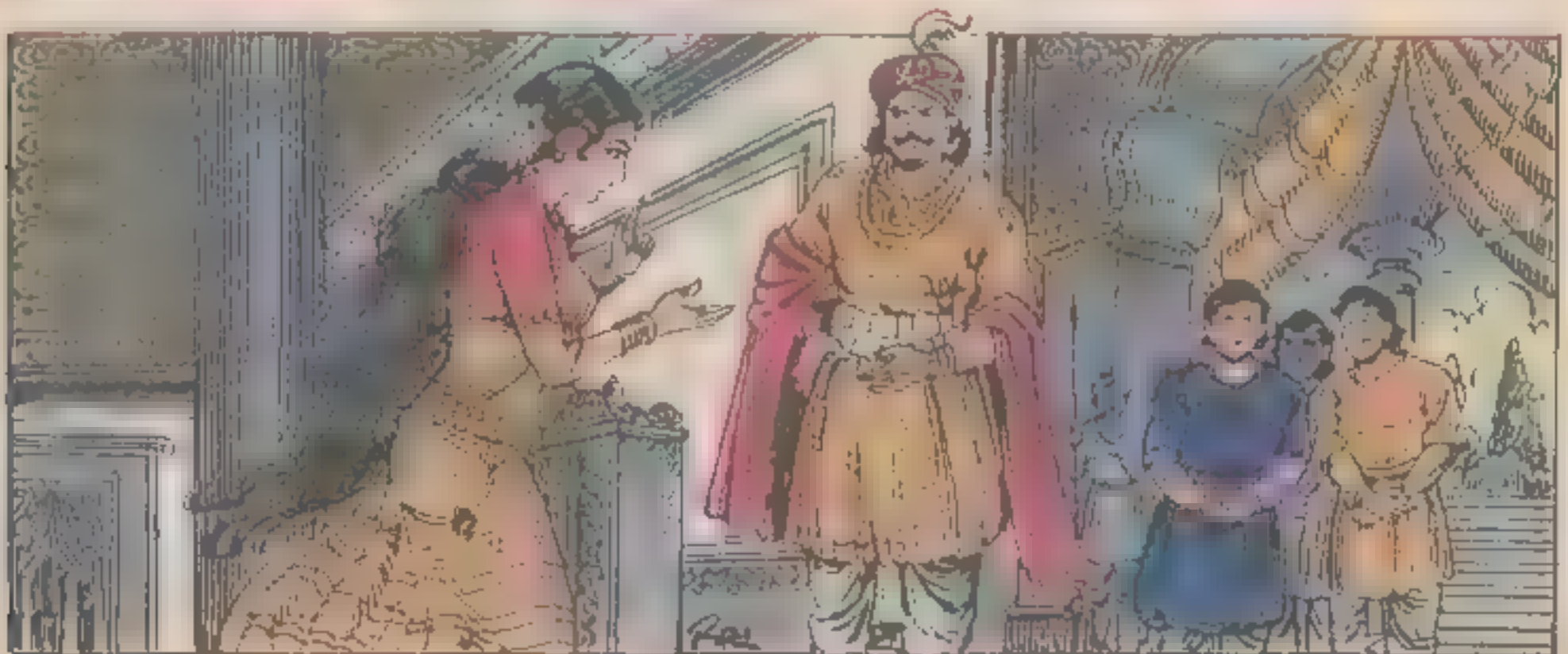
ఆ మాటలకు గోపయ్య నవ్వి, "నిర్ణయించవలసినవాణ్ణి, నేను కాదు. ఒక వివాహానికి వరుడు, వధువు యిద్దరి అంగీకారం అవసరం. కనుక, మీరు రాజకుమార్తెను తీసుకుపోయి, రాజుగారికి అప్పగించండి. మీలో ఎవరిని వివాహమాడ దలిచిందో, ఆమె చెబుతుంది," అన్నాడు.

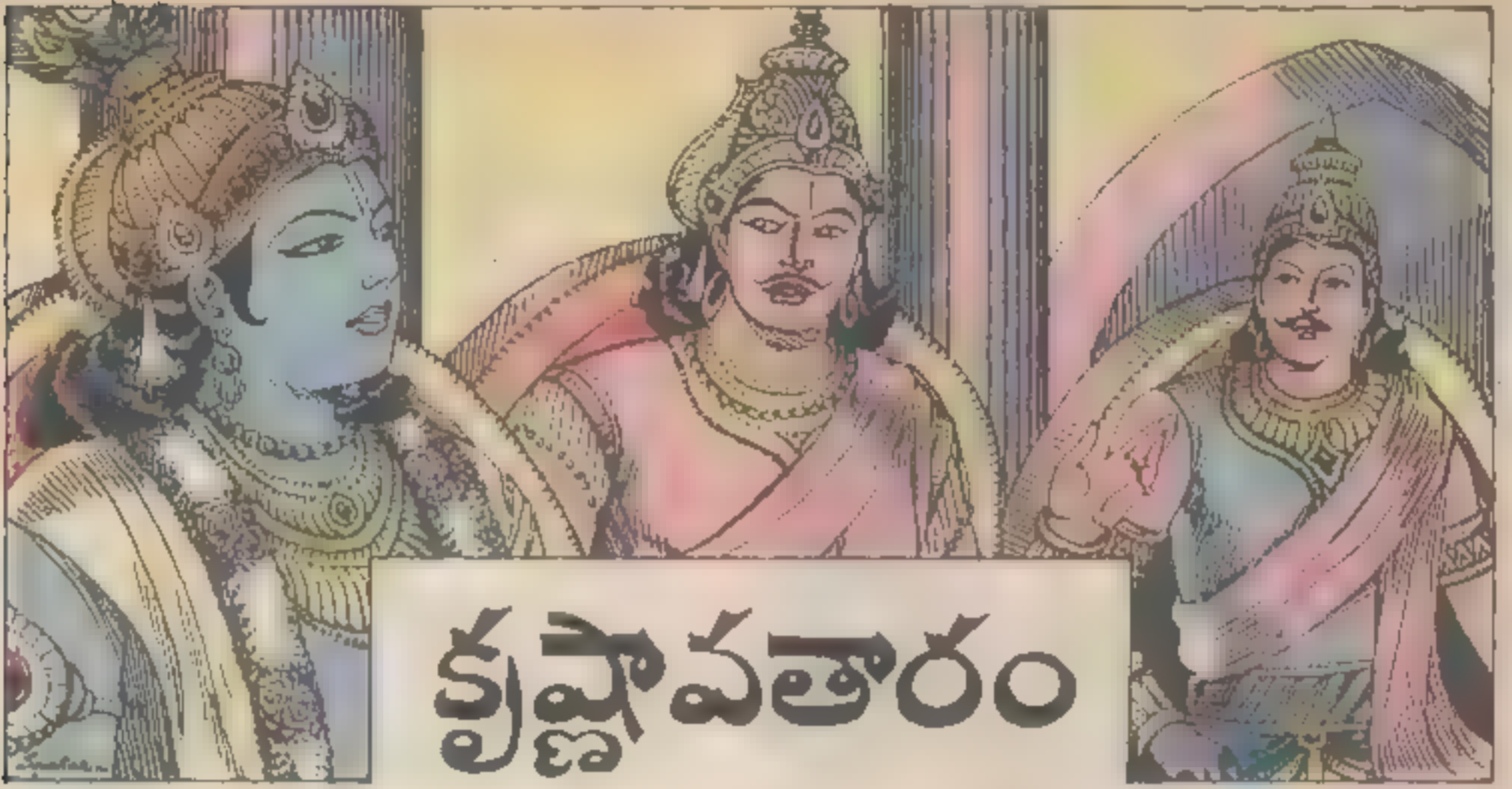
అన్నదమ్ములు ముగ్గురూ, రాజకుమార్తెను రాజు దగ్గరకు తీసుకుపోయి జరిగింది చెప్పారు.

రాజు, ఆమెను వారితో ఎవరిని వివాహమాడకోరుతున్నావని అడిగాడు.

రాజకుమార్తె బాగా ఆలోచించి, "నాన్నా, ఈ ముగ్గురిలో జ్యేష్ఠుడు రాజయ్య. అందువల్ల అతడికి ప్రథమంగా వివాహం జరగడం ధర్మం. అంతేకాక, అతడి అద్భుతశక్తిగల అద్దం వల్లనే, నేనెక్కడ బంధితురాలినై వున్నదీ తెలిసింది. అది తెలియకపోతే, మిగతా ఇద్దరి గుర్రం, ఉంగరం శక్తులు వృధా. అందుచేత రాజయ్యను వివాహమాడ దలిచాను. భీమయ్యను సర్వసేనాపతిగా, సోమయ్యను ముఖ్యమంత్రిగా నియమిస్తే, ఏ సమస్యా వుండదు. అందరికీ న్యాయం జరిగినట్టవుతుంది," అన్నది.

ఆమె నిర్ణయం ముగ్గురన్నదమ్ములకూ తృప్తికలిగించింది. రాజు మహావైభవంగా కుమార్తె వివాహం రాజయ్యతో జరిపించి, అతడికి రాజ్యం అప్పగించి, భీమయ్యను సర్వసేనాపతిగా, సోమయ్యను ముఖ్యమంత్రిగా నియమించాడు.

కృష్ణావతారం

కృష్ణుడు ప్రారంభించిన యజ్ఞం పూర్తి అయింది. అనేక వేలమంది బ్రాహ్మణులకు సంతర్పణ జరిగింది. అర్జునుడూ, సాత్యకి మొదలైన వాళ్ళను యాభైమందిని తన పంక్తిని పెట్టుకుని కృష్ణుడు విందు ఆరగించాడు. తరవాత అందరూ సభా భవనంలో చేరి కులాసాగా కబుర్లు చెప్పి కు నేటప్పుడు అర్జునుడు కృష్ణుణ్ణి, "ఇంతకూ ఆ బ్రాహ్మణుడి కొడుకులు ఎలా పోయారు? వాళ్ళను ఎవరు ఎత్తుకు పోయారు? ఎక్కడ దాచారు?" అని అడిగాడు.

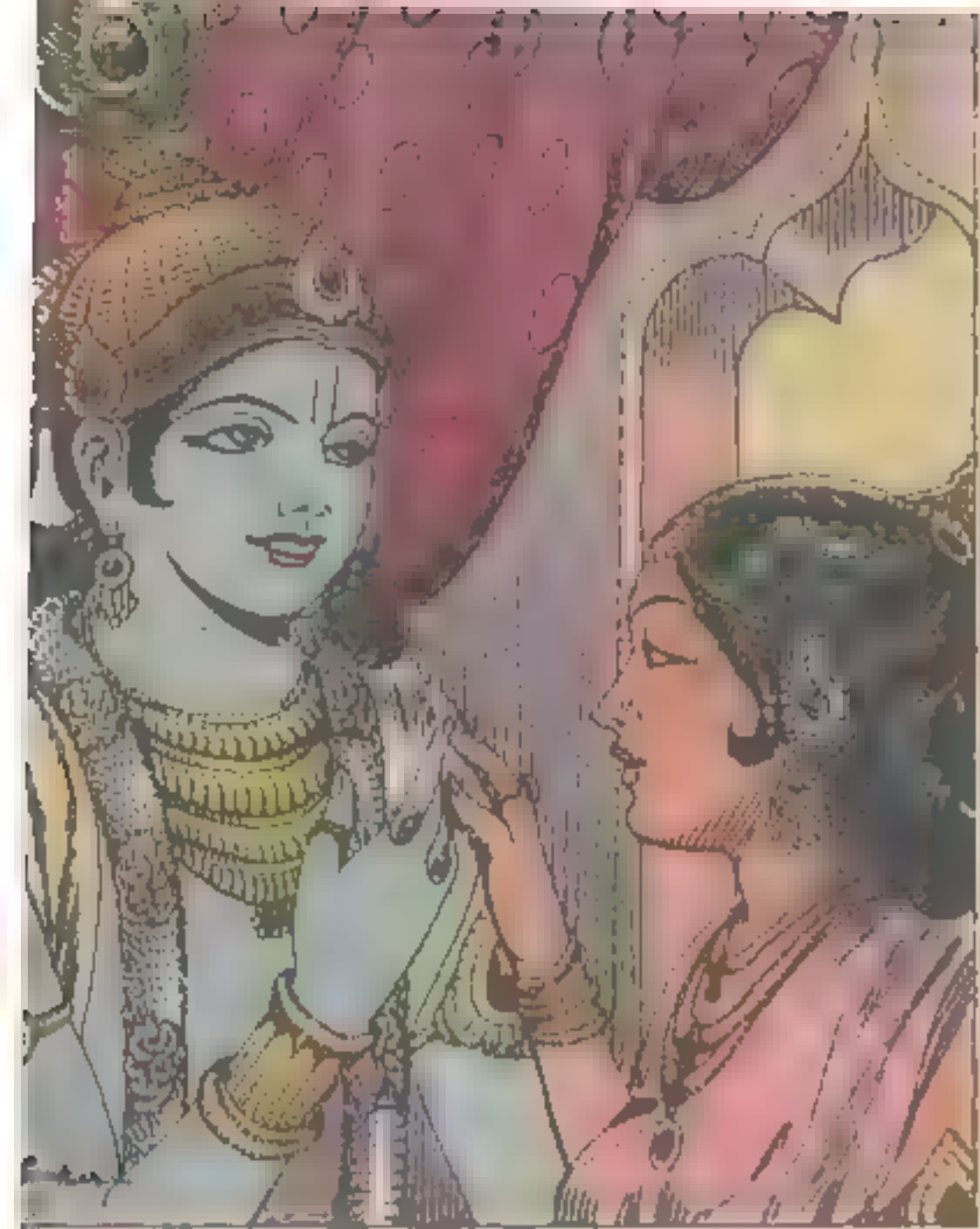
"సమస్త సృష్టికి మూలకారణమైన పరమేశ్వరుడు నన్ను చూడగోరి, బ్రాహ్మణ కార్యాన్ని నేను అలక్ష్యం చెయ్యను గనక,

బ్రాహ్మణ బాలకులను మాయం చేస్తూ వచ్చాడు. ఆయన కోరిక తీర్చటానికి నేను సముద్రాన్ని పాయలుగా చీల్చి, కొండలను తోసి దారి చేసుకుని వెళ్ళవలసి వచ్చింది," అన్నాడు కృష్ణుడు.

తరవాత అర్జునుడు తిరిగిపోయి, ధర్మ రాజుకు తాను చూసిన వింతలన్నీ చెప్పి, ఆయనకు సంతోషం కలిగించాడు.

ఒకనాడు రుక్మిణి కృష్ణుడితో, "నేను ప్రద్యుమ్నుడు మొదలైన పిల్లలను కన్నాను గాని, నా కింకా సంతాన కాంక్ష తీరలేదు. నీ వంటి కొడుకును ఇంకొక్కణ్ణి కనాలని ఉన్నది," అన్నది.

"శంకరుణ్ణి ఆరాధించి నీకు మరొక కొడుకును కంటాను. తపస్సు ద్వారా

లభించనిదంటూ లేదు. హిమాలయానికి వెళ్ళి శంకరుడికి నమస్కారం చెయ్యటంతో బాటు, దానిలో బదరీ పనంలో ఉండే మహాతపస్సంపన్నులను కూడా చూడాలని ఉన్నది. ఇందువల్ల అనేక శుభాలు కలుగుతాయి. కనక, నేను కైలాసయాత్ర చేసి వస్తాను," అన్నాడు కృష్ణుడు.

మర్నాడు ఉదయం కృష్ణుడు కాల కృత్యాలు తీర్చుకుని, సభాభవనానికి రావలసిందని బలరాముడికి, సాత్యకికి, ఉగ్రసేనుడికి, కృతవర్మకూ, ఉద్ధవుడికి, మిగిలిన యాదవ ప్రముఖులందరికీ కబురు చేశాడు. కొద్దిసేపట్లో అందరూ

సభాభవనంలో సమావేశమయారు. అప్పుడు కృష్ణుడు గంభీరంగా, వాచితో ఇలా అన్నాడు :

"నేను నా విరోధులందరినీ చంపేశాను గానీ, ఇంకా ఒకడు మిగిలి ఉన్నాడు. వాడు సామాన్యుడు కాదు, చాలా ధైర్య పరాక్రమాలు గలవాడు. వాడి పేరు పౌండ్రుడు. వాడికి నేనంటే పగ. నాకు వాడంటే భయం ఉన్నది. వాణ్ణి చంపితేనే గాని నేను నిజంగా విజయం సాధించాననుకోను. నా కిప్పుడు కైలాసయాత్ర చేయవలసిన పని పడిరది. నేను వెళ్ళగానే పౌండ్రుడు వచ్చి మన నగరం మీద వాడి చేస్తాడు. వాడు ప్రపంచంలో యాదవు డన్నవాడు లేకుండా చేయగలిగినవాడు. అందుచేత నేను తిరిగి వచ్చేవాకా మీరు వెయ్యి కళ్ళతో అహర్నిశలు నగరాన్ని కాపాడాలి. నగరవ్వారా లన్నిటినీ గట్టిగా రక్షించండి. అనుమతి లేకుండా ఎవరినీ లోపలికి రానివ్వవద్దు, బయటికి పోనివ్వవద్దు. చతురంగ బలాలనూ ఆయత్తం చేసి ఉంచండి. ఆయుధాలన్నిటినీ సిద్ధపరచండి. అన్ని దిక్కులూ చక్కగా రక్షించుకోండి."

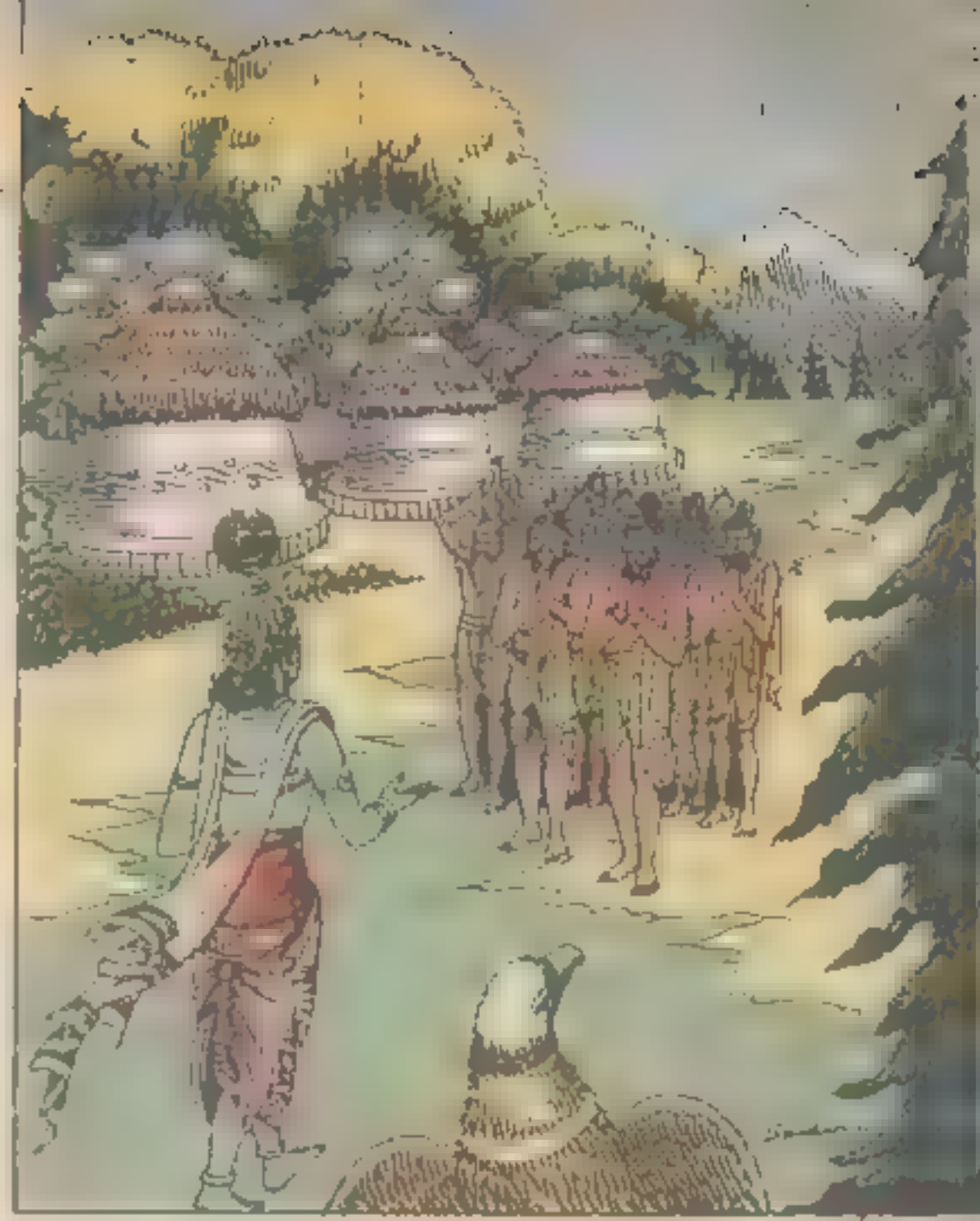
తరవాత అతను సాత్యకితో, "ఈ నగరాన్ని రక్షించే భారం ప్రధానంగా నీపైన ఉంచుతున్నాను. యాదవ సంపద

కంతకూ నిన్నే రక్షకుడుగా ఏర్పాటు చేస్తున్నాను," అని చెప్పాడు.

"నీ ఆజ్ఞా, బలరాముడి ఆండా ఉంటే నేను చెయ్యలేని దేమి ఉంటుంది? పొండు దేమిటి, ఇంద్రుడే దిక్పాలకులందరినీ, దేవతలనూ వెంటబెట్టుకుని ఎత్తివచ్చినా సరే నేను లక్ష్మిపెట్టను," అన్నాడు సాత్యకి.

కృష్ణుడు ఉద్దవుడితో, "గురువర్యా, నువ్వు బుద్ధికి బృహస్పతివి. నీకు నేను చెప్పటమేమిటి? పరాక్రమవంతులైన మన యాదవవీరులను నీ బుద్ధిబలంతో నడిపించు," అన్నాడు. అతను ఇదే విధంగా బలరాముణ్ణి, ఉగ్ర సేనుణ్ణి, ఇతర యాదవ ముఖ్యులనూ హెచ్చరించి, గరుత్మంతుణ్ణి స్మరించాడు. వెంటనే గరుత్మంతుడు వచ్చి వాలాడు. తాను కైలాసానికి వెళ్ళాలని చెప్పి కృష్ణుడు గరుత్మంతుడి వీపు మీద ఎక్కి కూర్చున్నాడు. కృష్ణుడితో సహా గరుత్మంతుడు ఆకాశంలోకి లేచి, ఈశాన్యదిక్కుగా ప్రయాణమయ్యాడు.

అలా బయలుదేరిన కృష్ణుడు దారిలో బదరీవనంలో దిగాడు. అక్కడ ఉండే మునులు అతనికి గొప్ప స్వాగతం ఇచ్చారు. వారి ఆతిథ్యం స్వీకరించి కృష్ణుడు ఆ రాత్రికి అక్కడే ఉండి

పోయాడు. ఆర్ధరాత్రి వెళ అతనికి అప్రాంతమంతా సంచరించాలని బుద్ధి పుట్టింది. అతను చాలాసేపు బదరీవనమంతా సంచరించి, ఒక మనోహర ప్రదేశానికి వచ్చి, అక్కడ స్వస్తికాసనం వేసుకుని, సమాధియోగం ఆవలంబించాడు.

ఆ సమయంలో అటుగా అనేకవేల సంఖ్యలో పిశాచులు మృగాలను తరుముకుంటూ వచ్చారు. వాళ్ళకు నాయకులుగా ఘంటాకర్ణుడనే పిశాచి, అతని తమ్ముడూ ఉన్నారు. వాళ్ళు కృష్ణుడున్నచోటికి వచ్చి, "ఎవరవు, బాబూ? చూడటానికి నాజూకుగా ఉన్నావు. ఈ వనంలో ఎందు

కున్నావు ? నువ్వు రాక్షసుడివా, దేవతవా?" అని అడిగాడు.

"నేను యదువంశ క్షత్రియుణ్ణి. దుష్టులను సంహరించటమూ, సజ్జనులకు సంతోషం కలిగించటమూ నా పని. శంకరుణ్ణి చూడటానికి కైలాసానికి వెళుతున్నాను. మీ రెవరు ? ఇది సాధుజనులుండేచోటు. ఇక్కడ మృగాలను కూడా హింసించరాదు. మీరు మృగాలను వేటాడుతూ ఇక్కడికి వస్తే నేను సహించను," అన్నాడు కృష్ణుడు.

ఆ మాటకు ఘంటాకర్ణుడు, "నా పేరు ఘంటాకర్ణుడు. విడు నా తమ్ముడు. నేను విష్ణుభక్తుణ్ణి. ఇదంతా నా సేన. నేను కుబేరుడి కింకరుణ్ణి. విష్ణుపూజ కోసమే

మృగాలను వేటాడుతున్నాం గనక, దీన్ని హింస అనకూడదు. మరొకటి చెబుతాను విను. నా ఇష్టదైవం వనుదేవుడి కొడుకుగా జన్మించి ద్వారకలో నివసిస్తున్నాడు. నేను ఇప్పుడాయనను దర్శించటానికే సేనాసమేతంగా బయలుదేరి పోతున్నాను," అని చెప్పాడు.

తరవాత అతను కృష్ణుడి దగ్గరలోనే పేగులు పరిచి కూర్చుని, చేతులు మోడ్చి, తన యిష్టదైవాన్ని ధ్యానించుకో సాగాడు. వాణ్ణి చూస్తుంటే కృష్ణుడికి ముచ్చట వేసింది. వాడు తన భక్తుడు, కాని చేసే పన్ని పిశాచపు పనులు. కళ్ళు మూసుకుని ధ్యానించే ఘంటాకర్ణుడి మనోనేత్రంలో తన స్వరూపం కనబడేటట్టు కృష్ణుడు

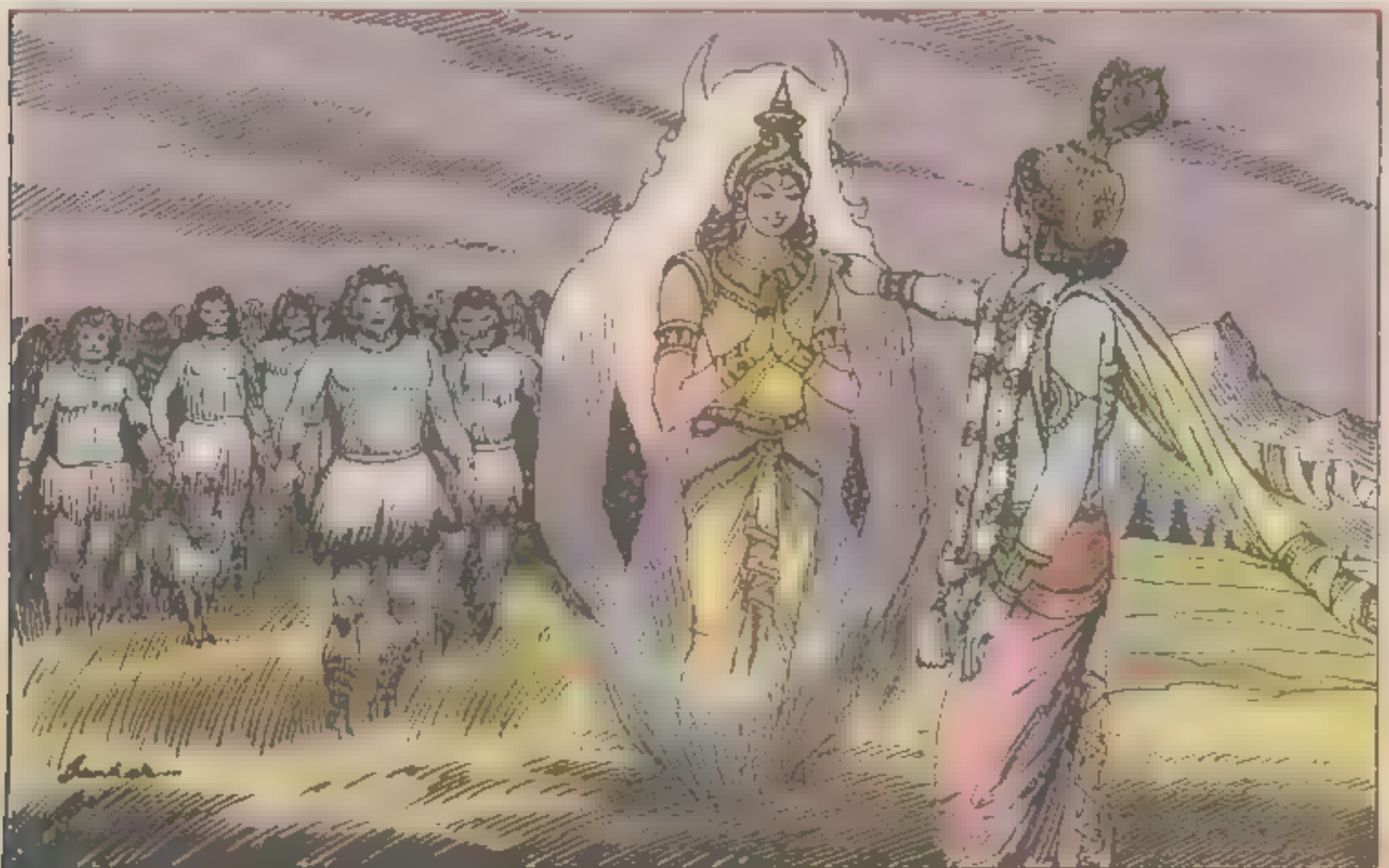

చేశాడు. వాడు కళ్ళు తెరిచి చూసేటప్పటికి అదే రూపం కళ్ళ ఎదట కనబడింది. వాడు లేచి అనందపారవశ్యంతో నృత్యం చేస్తూ, "కృష్ణుణ్ణి చూశాను! విష్ణువును చూశాను!" అని కేకలు పెట్టాడు; కృష్ణుణ్ణి రకరకాల స్తోత్రం చేశాడు. తరవాత వాడు తన శూలానికి గుచ్చి వున్న శవాన్ని పిసి, కత్తితో రెండుగా నరికి, "ఇది పవిత్రమైన బ్రాహ్మణుడి శవం. భక్తితో నీకు అర్పిస్తున్నాను, తీసుకో," అన్నాడు.

కృష్ణుడికి వాణ్ణి చూస్తే జాలి వేసింది. అతను ఘంటాకర్ణుడితో, "చూడు నాయనా! నాబోటి వాళ్ళు పీనుగును తాకరు. ఇటువంటిపూజలు నాకు చాలా అసహ్యం కూడాను. మామూలు పిశాచాలు

చేసే ఇటువంటి పనులు నీవంటి గొప్ప వాడు చేయరాదు. ఎప్పుడూ నన్నే ధ్యానిస్తూ ఉంటావు గనుక నేను నీకు ఉత్తమ లోకం ఇస్తాను," అంటూ, ఘంటాకర్ణుడి శరీరం తాకాడు. పరుసవేది తగలగానే ఇనుము బంగారమైనట్టుగా, కృష్ణుడి చెయ్యి తగలగానే ఆ భయంకర పిశాచి కాస్తా దివ్యపురుషుడుగా మారి పోయాడు.

త్వరలోనే రాత్రి గడిచిపోయింది. సూర్యోదయమయింది. కృష్ణుడు గంగా స్నానం చేసి, బదరీవనంలోని మునులకు వీడ్కోలు చెప్పి, గరుత్మంతుడిపై ఎక్కి కైలాసానికి బయలుదేరాడు. కైలాసం చేరవస్తూ అతను ఆ కొండమీది వివరా

లన్ని చూసి, శివుడు చేసిన పనులను స్మరించుకుంటూ ఆనందం పొందాడు.

అతను మానససరోవరం ఉత్తర తీరాన దిగి, అక్కడి ముసులందరి పరిచయం చేసుకుని, పన్నెండేళ్ళు తపస్సు చెయ్యడానికి పూనుకున్నాడు. అతను ఫాల్గుణ మాసారంభంలో దీక్ష పుచ్చుకుని, కంద మూలాలు తింటూ పన్నెండేళ్ళ పాటు తపస్సు కొనసాగించాడు. పన్నెండేళ్ళు పూర్తి అయ్యాయి. ఆఖరు రోజున ఇంద్రుడూ, ఇతర దేవతలూ కృష్ణుణ్ణి చూడవచ్చారు. అతను ఏ ఉద్దేశంతో ఇంత దీర్ఘ తపస్సు చేశాడో వారికి అంతు బట్టలేదు.

ఆ మర్నాడు వృషభవాహనం మీద పార్వతితో సహా శివుడే బయలుదేరి వచ్చాడు. ఆయన వెంట పుష్పకంఠమీద కుబేరుడూ, తమ తమ వాహనాలమీద విఘ్నేశ్వరుడూ, కుమారస్వామీ, వాళ్ళకు ముందుగా ఆయుధాలు ధరించి నంది, మహాకాళుడూ, వెనకగా భూతగణాలూ వచ్చారు. వారంతా పాడుతూ, నృత్యాలు చేస్తున్నారు.

కృష్ణుణ్ణి అంత దూరాన చూడగానే శివుడు పార్వతితో సహా వృషభ వాహనం దిగాడు. కృష్ణుడు కూడా శివుణ్ణి దూరాన చూస్తూవే, తన ఆననంమీది నుంచి లేచి ఎదురు వచ్చి, ఎంతో భక్తితో తలవంచి, నమస్కరిస్తూ శివుడి కెదురుగా నిలబడ్డాడు. ఆ సమయంలో అక్కడ చేరిన దేవత లందరూ శివకేశవులను ఒకేసారి చూసి తమ జన్మలు తరించాయని ఆనందపడ్డారు.

కృష్ణుడు శివుడికి సాష్టాంగ ప్రణామం చేసి ఆయనను కీర్తించాడు. శివుడు చాలా సంతోషించి, కృష్ణుడి చేతిని తన చేత్తో పట్టుకుని ఇలా అన్నాడు:

“కృష్ణా, ఇదివరకే నువ్వు తపస్సిద్ధిచేత నా నుంచి వరంగా ఒక కొడుకును పొంది ఉన్నావు. నేను పూర్వం కృతయుగంలో అనేక వందల ఏళ్ళపాటు ఒకానొక

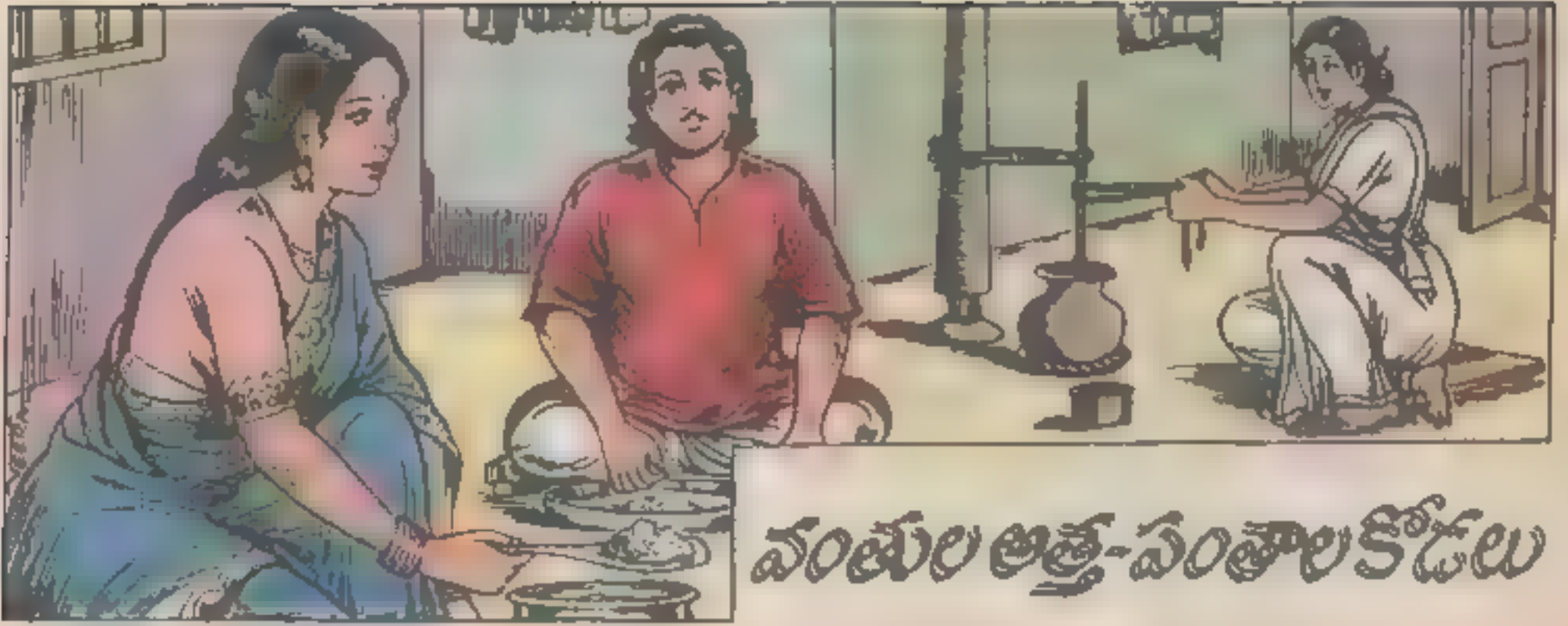

సంకల్పంతో అతినిష్ఠగా తపస్సు చేశాను. అప్పుడు నాకు పరిచర్య చెయ్యటానికని హిమవంతుడు ఈడు వచ్చిన తన కుమార్తెనూ, అమె సఖి జనాన్ని సమర్పించాడు. నేను కూడా అందుకు అంగీకరించాను. ఆ సందర్భంలో మా ఇద్దరినీ కలపాలని నిశ్చయించి ఇంద్రుడు మన్మధుణ్ణి ప్రేరేపించాడు. ఆ మన్మధుడు నా మీదికి ఎత్తివచ్చి, నేను సమాధిలో నుంచి బయటికి వచ్చే సమయంకోసం వేచివుండి, నా గుండెమీద మోహనాస్త్రం ప్రయోగించాడు. వెంటనే నాలో మన్మధ వికారం కలిగి నేను పార్వతికేసి చూశాను. అమె పులకించిన శరీరంతో చాలా అందంగా కనిపించింది. ఎందుకిలా అయిందా అని ఆశ్చర్యపడుతూ నేను చుట్టూ కలయజూశాను. తన దగ్గర వున్న ఆయుధాలన్నీ నాపైన ప్రయోగించటానికి సిద్ధపడిన మన్మధుడు కనిపించాడు. అటువంటి దుర్మార్గుణ్ణి చంపితే మాత్ర మేమిటని నేను అనుకుంటూండగా నా ఫాలనేత్రం నుంచి

అగ్ని పుట్టుకొచ్చింది. మన్మధుణ్ణి శిక్షించవద్దనీ, అగ్రహించ వద్దనీ ఆకాశాన దేవతలు కేకలు పెడుతూండగానే, అగ్ని జ్వాలలు మన్మధుణ్ణి ఆవరించి, బూడిద చేశాయి. ఆ తరవాత బ్రహ్మ మొదలుగా గల దేవతలు వచ్చి, మన్మధుడు ముల్లోకాలకూ మేలు చేకూర్చేవాడని చెప్పగా, బ్రహ్మ ఉద్దేశానుసారం అతన్ని నీకు కొడుకుగా నిర్ణయించాను. అతనే ప్రద్యుమ్నుడు : నీకూ, రుక్మిణికి కలిగిన తొలి సంతానం. సువ్విప్సడు చేసిన తపస్సుకు ఫలితం ముందుగానే పొందావు."

తరవాత శివుడు అక్కడ చేరిన మునులు మొదలైన వానిని పలకరించి, కృష్ణుణ్ణి శ్రీమన్నారాయణుడుగా భావించి పూజించమని చెప్పి, అంతర్ధానమైనాడు. అతనితోబాటే పార్వతీ, విఘ్నేశ్వరుడూ, కుమారస్వామీ, నందీ, ప్రమథగణాల వారూ అంతర్ధానమయారు. కృష్ణుడు కూడా బదరీ వనానికి తిరిగి వచ్చాడు.

వంతుల అత్త-పంతుల కోడలు

శివపురగ్రామం వాడైన వెంకటరత్నం, ఒక సామాన్య కుటుంబీకుడు. అతడి తల్లి అలివేలుకూ, భార్య కోమలికి క్షణం పడేది కాదు. కోమలికి పంతుం జాన్తి. అలివేలు అన్నింటిలోనూ, కోడలితో వంతుకు వచ్చేది. ఒకసారి వెంకటరత్నం పెద్ద జబ్బుపడి లేచాడు.

"ఏమండీ, మనం తిరుమలకు వెళ్ళాలి. మీకు నయం అయిన వెంటనే దర్శనానికి వస్తామని మొక్కుకున్నాను." అన్నది కోమలి, వెంకటరత్నానికి అన్నం వడ్డిస్తూ.

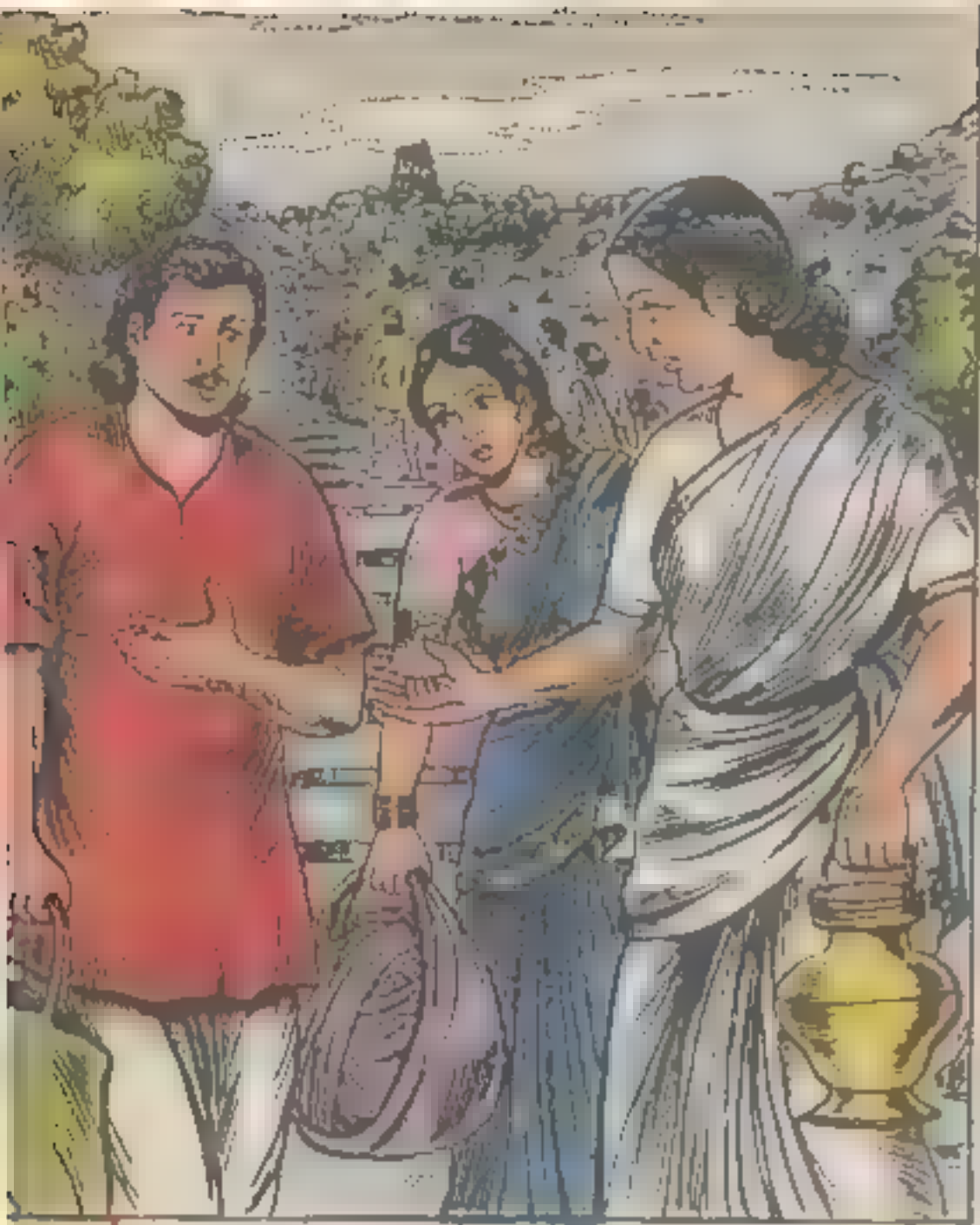
ఆ పక్కనే చల్లచిలుకుతున్న అలివేలు, "అవునా బాబూ! నేనూ మొక్కుకున్నాను. అందరం కలిసి వెళ్ళొద్దాం." అన్నది.

తన వైద్యానికి చాలా డబ్బు ఖర్చయి వుండడంతో, ఆడవాళ్ళ మొక్కుల మాట విని వెంకటరత్నం అదిరిపడ్డాడు. అయితే,

అత్తాకోడళ్ళు చెరోక దేవుడికి మొక్కుకుని, చెరోక వైపుకూ పదమననందుకు సంతోషించాడు.

వెంకటరత్నం, తన స్నేహితుడి దగ్గర అప్పుచేసి తెచ్చిన డబ్బుతో, తిరుమల యాత్రకు వెళ్ళారు. ముగ్గురూ మేనాలు మాట్లాడుకుని, కొండపైకి చేరారు. కొండ మీద వెంకటరత్నం కష్టాలు ప్రారంభమయాయి. కనిపించిన ప్రతి విగ్రహం దగ్గర వున్న హుండిలో, భర్తను అడిగి డబ్బులు తీసుకుని వేయసాగింది, కోమలి.

కోమలి హుండిల్లో డబ్బు వేయడం చూసి, తనవంతు కొడుకు దగ్గర వసూలు చేసి, తనూ హుండిల్లో వేయసాగింది, అలివేలు. ఇది చూసి కోపం వచ్చినా, వెంకటరత్నం వాళ్ళకు నచ్చచెప్పలేక, అడిగినప్పుడల్లా డబ్బు యిస్తూ వచ్చాడు.

దర్శనం అయ్యాక, వాళ్ళు తిరుగు ప్రయాణం అయ్యారు.

“మేనాలు మాట్లాడరా, బాబూ!” అన్నది అలివేలు అయాసపడుతూ.

“నా కాళ్ళు పీకేస్తున్నాయి!” అన్నది కోమలి, కాళ్ళు నొక్కుకుంటూ.

వెంకటరత్నం యిక కోపం అపుకోలేక, “ఇంకా నయం! మేళకాళాలు వద్దా? డబ్బులూ హుండిలలో నింపేశారు. నా దగ్గర కానీ లేదు. కొండ కాలినడకన దిగవలసిందే.” అన్నాడు.

“అదేం మాటరా బాబూ! ఆ సంగతి ముందే చెప్పాద్దా.” అన్నది అలివేలు కోపంగా.

“ముందు చెప్పివుంటే, మీ ముల్లేం పోయేది!” అంటూ మూతిముడిచింది, కోమలి.

“అడవాళ్ళకు మగవాడి సంపాదనా, అయ్యే ఖర్చుల గురించి తెలిసివుండాలి. తెమ్మనగానే నేను ఎక్కడి నుంచి డబ్బు తేగలనని, మీరు ఆలోచించవద్దా? అయితే పుణ్యం అనేది డబ్బు చెల్లించి కొనగలిగిన వస్తువు కాదు. మనస్సును నిర్మలంగా వుంచుకోవడాన్ని మించిన పుణ్యం లేదు. సరే, నడవండి!” అంటూ మెట్లు దిగడం ఆరంభించాడు, వెంకటరత్నం.

వాళ్ళు మిట్టమధ్యాహ్నం వేళకు, తమ ఇల్లు చేరారు.

“కొందరగా వంట చేయండి. ఆకలి దహించుకుపోతున్నది.” అని తల్లికి, భార్యకూ చెప్పి, వెంకటరత్నం ఏదో పని మీద ఊళ్ళోకి వెళ్ళాడు.

“కొందరగా వండి తగలదు. నాకు నీర సంగావున్నది.” అన్నది అలివేలు, కోడిలితో.

“అమాటే నేను, మీతో చెబుతున్నాను. వంట త్వరగా చేయండి.” అన్నది కోమలి.

ఆ అత్తాకోడళ్ళ మధ్య, అన్ని పనులకూ వంతులున్నవి. పొద్దుటిపూట వంట కోమలి చేస్తుంది. సాయంత్రం వంట అలివేలు చేస్తుంది. అయితే, అది మధ్యాహ్నం కావడంతో, ఇద్దరూ వంట

నువ్వు చేయాలంటే, నువ్వు చేయాలని
వాదించుకుని, ఎవరూ చేయకుండా
కూర్చున్నారు.

తర్వాత కొంతసేపటికి వెంకటరత్నం
వచ్చి, వంట ఎవరూ చేయలేదని తెలుసు
కుని, భార్యతో, "నువ్వు చిన్నదానివి!
పెద్దవాళ్ళతో పంతం ఏమిటి? రాక్షసిలా
దాపురించావు," అని, తల్లితో, "అమ్మా,
నువ్వు పెద్దదానివిగదా. నీకు చిన్నవాళ్ళతో
పంతులెందుకు? మీ యిద్దరూ నన్ను
కాల్చుకు తింటున్నారు! ఛీ, ఛీ,"
అంటూ, ఆ కోపంలో బయటికి వెళ్ళి
పోయాడు.

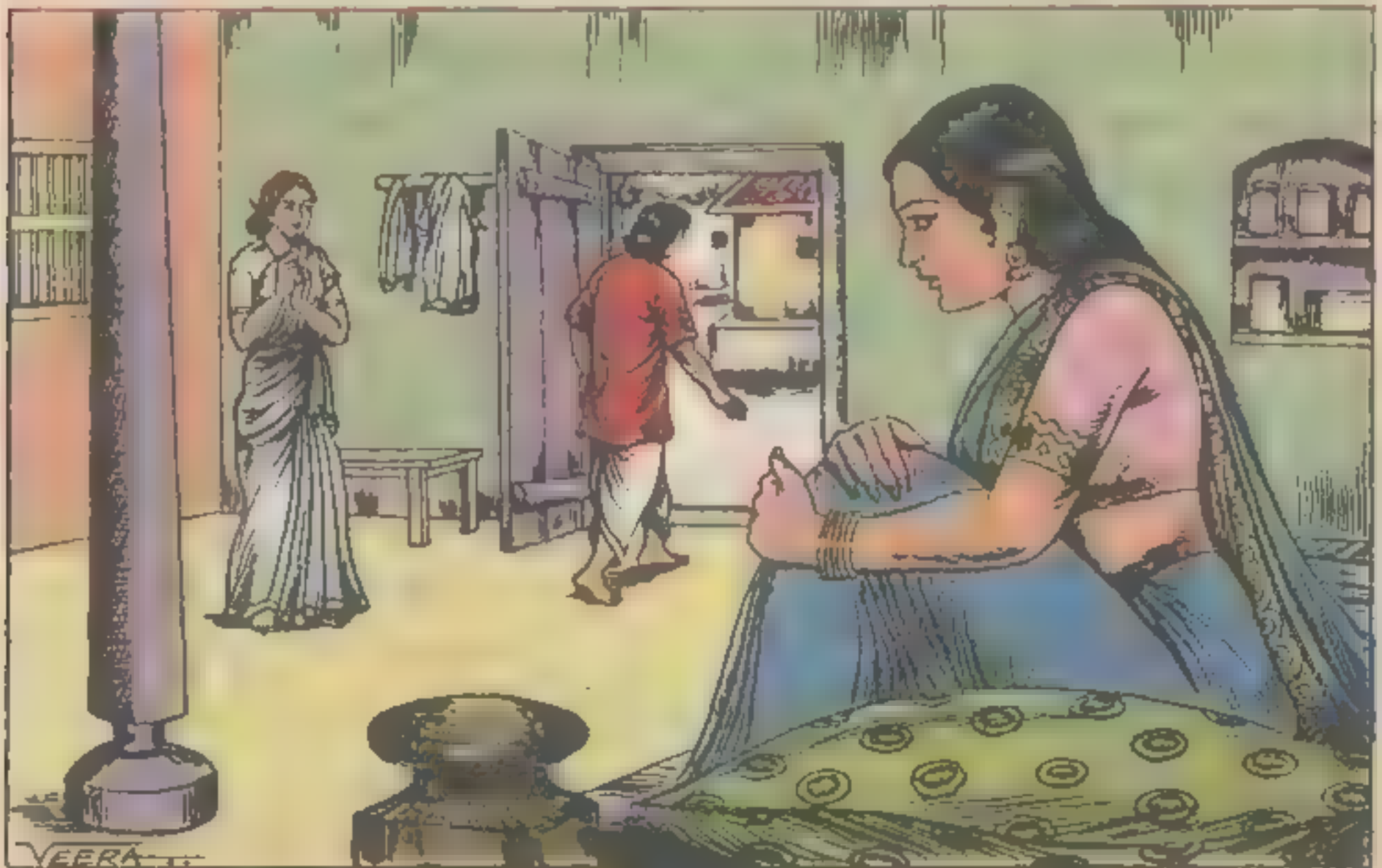
అత్తగారిముందు, భర్త తనను తిట్టడం,
భరించరాని అవమానంగా తోచింది.

కోమలికి, కొడుకు తనను, కోడలిముందు
అలా కసురుకున్నందుకు కోపం తెచ్చు
కున్నది, అలివేలు.

కొద్దిసేపు తర్వాత, పుట్టింటికి పోవ
డానికి సామాను సర్దుకున్నది, కోమలి.
రెండో కొడుకు ఇంటికి వెళ్ళడాం 'అని,
తనూ సామాను సర్దుకున్నది, అలివేలు.
కాకతాళియంగా వాళ్ళు వెళ్ళ వలసిన
ఉరు ఒక్కటే.

"ఇంటికి పెద్దవారు, ఇంటికి తాళం
పెట్టి, తాళంచెవి పక్కింట్లో యిచ్చే
బాధ్యత, మీది!" అన్నది కోమలి.

"ఇల్లు నీదీ, బరువుబాధ్యతలు నావా?
ఇది మరీ బావుంది. ఆ పన్నేవో నువ్వే
చేసుకో!" అన్నది అలివేలు.

ఇద్దరూ కొంతసేపు వాదించుకుని, చివరకు ఇంటికి తాళం వేయకుండానే బయలుదేరారు. వాళ్ళు నాలుగు బజార్ల కూడలిలో కొంతసేపు ఎదురుచూశాక, ఒక గుర్రపుబండి వచ్చింది.

ఇద్దరు వెళ్ళవలసింది, ఒకే ఊరిని తెలిసి, బండివాడు వాళ్ళను బండి ఎక్కి కూర్చోమన్నాడు. అత్తాకోడళ్ళిద్దరూ బండి ఎక్కి, వెనక వైపున పక్కపక్కన కూర్చున్నారు. బండి ఊరు దాటాక వాళ్ళల్లో ఒకరిని ముందుకు జరిగి కూర్చోమన్నాడు. బండివాడు.

“నేను ముందుకు జరగను. మీరు జరగండి!” అన్నది కోమలి.

“నే కదలను. కావాలంటే మువ్వ ముందుకు జరిగి కూర్చో.” అన్నది అలివేలు మొండిగా.

ఇద్దరూ పంతంపట్టారు. బండివాడు పెద్దగా హెచ్చరిస్తున్నా వినిపించుకోలేదు. వేగంగా పోతున్న బండి కాస్తా, అత్తాకోడళ్ళ బరువుకు వెనక్కు లేచిపోయింది. వాళ్ళిద్దరూ పక్కనేవున్న నీళ్ళగుంటలో పడ్డారు.

తర్వాత ఇద్దరూ మూలుగుతూ, నీళ్ళ గుంటలోంచి పైకి వచ్చి, అవక్కానే వున్న చెట్టుకింద ఎడముఖం, పెడముఖంగా కూర్చున్నారు.

ఒక పావుగంట గడిచాక అలివేలు, బండివాడికి గుర్తులు చెప్పి, తన కొడుకును పిల్చుచుకురమ్మన్నది. వాడు మరొక అరగంట గడిచాక, వెంకటరత్నాన్ని వెంటబెట్టుకుని అక్కడికి వచ్చాడు.

కొడుకును చూస్తూనే అలివేలు, “చూడరాబాబూ, నా అవస్థ! నీ పెళ్ళాం పంతం, నా దుంపతెంపింది.” అన్నది.

“నాతో వంతుపెట్టుకోవడం ఎందుకు? తను బండిలో కాస్త ముందుకు జరిగి కూర్చుంటే, యీ ప్రమాదం జరిగేదికాదు. అయ్యో, నా నడుం విరిగినట్టుగా వుంది!” అంటూ కోమలి జలజలా కన్నీళ్ళు రాల్చింది.

తల్లిని. భార్యనూ యిలాంటి దీనస్థితిలో చూసిన వెంకటరత్నానికి. వాళ్ళ మీద చాలా జాలికలిగి, "జరిగిందేదో జరిగింది!" ఇప్పటికైనా మీరు బుద్ధి తెచ్చుకుంటే మంచిది." అన్నాడు.

అత్తాకోడళ్ళు తలలు వంచుకుని, కొంతసేపు మౌనంగా వూరుకున్నారు. వాళ్ళకు తమ పంకాల మీదా, వంతుల మీదా రోతకలిగింది.

"ఇంత జరిగాక బుద్ధి రాకపోతే, నేను మనిషి నేకాను," అన్నది కోమలి.

"నేనూ అంతే! ఇంటికిపోదాం, బండిని వెనక్కు తిప్పించు," అన్నది అలివేలు.

"ఇంకా ఇల్లేమిటి? మీరిద్దరూ పంకాలూ, వంతులతో ఇంటికి కాళం పెట్ట లేదు. దొంగలు ఇల్లంతా దోచుకున్నారు. మీ ప్రయాణం ఆపడం ఎందుకు? వెళ్ళండి." అన్నాడు వెంకటరత్నం.

తమ మూర్ఖత్వంవల్ల, ఇంటిని దొంగలు దోచుకుపోయారని తెలిసి, అత్తాకోడళ్ళు విలవిలలాడి పోయారు.

"ఇదంతా నా బుద్ధితక్కువవల్లే జరిగింది. నా వంతుల జబ్బు కొంప ముంచింది." అన్నది అలివేలు, చీర కొంగుతో కళ్ళోత్తుకుంటూ.

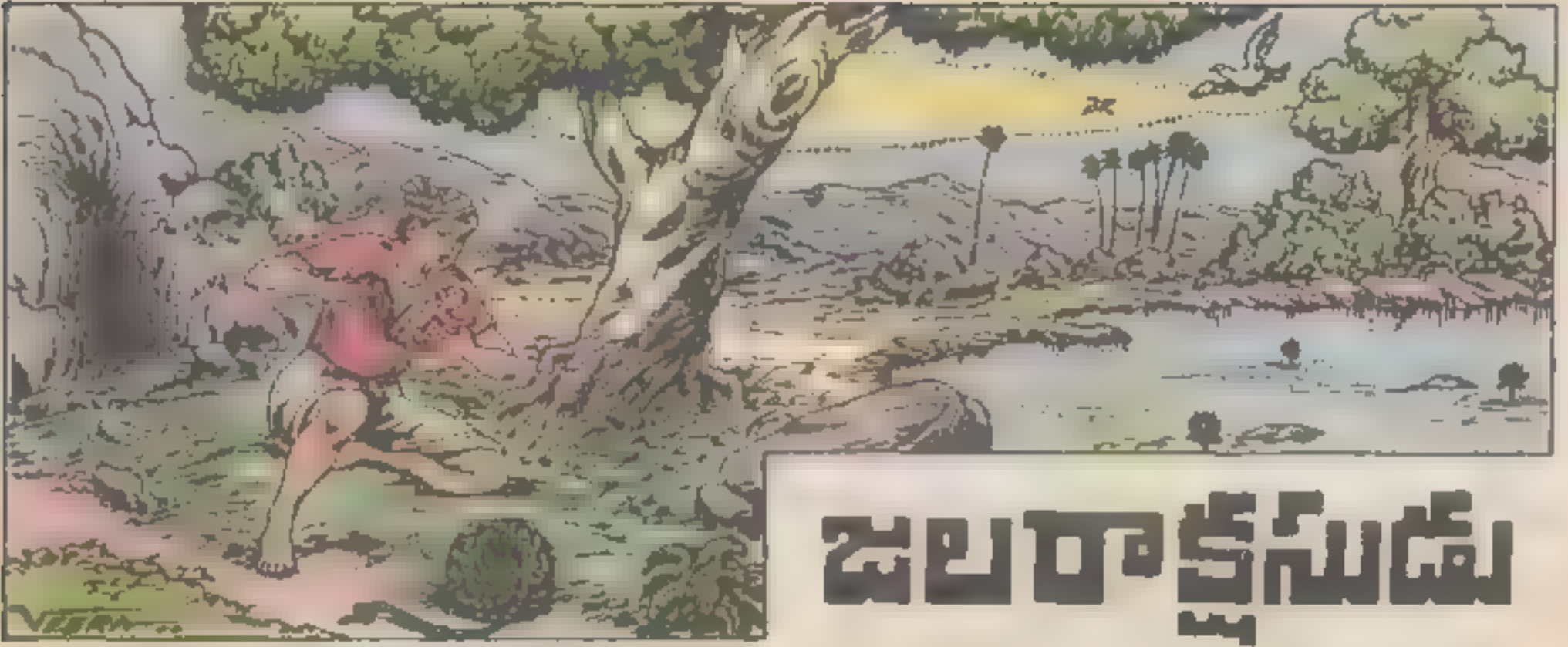
"లేదు, అత్తయ్యా! దీనికంతా కారణం, నా అర్థం లేని పంతమే! అదే నా ఇంటిని గుల్లచేసింది." అన్నది కోమలి ముక్కుచీదుతూ.

ఇద్దరూ తప్పు నాడంటే నాదని వాదనకు దిగారు.

అది చూసి వెంకటరత్నం చిన్నగా నవ్వి, "మంచికయినా, చెడ్డకయినా పంకాలు, వంతులు మంచిది కాదు. మీలో నిజంగా మార్పు వచ్చిందో లేదో తెలుసుకునేందుకు, ఇల్లు దోపిడి అయిందని చిన్న అబద్ధం చెప్పాను. ఇద్దరూ తమలోని లోపాన్ని గుర్తించారు గదా? అదేచాలు, ఇక బండి ఎక్కండి. ఇంటికి పోదాం," అన్నాడు.

ఆ మాటలు అత్తాకోడళ్ళకు పరమానందం గలిగించాయి.

జలరాక్షసుడు

ఒకానొక దూరదేశంలో ఒక సరస్సుకు సమీపంలో ఒక కుటీరంలో ఒక పేదకాపు ఉండేవాడు. ఆ కాపుకు ముగ్గురు కొడుకులు. తల్లి తండ్రి పోయినాక పెద్ద వాళ్ళిద్దరూ ఏకమై ఉన్న కొద్దిపాటి అస్తినే ఒడుచుకున్నారు.

“ఈ ఇల్లు నాది!” అన్నాడు పెద్దవాడు.

“ఇంట్లో సామానంతా నాది!” అన్నాడు రెండోవాడు.

“మరి నామాట ఏమిటి?” అన్నాడు మూడోవాడు.

“నీకా? ఇల్లూ, ఇంట్లో సామానూ పోగా ఏముంటే అది నీదే. వెతికి తీసుకో,” అన్నారు అన్నలు.

మూడోవాడు ఇల్లంతా వెతికి ఒక మూల పడి ఉన్న తాటి చుట్ట సంపాదించాడు. దాన్ని వాడు తీసుకోవచ్చునని అన్నలు

అనుమతించారు. ఆ తాడు భుజాన వేసుకుని కాపు కొడుకు సరస్సు తీరానికి వెళ్ళాడు. వాడక్కడ నీటి ఒడ్డునే పెరిగే ఒక చెట్టు నానుకుని కూచుని తనకు బతుకుతెరువు ఏమిటా అని ఆలోచిస్తుండగా అంత దూరాన ఒక ఉడత కనిపించింది.

తనవద్ద ఉన్న తాడుతో ఉచ్చులు పన్ని రకరకాల జంతువులను పట్టుకుని, వాటి చర్మాలు అమ్మి బతకవచ్చునని వాడికి తోచింది. వాడు వెంటనే ఉచ్చు పన్ని ఉడతను పట్టుకున్నాడు. అయితే తీరా పట్టుకున్నాక వాడికి దానిని చంప బుద్ధి కాలేదు. అందుచేత ఒక చెక్కల గూడు చేసి వాడు ఉడతను అందులో పెట్టాడు.

అలాగే వాడు కొంత సేపటికి ఒక కుందేలును కూడా ఉచ్చుల సహాయంతో

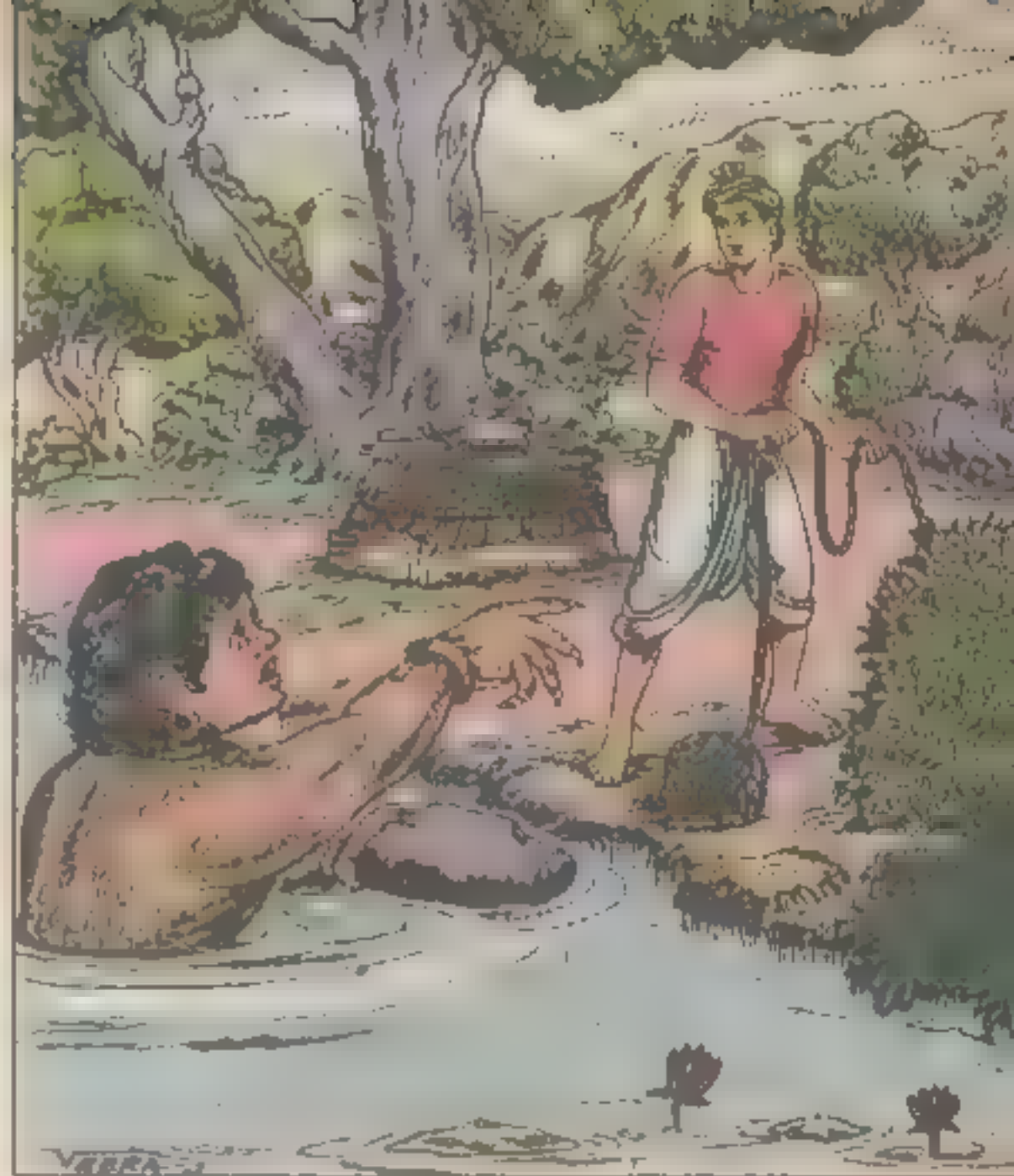
పట్టుకుని దాన్ని కూడా చెక్కల గూడులో పెట్టేశాడు.

వాడు ఆ సరస్సు ఒడ్డునే మకాం పెట్టి తన తాడుకు చిన్న ఉచ్చులూ, పెద్ద ఉచ్చులూ, ఇంకా పెద్ద ఉచ్చులూ అమర్చుకొన్నాడు. వాడు చూస్తూ ఉండగానే ఒక పెద్ద ఎలుగుబంటి వాడికి కొంచెం దూరంగా ఉన్న గుహలో ప్రవేశించింది.

కాపు కొడుకు ఇలా ఉచ్చులు అమర్చుకూ ఉండగా నీటి లోపల గలగల శబ్దం వినిపించింది. వాడు తల ఎత్తి చూసేసరికి నీటిలో నుంచి సగం పైకి వచ్చిన ఒక కుర్రవాడు ఒక రాయి పట్టుకుని దానిమీదుగా తనకేసి చూస్తూండటం కనిపించింది.

ఆ సరస్సు అడుగున ఒక జలరాశిను దుంటున్నాడు. వాడెప్పుడూ నీరు విడిచి బయటికి రాడు. కాని ఎవరైనా సరస్సు సమీపానికివస్తే తన మాయోపాయాలచేత వారిని నీటిలోకి వచ్చేలాగు చేసి లోపలికి ఈడ్చేస్తాడు. వాడు ఎందరో ప్రయాణికులను ఆ విధంగా చంపేసి, అంతులేని బంగారం చేర్చిపెట్టాడని చెప్పుకునేవారు.

అప్పుడు తనను చూస్తున్నది ఆ జలరాశినుడి కొడుకై ఉండాలని కాపు కొడుకు గ్రహించాడు.

“మా సరస్సు దగ్గర చేరి ఏం చేస్తున్నావు?” అని రాశినుడి కొడుకు అడిగాడు.

“ఈ సరస్సుకు ఉచ్చువేసి బిగలాగ బోతున్నాను. అప్పుడు సరస్సు కాస్తా మూసుకుపోతుంది.” అన్నాడు కాపు కొడుకు.

రాశినుడి కొడుకు బుడుంగున మునిగి తండ్రి దగ్గరికి పోయి కాపు కొడుకు అన్న మాటలు చెప్పాడు.

“అంత పని చేస్తాడుగా? వాణ్ణి బతికి ఉండ నివ్వరాదు. నువ్వు మళ్ళీ పైకి వెళ్ళి నీతోబాటు చెట్టు ఎక్కమని పందెం వెయ్యి. చెట్టుక్కి అరిసిపోయినాక వాణ్ణి నీటిలోకి తోసేయి. మిగతాపని నేను

చూస్తాను." అన్నాడు రాక్షసుడు తన కొడుకుతో.

రాక్షసుడికొడుకు పైకి వచ్చి కాపు కొడుకుతో, "నాతో బాటు చెట్టుక్కు చూస్తాం!" అన్నాడు.

"నేను పని మీద ఉన్నాను. కళ్ళు కనపడటం లేదా? కావలిస్తే నా చిట్టి తమ్ముడితో వెయ్యి పందెం." అంటూ కాపు కొడుకు చెక్కల గూడులో నుంచి ఉడతను వదిలాడు. రాక్షసుడి కొడుకు చెట్టుమీద చెయ్యి వెయ్యక ముందే ఉడత తుర్రున చిటారు కొమ్మకు పొకిపోయింది.

రాక్షసుడి కొడుకు మళ్ళీ తండ్రి దగ్గిరికి పోయి ఇలా జరిగిందని చెప్పాడు.

"అయితే వాణ్ణి నీతో పరుగుపందానికి రమ్మను. వాణ్ణి సరన్ను చుట్టూ పరిగెత్తించి, అలుపు రాగానే లోపలికి తోసెయ్యి." అన్నాడు రాక్షసుడు.

రాక్షసుడి కొడుకు పైకి వచ్చి, "పోనీ నాతో పరుగు పందెం వెయ్యి!" అన్నాడు.

"కళ్ళు లేవు? పని మీద ఉన్నాను. కావలిస్తే నా బుల్లి తమ్ముడితో వెయ్యి పందెం!" అంటూ కాపు కొడుకు కుందేలును వదిలాడు. వదిలిందే ఆలస్యంగా అది వాయువేగంతో బయలుదేరి క్షణంలో మాయమయింది.

రాక్షసుడి కొడుకు మళ్ళీ తండ్రి దగ్గిరికి పోయి జరిగింది చెప్పాడు. "అలాగా! ఇదేదో మహాచిత్రంగా ఉండే! అయితే ఈసారి మల్లయుద్ధం చేసి చితకగొట్టి నీటిలోకి తోయ్యి!" అన్నాడు రాక్షసుడు.

వాడి కొడుకు పైకి వచ్చి కాపు కొడుకుతో, "నాతో మల్లయుద్ధం చేస్తావా?" అని అడిగాడు.

"చేతిలో పని ఇంకా పూర్తికాలేదు. ఆ కనిపించే గుహలో మా కాత ఉన్నాడు. అయినా మల్లయుద్ధం చెయ్యి. నువ్వు గెలిస్తే అప్పుడు నీ సంగతి నేను చూస్తాను." అన్నాడు కాపు కొడుకు.

రాక్షసుడి కొడుకు ఎలుగుబంటి ఉండే గుహలోకి వెళ్ళి దాన్ని కవ్వించాడు.

ఎలుగుబంటి వాణ్ణి పట్టి పీకి. రక్తి వదిలి పెట్టింది. వాడు ఎలాగో చావు తప్పించు కుని పొరిపోయి తండ్రిని చేరుకుని జరిగిన దంతా చెప్పాడు.

జలరాక్షసుడికి భయం పట్టుకున్నది.

“వీడెవడో ఉద్దండుడల్లే ఉన్నాడే! వీడి తమ్ములు చెల్లెక్కటంలోనూ, వరి గెత్తటంలోనూ నిన్ను మించిన వాళ్ళంటివి! వీడి రాత నిన్ను చంపినంతపని చేశాడాయో! వీడు మన సరస్సును ఉచ్చు వేసి నిజంగానే మూస్తాడేమో! ఎంత బంగారం ఇస్తే వీడు మన సరస్సును వదిలి పోతాడో అడిగిరా!” అన్నాడు రాక్షసుడు కొడుకుతో.

వాడు వెళ్ళి కాపు కొడుకును అడిగాడు.

“నువ్వు బంగారం తీసుకురా! చూసి చెబుతాను.” అన్నాడు కాపు కొడుకు.

రాక్షసుడి కొడుకు కొంత బంగారం తెచ్చాడు. అది చాలదన్నాడు కాపు కొడుకు. వాడు వెళ్ళి మరికొంత తెచ్చాడు. కాపు కొడుకు తృప్తిపడ లేదు. రాక్షసుడు

ప్రాణం విసిగి తన దగ్గర ఉన్నదంతా వంపేశాడు.

“ఇంతకంటే మా దగ్గర చిన్నమెత్తు కూడా బంగారం లేదు!” అని రాక్షసుడి కొడుకు చెప్పిన మీదట కాపు కొడుకు ఆ బంగారమంతా తీసుకుని తన తండ్రి ఇంటికి వెళ్ళాడు.

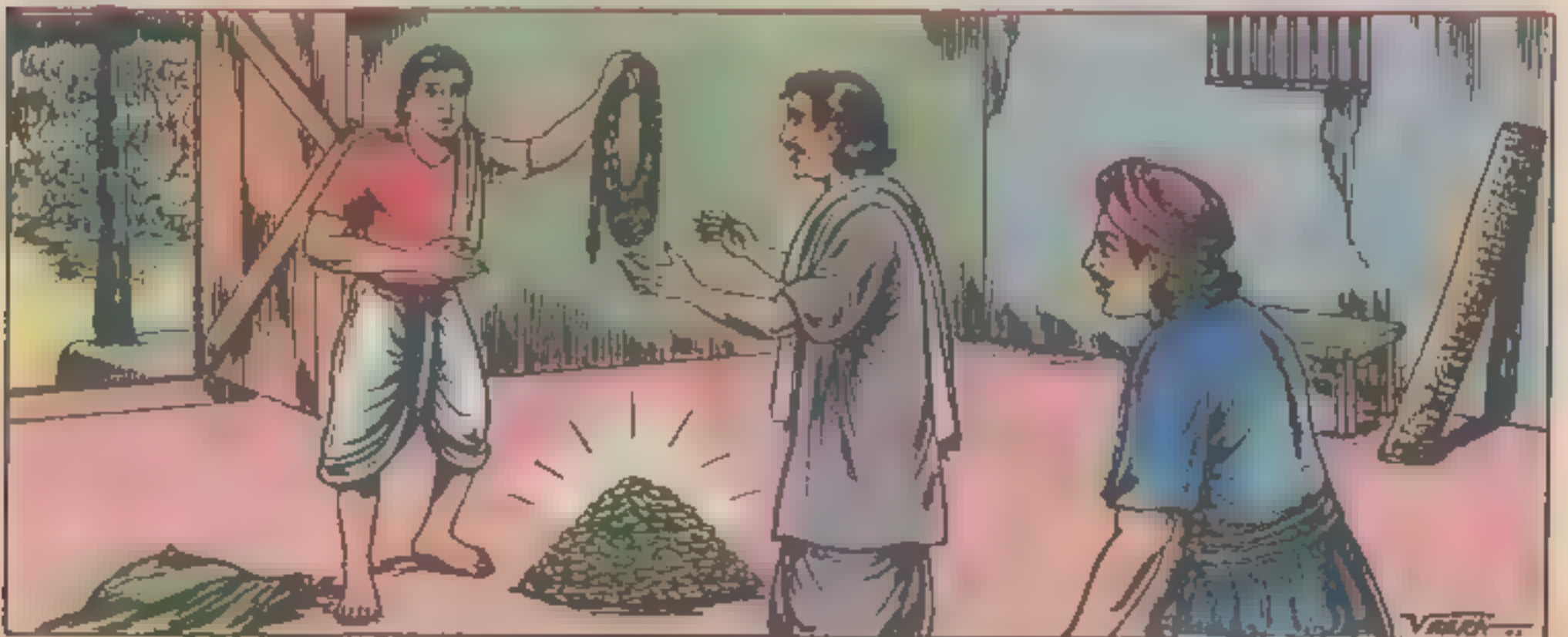
“ఎక్కడిదిరా నీ కింత బంగారం?” అని అన్నలు ఆశ్చర్యంగా అడిగారు.

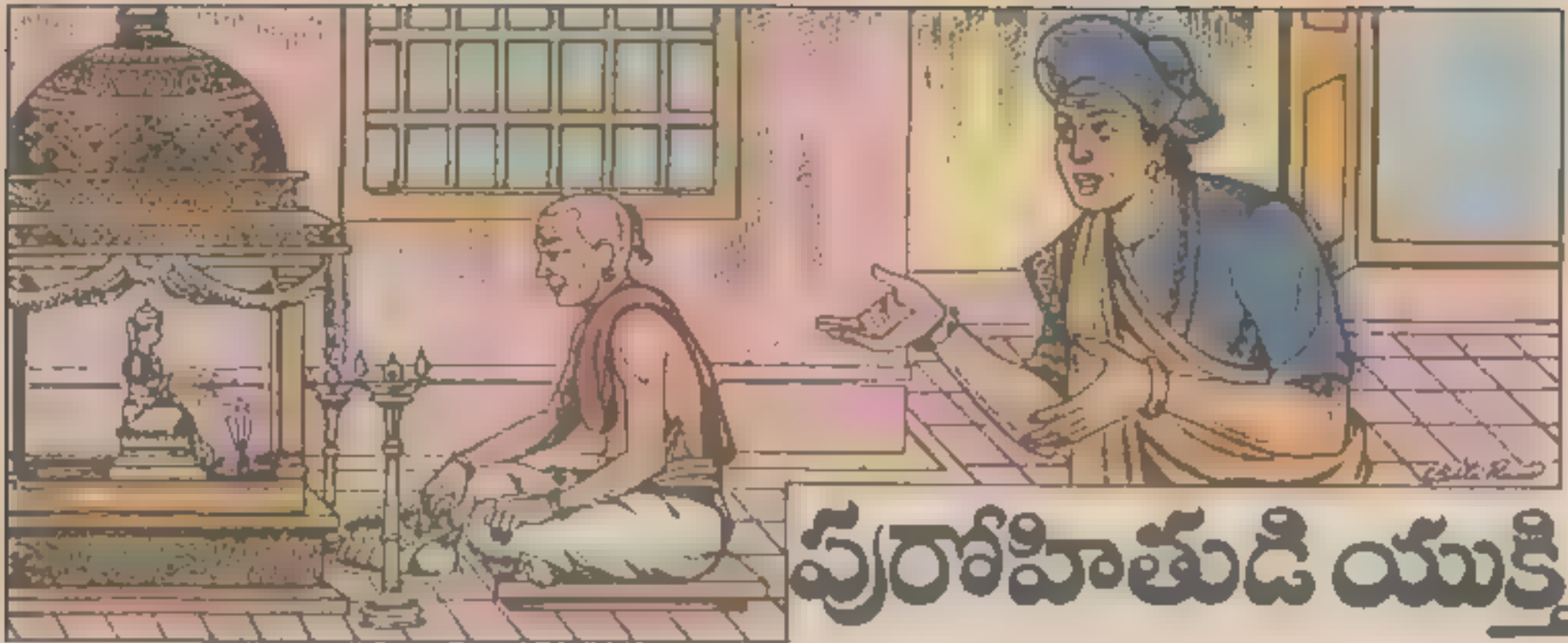
“ఈ తాడుతో సంపాదించుకున్నాను.” అన్నాడు తమ్ముడు.

“ఈ ఇల్లూ, ఇంట్లో సామానూ తీసు కుని మాకు ఆ తాడు ఇచ్చేయి.” అని అన్నలు తమ్ముణ్ణి బతిమాలారు.

తమ్ముడు ఇచ్చేశాడు. వాడు తన తండ్రి ఇల్లు బాగుచేయించుకుని, తన బంగారంతో పోలాలూ, గొడ్డూ, గోదా ఏర్పాటుచేసుకుని సుఖంగా ఉన్నాడు.

వాడి అన్నలు ఆ తాడు తీసుకుని ఎటుగా వెళ్ళారో, ఏమైపోయారో ఈనాటికీ ఎవరికీ తెలియదు.

పురోహితుడి యుక్తి

సురేంద్రనగర రాజవంశానికి జాథోజీ భట్టు అనే పురోహితుడు ఉండేవాడు. ఆయనకు తొంభై సంవత్సరాల వయసు వచ్చింది. ఆయన దివాణానికి వెళ్ళడం మానుకుని, ఏడాదికొకసారి వార్షికం పుచ్చుకోవటానికి మాత్రమే వెళుతూ ఉండేవాడు. ఆయన స్థానంలో ఆయన తమ్ముడి కుమారుడు వల్లభజీ అనేవాడు రాజపురోహితుడుగా పని చేస్తున్నాడు.

కొలుపు మానుకున్నా జాథోజీభట్టుకు దివాణంవ్యవహారాలలో ఆసక్తి విమాత్రమూ తగ్గలేదు. రోజూ వల్లభజీ ఇంటికి రాగానే దివాణం విశేషాలు అడిగి తెలుసుకుంటూ ఉండేవాడు.

ఒక రోజు ఆయన పూజలో ఉండగా వల్లభజీ ఇంటికి వచ్చి, రాజకుమారులు తమ రాజ్యాన్ని పంచుకో బోతున్నట్టు చెప్పాడు. అది రెండు నగరాలూ పన్నెండు

గ్రామాలూ గల ఆనై. సురేంద్ర నగరమూ, చూడా అనేవి నగరాలు. రాజకుమారుల పేర్లు అర్జునసింగూ, సబలసింగూ. వారిలో ఒకరికి ఒక నగరంతో బాటు ఆరు గ్రామాలూ, రెండోవాడికి రెండో నగరంతో బాటు మిగిలిన ఆరు గ్రామాలూ వస్తాయి. కాని ముఖ్యనగరమైన సురేంద్రనగరం తనకు కావాలని ఇద్దరు అన్నదమ్ములూ పట్టుదలగా ఉండటం చేత విభజన నిలిచి ఉన్నది.

జాథోజీభట్టు పూజముగించి లేచాడు. పెద్దవాడైన అర్జునసింగుకు సురేంద్రనగరం రావాలని ఆ వృద్ధుడి కోరిక. దాన్ని పెద్దవాడికి ఇచ్చి, రెండోవాడికి ఎలాగైనా చూడా నగరం వచ్చేటట్టు చేయాలని ఆయన నిశ్చయించుకున్నాడు.

మర్నాడు ఉదయం ఆయన దివాణానికి వెళ్ళాడు. తలవని తలంపుగా

అయిన వచ్చినందుకు అందరూ ఆశ్చర్య పడ్డారు. ఒక గదిలో రాజకుమారులు మాట్లాడుకుంటూంటే జాధోజీభట్టు అక్కడికి వెళ్ళాడు.

“శ్రమపడి మీరెందుకు వచ్చారు? కబురు పెడితే మేమే మీవద్దకు వచ్చి ఉండేవాళ్ళం గద!” అన్నారు రాజకుమారులు ఆయనతో.

“మీరు భాగాలు పడుతున్నారని విని మిమ్మల్ని ఆశ్చర్యదించి పోవటానికి వచ్చాను. నాయనలారా!” అన్నాడు జాధోజీభట్టు.

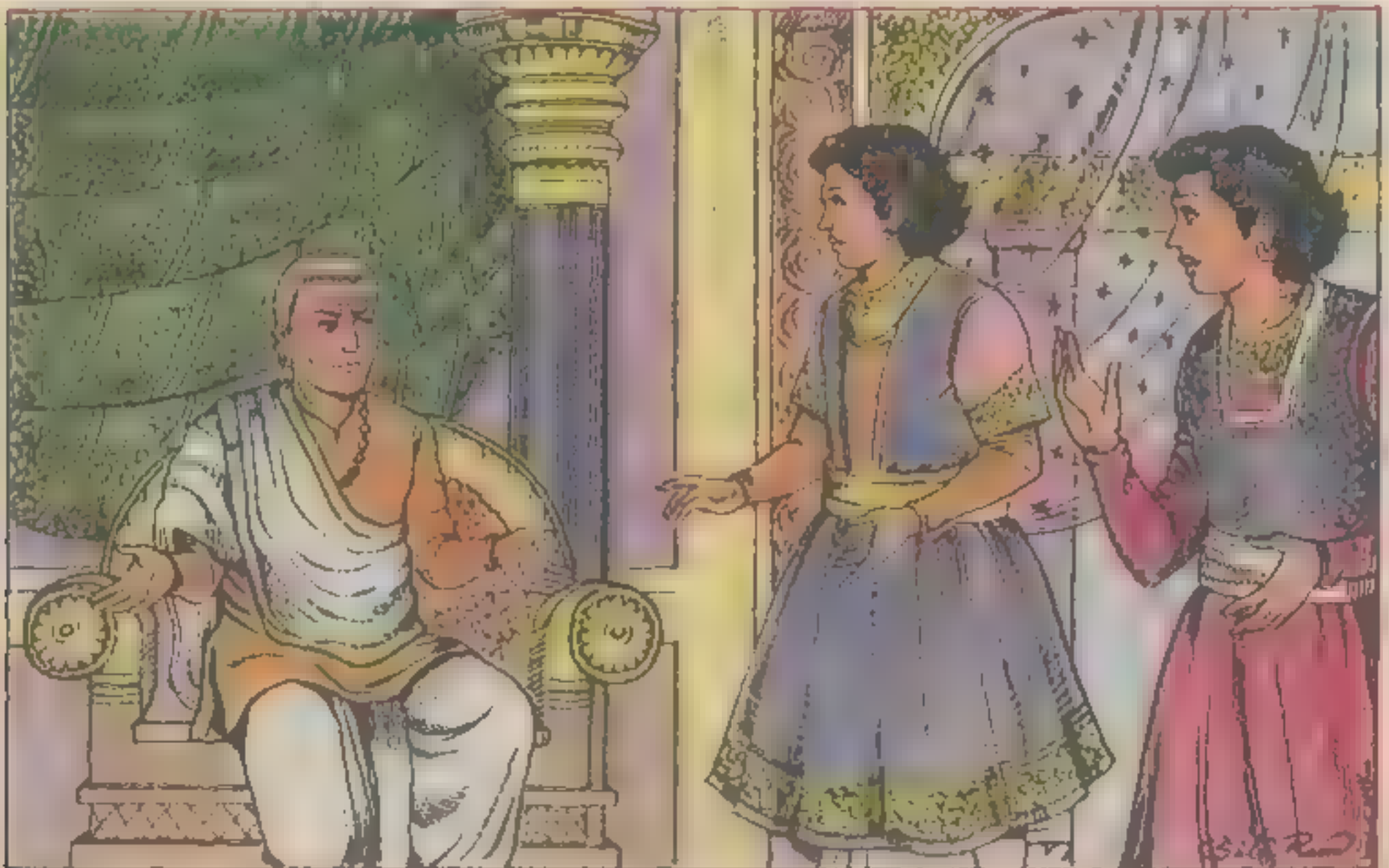
“భాగాలు ఎలా పడాలో ఇంకా నిర్ణయం కాలేదు. పెద్దవాణ్ణి గనక ముందు ఎన్నుకోవలసిందే నేనే నంటున్నాను. కాని

సబల్ చిన్నవాడికే ముందు ఎన్నుకునే హక్కు ఉంటుందంటున్నాడు. ఏది ఉచితమో మీరే చెప్పకూడదా?” అన్నాడు అర్జునసెంగు.

“నేను ఎలా చెబుతాను? మీరిద్దరూ నాకు ఒకటే. అదిగాక రాచకార్యాలలో తలదూర్చటం నాకు ఇష్టంలేదు. నే నేదో రామాకృష్ణా అంటూ కాటికి కాళ్ళు చాచుకుని ఉన్నవాణ్ణి.” అన్నాడు జాధోజీభట్టు.

“కనకనే మీ నిర్ణయం మాకు అవసరం. మీరు ఎలా చేయమంటే అలా చేస్తాం.” అన్నారు రాజకుమారులు.

“మీ కొక చిన్న కథ చెబుతాను. శ్రద్ధగా వినండి. పూర్వం ఒక ఋషి వద్ద ఇద్దరు శిష్యులుండేవారు. వాళ్ళు పన్నెండేళ్ల

పాటు గురుశుశ్రూష చేసి ఆయన వద్ద నేర్చుకోదగినదంతా నేర్చుకుని, వెళ్ళి పోవటానికి గురువుగారి అనుమతి కోరారు. అప్పుడా ఋషి అగ్నికుండం నుంచి కొంచెం బూడిద తీసి, ఇద్దరు శిష్యుల చేతిలోనూ ఉంచాడు. ఒక శిష్యుడు వెంటనే ఆ బూడిదను నోట వేసుకుని మింగాడు. రెండోవాడు దాన్ని అవతల పారేశాడు. బూడిద మింగిన శిష్యుడు అఖండ పండితుడై సుఖంగా జీవించాడు. రెండోవాడు మందమతి అయిపోయి, తనకు సరిగా విద్య చెప్పలేదని గురువును నిందించాడు. అలా మీరు నన్ను నిందించ కుండా ఉండేటట్టయితే మీరు భాగాలు పడటానికి నేను రేపు మీకు ఒక మార్గం చెబుతాను," అన్నాడు జాధోజీభట్టు.

రాజకుమారు లిద్దరూ పురోహితుడి మాటను ఆనందంగా ఆంగీకరించారు.

మర్నాడు ఉదయం ఆయన రాజభవనానికి వచ్చాడు. ఇతరులు ఎవరూ లేకుండా ఆయన వెంట రాజకుమారు

లిద్దరూ ఒక గదిలో చేరారు. జాధోజీభట్టు రెండు మడిచిన కాగితాలు తీసి, "చీటి మీద సురేంద్రనగరం అని, చూడా అని రాశాను. మీ రిద్దరూ చేరోక కాగితమూ తీయండి. ఎవరికి ఏ నగరం పేరు గల చీటి వస్తే ఆ నగరమూ, దానికి చెందిన ఆరు గ్రామాలూ తీసుకోండి," అన్నాడు.

అర్జునసింగు చప్పున ఒక చీటి తీసి, దాన్ని విప్పి చూడకుండానే నోట్లో వేసుకుని మింగేశాడు.

సబలసింగు అశ్చర్యంతో, "అందులో ఏమిరాని ఉన్నదీ చూడలేదే!" అన్నాడు.

"దానిదేముంది? నీ చీటి మీద రాసి లేని నగరం నాడే గదా!" అన్నాడు అర్జునసింగు.

సబలసింగు తన చీటి విప్పి చూస్తే దాని మీద "చూడా" అని రాసి ఉన్నది. ఆ ప్రకారమే రాజ్యవిభజన జరిగింది. ముసలివాడు రెండు చీటిలమీద "చూడా" అనే రాసి మోసం చేశాడని సురేంద్ర నగరంలో ఇప్పటికీ చెప్పుకుంటారు.

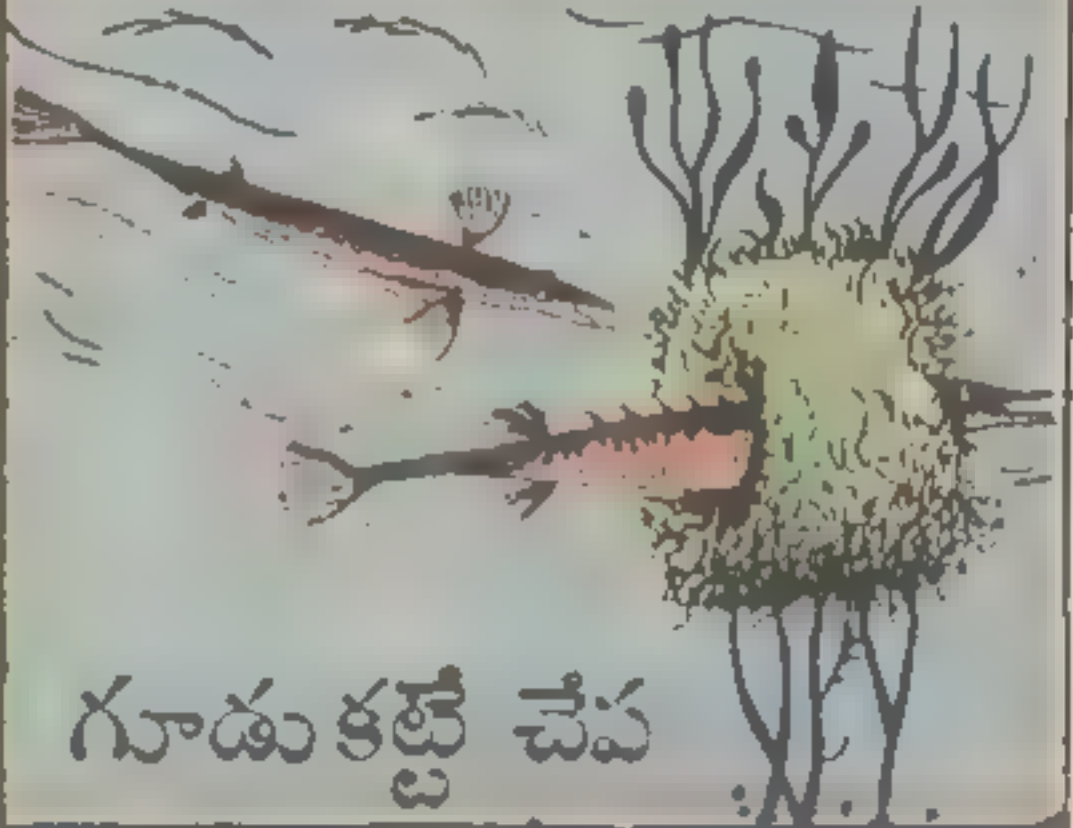
ప్రకృతి వింతలు:

అతి పెద్దదైన కప్ప

పశ్చిమ ఆఫ్రికాకు చెందిన గోరియల్ జాతి కప్ప 81.5 సెం.మీ. (32.08 అంగుళాలు) వరకు పెరుగుతుంది. కప్పలన్నిటిలోకీ పెద్దదైన ఈ జాతి కప్ప 3,300 గ్రాం. బరువుంటుంది.

స్ట్రీల్డాక్ మగచేప, ఆడచేపలు గుడ్లు పెట్టడానికి నీళ్లలోపల గూళ్లు కడతాయి.

గూడు కట్టే చేప

పరికరం ఉపయోగించే జంతువు

పరికరం ఉపయోగించే సస్తన జంతువులలో నీ ఆటర్ ఒకటి. నీ ఆటర్ వెల్లికిరా ఈడుతూ తన రొమ్ముమీద రాయిని పట్టుకుని గుల్ల చేసను కొట్టి తింటుంది.

సమగ్ర రేఖా చిత్రాలు

సులభంగా రేఖా చిత్రాలు వేసే కళను నేర్చుకోవటానికి, సమగ్ర రేఖా చిత్రాలు అనే పుస్తకం మీకు చాలా ఉపయోగం. అందులో మానవ చిత్రాలు, ప్రకృతి దృశ్యాలు, పుష్పాలు, పక్షులు, జంతువులు, లతలు, కరీ బోర్డు, కార్టున్ను, రెటరింగు మొదలైనవి సుమారు 2000 బ్లాక్ & వైట్ చిత్రాలున్నాయి. బ్రాయింగ్ మాష్టర్లకు, ఆర్టిస్టులకు, విద్యార్థులకు చాలా ఉపయోగం. పిల్లల తీరిక సమయాల్లో రేఖా చిత్రాలు వేసే అలవాటు చేస్తే, మంచి ఆర్టిస్టులవటమే గాక, యితర దురభ్యాసాలుండవు. దీన్ని మీ పిల్లలకు బహుమతిగా యిస్తే చాలా అనందిస్తారు. 320 పేజీలు ధర రూ. 40. పోస్టేజి రూ. 6 ఉచితం. సమగ్ర రేఖా చిత్రాలు అనే పుస్తకం వి.పి. పోస్టు ద్వారా పంపమని, దేశసేవ ప్రచురణలు,

D-43, మధురానగర్, వెంగళరావునగరు పోస్టు,
హైదరాబాదు - 500 890 &
నేడే ఒక ఉత్తరం వ్రాయండి.

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 50 లు

ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1989 ఆగస్టు నెల నంచీకలో ప్రకటింపబడును.

M. Natarajan

Pranlal K. Patel

★ నై పోటోలకు నరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గాని, చిన్న వాక్యంలోగాని కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ జూన్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న నెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి: - చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26

విప్రీత్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటో: మాతృ నన్నిది!

రెండవ పోటో: మైత్రి పెన్నిది!!

పంపినవారు: సరివల్లి లక్ష్మి, రాజానగర్ గారి, కోవాడ-533 004

బహుమతి మొత్తం రు. 50/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చందా: రూ. 36-00

చందా పంపవలసిన చిరునామా:

డాబ్లెస్ ఏజెన్సీస్, చందమామ డిల్లింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు-600 026.

ఇతర దేశాల చందా వివరాలకు రాయండి:

చందమామ వర్ల్డ్వైడ్స్, చందమామ డిల్లింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు: 600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

“మేము ప్రతిరోజూ ఎక్కువ పాలు కొంటాం..”

ప్యారిస్
మిల్క్ బిస్కట్లు

ప్యారిస్ మిల్క్ బిస్కట్లలో
ఎంతో పుష్టికరమైన పాలు...
పిల్లలకు ఎంతో ప్రేమి.

చక్కటి ఆరోగ్యానికి ఓరుచుకొన్నారమైన ఆనందం

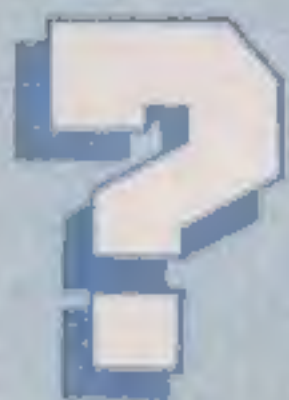
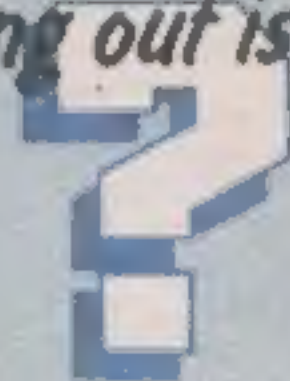
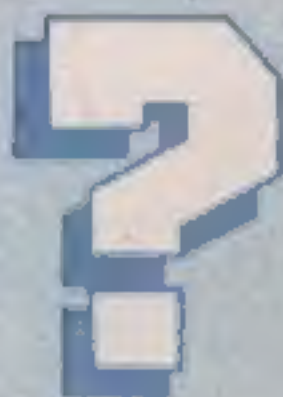

Artig/104

JUNIOR

QUEST

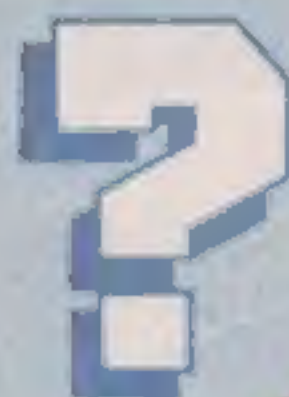
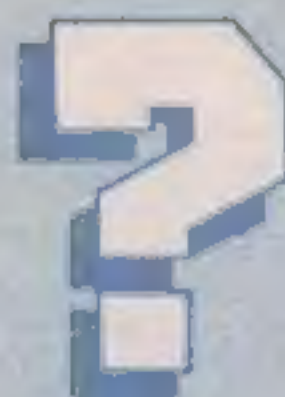
Where finding out is fun

In your JUNE Issue...

Toss up your own mixture!
Track down the Red Hot Ruby!
Get set for rhyme time!
Meet the muddled magician
Quiz your way thro' India!
Peep into the world of ants!
Plan an exciting puppet show!

**Inside:
A stunning
wildlife poster**

BUY TODAY!

**Corner
Question
Special!**

A Chandamama
Vijaya Combines
publication

అకారంలో పెద్దవి! తుడిలో గొప్పవి!

మీ మిత్రులుగా
రహస్య రుచిని తెలుపు!

